

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

A KSH JELENTI

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

2013. I–IV. negyedév

Budapest, 2014

© Központi Statisztikai Hivatal, 2014

ISSN 1219–6754

A kézirat lezárásának dátuma: 2014. február 28.

Készült a Tájékoztatási főosztályon,
a KSH összes szakfőosztályának közreműködésével

Felelős kiadó: Dr. Vukovich Gabriella elnök

Főosztályvezető: Szabó István
Felelős szerkesztő: Freid Mónika főosztályvezető-helyettes

Készítették:

Andrejcsik Linda, Bakos Norbert, Deák Tiborné, Freid Mónika, Herzog Tamás,
Jávorszkykyné Nagy Anikó, Kelemen Nóra, Kovács Krisztián, Majoros Marcella,
Molnár Beatrix, Nagyné Pakula Urszula, Oparin-Salamon Melinda

Internet: <http://www.ksh.hu>
info@ksh.hu
345-6789 (telefon), 345-6788 (fax)

Borítóterv: Lounge Design Kft.
Nyomdai kivitelezés: Xerox Magyarország Kft. – 2014.032

TARTALOM

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2013. JANUÁR–DECEMBER	5
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok	5
Ágazati teljesítmények.....	6
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	10
RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS	13
Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok.....	13
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok	13
Külkereskedelem.....	22
Államháztartás, központi költségvetés.....	26
A háztartások pénzügyi vagyona.....	31
Ágazati teljesítmények.....	33
Mezőgazdaság	33
Ipar.....	38
Építőipar	43
Lakásépítés és -hitelezés	44
Kiskereskedelem	47
Turizmus, vendéglátás	49
Szállítás, közlekedés	50
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	52
Demográfiai helyzet	52
Foglalkoztatottság, keresetek	54
Fogyasztói árak.....	62
Személy sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek	64
IDŐSZAKI INFORMÁCIÓK.....	66
Magyar-kínai gazdasági kapcsolatok	66
Pillanatkép az európai uniós tagjelölt országokról	74
TÁBLÁZATOK.....	83
FÜGGELÉK	124

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2013. JANUÁR–DECEMBER

Összefoglalás

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

- A globális konjunktúrát 2013-ban a visszafogott növekedés jellemezte. A Nemzetközi Valutaalap legfrissebb becslése szerint a **globális gazdaság** teljesítménye – a 2012. évi 3,1%-os növekedést követően – 2013-ban 3,0%-kal bővült a megelőző évhez képest.
- 2013-ban az **Egyesült Államok** gazdasági teljesítménye 1,9, **Kínáé** 7,7, **Japáné** 1,6%-kal bővült a 2012. évi szinthez viszonyítva.
- Az előzetes adatok alapján 2013-ban az **Európai Unió (EU-27)** tagországainak együttes teljesítménye gyakorlatilag stagnált (+0,1%) az egy évvel korábbihoz képest. Az unió legnagyobb nemzetgazdasága, Németország teljesítménye 0,4%-kal bővült.
- **Hazánk bruttó hazai terméke 2013 IV. negyedévében** 2,7%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest. 2013-ban összességében 1,1%-kal bővült a gazdasági teljesítmény. Utóbbi mutatójával hazánk az európai országok rangsorában a középmezőnyben helyezkedik el.
- A **nemzetgazdasági beruházások** csökkenő tendenciája megállt, és növekedésbe fordult: 2013 IV. negyedévében 15, az év egészében 7,2%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.
- Az előzetes **külkereskedelmi** adatok alapján a **január–decemberi** időszak egészében az export euróértéke 2,5, az importé 1,8%-kal bővült, ezen belül decemberben 9,5, illetve 6,9%-kal.
- A **külkereskedelmi mérleg** 2013-ban 7272 millió euró többlettel zárt, 617 millió euróval többlet, mint egy évvel korábban.
- **2013 január–novemberében** a kivitel és a behozatal **volumene** közel azonos mértékben, 4,5, illetve 4,4%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest.
- A részletesen feldolgozott első tizenegy havi adatok alapján Magyarország uniós exportjának volumene 3,7, az importé 4,3%-kal növekedett, az Európai Unió

külvüli országokba irányuló kiviteli volumen 6,8, a behozatali 4,6%-kal bővült az előző évihez képest.

- Az **árufőcsoportok** közül a forgalom mindkét irányában a legjelentősebb súlyt képviselő gépek és szállítóeszközök kiviteli volumene 4,7, a behozatalé 3,6%-kal növekedett, a szintén jelentős súlyú feldolgozott termékek exportvolumene 7,0, az importé 6,7%-kal bővült az egy évvel korábbi szinthez képest.
- Az év első tizenegy hónapjában a **külkereskedelmi forgalom forintban mért árszínvonala** az exportban 0,2, az importban 0,7%-kal csökkent, így a cserearány 0,5%-kal javult.
- Az **államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium adatai alapján – **2013-ban** 929 milliárd forint volt, 331 milliárd forinttal több, mint 2012-ben. A mérleg romlásához hozzájárult, hogy több, korábban önkormányzati feladatot 2013-ban már az államháztartás központi alrendszeréből finanszíroztak. **2014. januárban** a deficit 75 milliárd forintot tett ki, ami az egyenleg 73 milliárd forintos romlását jelenti az egy évvel korábbihoz képest.
- A Magyar Nemzeti Bank előzetes adatai szerint 2013 végén a **háztartások bruttó pénzügyi vagyona** 29,9 billió forint volt, 5,9%-kal több az egy évvel korábbinál. A tartozások 9,0 billió forintot, a 2012 végénél 6,1%-kal kevesebbet tettek ki. A két tényező különbségeként előálló nettó pénzügyi vagyon 20,9 billió forint volt, 12%-kal több az egy évvel korábbinál. A tartozások oldalán megjelenő **devizahitelek** december végi állományi értéke (4,4 billió forint) 11%-kal maradt el az egy évvel korábbitól. A **háztartások nettó finanszírozási képessége** 2013-ban 1538 milliárd forint volt, ami a GDP 5,3%-ának felelt meg.

Ágazati teljesítmények

- A **mezőgazdaság bruttó hozzáadott értéke** 2013-ban előző évi áron 33, folyó áron 7%-kal emelkedett, a **munkaerő-felhasználás** azonban az előzetes adatok szerint 1%-kal elmaradt az előző évhez viszonyítva. A termelési tényezők jövedelme 9, a vállalkozói jövedelem 13%-kal emelkedett, így a **munkaerő hatékonysága**, azaz a termelési tényezők munkaerőegységre jutó reáljövedelme 6%-kal emelkedett.
- A **mezőgazdaság kibocsátásának** volumene 12, értéke – folyó alapon – 4,2%-kal nőtt, az árak 7,3%-os csökkenése mellett. Az ágazat eredményének növekedése alapvetően a **növénytermesztési termékek** volumenének 2012. évinél több mint ötödével nagyobb emelkedésével függ össze, melyet az árak 14%-os csökkenése kísért.

- Az év eleji csapadékos, majd a nyári száraz időjárás a **növénytermesztés eredményeit** összességében kedvezően befolyásolta. Gabonából a 2012. évinél 1,8%-kal nagyobb területen (2809 ezer hektáron) 30%-kal több (13 millió 527 ezer tonna) termett. A **termésátlagok** nőttek, legnagyobb mértékben a rozsa (36%), a kukoricáé (34%) és a búzáé (24%).
- A 2013. decemberi összeírás adatai szerint az **állatállomány** a szarvasmarhák (1,6%), a juhok (4,4%) és a ludak (38,6%) esetében nőtt, míg a sertések (1,8%), a tyúkók (4,9%) és a pulykák (9,8%) esetében csökkent az egy évvel korábbihoz képest.
- A **mezőgazdasági termékek felvásárlása** 2013-ban 6,9%-kal nőtt. Az élő állatok és állati termékek értékesítése 2,0%-kal csökkent, a növénytermesztési és kertészeti termékeké 17%-kal emelkedett.
- A mezőgazdasági termékek **termelőiár-szintje** – a 2010 óta tartó emelkedés után – 2013-ban 7,8%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva. Az **élő állatok és állati termékek** árai 2010 óta folyamatosan emelkedtek, és ez a trend 2013-ban sem változott, az árak 3,4%-kal magasabbak voltak az előző évinél. A **növénytermesztési és kertészeti termékek** árnövekedése a 2010. évi 28% után egyre kisebb mértékű volt, majd 2013-ban 14%-os csökkenésbe váltott.
- A **mezőgazdasági ráfordítások árszínvonala** az előző évinél (6,8%) kisebb mértékben, 2,1%-kal nőtt. Mivel azonban a termelői árak 7,8%-kal csökkentek, az agráröllő nyílt (90,3%). A folyó termelőfelhasználás árszínvonala 2,2, a mezőgazdasági beruházásoké 1,6%-kal emelkedett.
- Az **ipari termelés volumene** 2013. évben 1,4%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A termelés volumene az I. negyedévben még 3,7%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól, a II. negyedévben azonban növekedésbe fordult, a bővülés üteme negyedévről negyedévre gyorsult. A külpiaei értékesítés volumene 4,9%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, ugyanakkor a hazai eladásoké 1,8%-kal elmaradt attól.
- Az ipari kibocsátás több mint kilenczetedét előállító **feldolgozóipar alágai** közül továbbra is a legnagyobb részesedésű járműgyártás az ipar húzóereje, 2013-ban volumene 19%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, ugyanakkor a másik jelentős részesedésű alágban, a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában 12,3%-os visszaesés volt. Az élelmiszeripar termelési volumene gyakorlatilag az előző év szintjén maradt (-0,3%), ami a hazai értékesítés mérséklődésével (1,9%) függ össze, a kisebb arányú exportértékesítés 5,7%-kal nőtt.

- A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra jutó ipari termelés** éves szinten 0,8%-kal nőtt, ami 0,6%-os létszámnövekedés mellett következett be.
- 2013. év végén a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok összes **rendelésállományának** volumene 12,8%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál. Decemberben az **új rendelések** volumene kiugróan, 85%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, aminek háttérében egy hosszabb időszakra vonatkozó, egyszeri új exportmegrendelés áll.
- Az **ipari termelői árak** 2013-ban 0,7%-kal emelkedtek az előző évhez képest. A belföldi értékesítés árai 0,5%-kal mérséklődtek, elsősorban az energiaszektorban történt árszínvonal-csökkenés következtében (3,0%), miközben a feldolgozóiparban 1,1%-kal nőttek az árak. A külpiazi értékesítés árai 1,5%-kal emelkedtek egy év alatt.
- Az **építőipari termelés volumene** éves szinten 9,6%-kal nőtt az egy évvel korábbi alacsony bázishoz képest. Az épületek építése 10,4, az egyéb építményeké 8,6%-kal bővült. Az **új építőipari szerződések volumene** 30%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Az építőipari vállalkozások **szerződésállományának volumene** december végén 65%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban. Az **építőipar termelői árai** 1,9%-kal emelkedtek az előző évi szinthez képest.
- Tovább folytatódott a **lakásépítés** 2008 óta tartó csökkenése. 2013-ban 7293 új lakást építettek, 31%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Az építésügyi szakhatóságok 7536 **lakás építésére adtak ki engedélyt**, ami 29%-os csökkenést jelent a 2012. évihez képest. Az **építettői kör** összetételét továbbra is a természetes személyek dominanciája jellemzi, bár a vállalkozások által épített lakások aránya emelkedett. Budapesten – néhány nagyobb beruházás befejezésének következtében – a lakásépítés növekedett, a lakások kétharmadát vállalkozók építették. A használatba vett lakások **átlagos alapterülete** 101 m² volt, ez 6 m²-rel kevesebb, mint egy évvel korábban, ami a 100 m² feletti lakások arányának csökkenéséből adódott. Éves szinten 1251 **lakás szűnt meg**, 43%-kal kevesebb, mint 2012-ben.
- A szolgáltató ágazatok közül a **kiskereskedelmi forgalom** volumene az év kétharmad részében meghaladta az előző év azonos időszakit. 2013 utolsó hónapjában 2,3, az év egészében 0,9%-kal emelkedtek az eladások. Az összeforgalom 46%-át kitevő élelmiszer-vásárlások 0,4%-kal nőttek, miközben a trafikrendszer bevezetésével jelentős átrendeződés történt a forgalom megoszlásában. A nem élelmiszer-vásárlások 0,8%-kal emelkedtek, ezen belül a textil-, ruházati és lábbeli-kiskereskedelem eladásai 4,6%-kal nőttek, miközben a legnagyobb visszaesést a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzletek

szenvedték el (3,2%) az előző évihez képest. Elsősorban a mérséklődő üzemanyagárak következtében az üzemanyag-kiskereskedelem forgalma 2,3%-kal növekedett.

- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 5,3, a vendégéjszakáké 4,6%-kal emelkedett **2013-ban**. A külföldi vendégek száma 5,1, az általuk eltöltött vendégéjszakáké 4,6%-kal nőtt. A belföldiek vendégforgalma a megelőző év mérsékeltebb növekedése után szintén 5% körüli mértékben emelkedett: számuk 5,5%-kal, míg a vendégéjszakáiké 4,5%-kal. A vendégforgalom több mint háromnegyedét fogadó szállodák forgalma átlag felett, 6,0, illetve 5,3%-kal növekedett, szobafoglaltságuk 49,8% volt.
- A **vendéglátóhelyek** változatlan áron számított eladásai az előző évhez képest kismértékben, 0,3%-kal emelkedtek, a forgalom értéke 2013-ban összesen 757 milliárd forintot tett ki.
- 2013-ban a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 3,1%-kal haladta meg a 2012. évit. A növekedés nagyrészt az átlagos szállítási távolság hosszabbá válásából, kisebb részt a szállított áruk tömegének 0,7%-os bővüléséből fakadt. Az árutonna-kilométerben kifejezett teljesítményből kétharmados aránnyal részesedő közúti, valamint a vasúti áruszállítás teljesítménye egyaránt 4%-kal nőtt 2013-ban, a csővezetékes és a belvízi szállítása ugyanakkor mérséklődött (2, illetve 3%-kal).
- A **helyközi személyszállítás** 2013. évi utaskilométer-teljesítménye 5,9%-kal volt magasabb az egy évvel korábbinál. A teljesítményből 55%-os aránnyal részesedő autóbuszos szállítás esetében 8,2%-os, a légi közlekedés esetében pedig 11%-os növekedés következett be. (Utóbbi esetében a teljesítmény 2013. évi szintje a növekedéssel együtt is alig több mint felét tette ki a két évvel korábbinak.) A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér** 2013. évi **utasforgalma** 8,5 millió fő volt, hasonlóan (0,2%-kal több) az egy évvel korábbihoz képest.
- A **helyi személyszállításban** 2 milliárd 28 millió utazást regisztráltunk 2013-ban, lényegében ugyanannyit (0,3%-kal többet), mint 2012-ben. A közlekedési eszközök közül a legnagyobb mértékben (5,8%) a helyiérdekű vasutat igénybe vevők száma emelkedett.
- 2013-ban 126,9 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 19%-kal többet az egy évvel korábbihoz képest. A forgalomba helyezések tavalyi száma az elmúlt öt év legmagasabb értékét jelenti, a vásárlás által még kevésbé érintett 2008. évinél ugyanakkor 28%-kal kevesebb. A 2012. esztendőhöz képest bekövetkezett növekedés meghatározóan a használt – két évnél idősebb – személygépkocsik forgalomba helyezésének emelkedésével

magyarázható (35%); az új személygépkocsik forgalma ennél lényegesen kisebb mértékben nőtt (5,4%-kal). A korábbi évekkel ellentétben 2013-ban több használt személygépkocsit helyeztek forgalomba, mint újat (arányuk 53, illetve 47% volt).

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az előzetes **népmozgalmi adatok** alapján 2013-ban 88 700 gyermek született és 126 800 fő hunyt el. Az élveszületések száma 1,7, a halálozásoké 2,0%-kal volt kevesebb, mint 2012-ben. Ezekből következően a természetes fogyás 38 100 fős száma 1071 fővel mérséklődött a 2012. évihez képest. 2013-ban a csecsemőhalandóság 5,1 ezrelékes mutatója 0,2 ezrelékponttal magasabb volt az egy évvel korábbinál. 2013-ban 36 900 házasságot kötöttek, ami 2,0%-kal (739-cel) múlta felül a 2012. évit.
- 2013-ban a foglalkoztatottság növekedése és a munkanélküliség csökkenése következtében kedvezően alakultak a munkaerő-piaci mutatók az egy évvel korábbihoz képest. A 15–74 éves **foglalkoztatottak száma** 3 millió 938 ezer főt tett ki, közülük 3 millió 906 ezer fő tartozott a 15–64 évesek közé. Ez utóbbi korcsoportban a foglalkoztatottak száma 64 ezer fővel (1,7%-kal) meghaladta a 2012. évit, a **foglalkoztatási arány** pedig 1,2 százalékponttal 58,4%-ra emelkedett. A foglalkoztatás bővülése döntően a férfiakhoz kötődött, a nők esetében mérsékeltebb növekedés volt megfigyelhető. A férfiak foglalkoztatási aránya 64,3, a nőké 52,8% volt. A munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 19,8%-ra, a legjobb munkavállalási korú 25–54 éveseké 75,5%-ra, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 38,5%-ra javult egy év alatt.
- 2013-ban a **munkanélküliek száma** – a 15–64 éves népesség körében – 448 ezer fő volt, 26 ezer fővel (5,5%-kal) kevesebb a 2012. évinél. A **munkanélküliségi ráta** 10,3%-os értéke pedig 0,7 százalékponttal maradt el az egy évvel korábbitól. A férfiak esetében jelentősebben, a nők körében visszafogottabban csökkent a munkanélküliség. A két nem munkanélkülisége 2013-ban azonos volt (10,3%). Éves összehasonlításban a 15–24 éves fiatalok (27,2%), a 25–54 évesek (9,2%), továbbá az 55–64 évesek (7,7%) munkanélkülisége egyaránt mérséklődött. A munkanélküliek közel fele legalább egy éve keresett állást, a munkanélküliség átlagos időtartama 17,6 hónapról 18,0 hónapra emelkedett egy év alatt¹.
- 2013-ban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi **bruttó átlagkeresete** 230 700, ennek nettó összege 151 100 forint volt. Előbbi 3,4, utóbbi 4,9%-kal volt

¹ A 15–74 éves népességen belül.

magasabb a 2012. évinél. A nettó bérek a versenyszférában 5,2, a költségvetés területén – a közfoglalkoztatás hatását kiszűrve – 7,1, a nonprofit szervezeteknél pedig 4,2%-kal emelkedtek. A költségvetési és a nonprofit szférában az alkalmazottak egy része – az adó- és járulékváltozások ellentételezése céljából – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban részesült**, a juttatás havi összege bruttó 10 100, illetve 9 800 forint volt.

- A **fogyasztói árak** emelkedésének üteme az előző évhez képest jelentős mértékben fékeződött: összességében 2013-ban a fogyasztói árak átlagosan 1,7%-kal emelkedtek. A pénzromlás lassulásában szerepet játszott a rezsicsökkentés, valamint a tartós fogyasztási cikkek árszínvonalának mérséklődése. Legnagyobb mértékben továbbra is a szeszes italok, dohányárak drágultak, miközben az élelmiszerek áremelkedése visszafogottabb volt. A nyugdíjasok árindexe (1,5%) minden más lakossági csoportétól elmaradt. A fogyasztói árak emelkedése **2014 januárjában** megállt, az előző év januárjához képest nem változott az átlagos árszínvonal.
- A **személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek** 2007 óta tartó csökkenő trendje 2013-ban megtört, az előző évinél 3,4%-kal több, közel 16 ezer baleset történt az országban. Kimenetelük súlyosabbá vált: halálos balesetkből ugyan 1-gyel kevesebb történt (540), ugyanakkor 7,6%-kal emelkedett a súlyos sérüléssel járók száma (4687), a könnyebb sérüléssel járóké (10 464) pedig 1,8%-kal. A balesetek számánál nagyobb mértékben, 5,6%-kal nőtt a sérültek száma. A közel 21 ezer sérültből 591 ember végzetes, 26%-uk súlyos, 71%-uk könnyebb sérülést szenvedett. Enyhén, 2,0%-kal csökkent az ittasan okozott balesetek száma a 2012. évihez képest, és az összes baleset 11%-át tette ki. Az ittasan vezetők 48%-a személygépkocsit vezetett, 28%-a kerékpáron közlekedett.

1. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2013. január–december

Megnevezés	2012	2013.		
		január– november	december	január– december
Ipari indexek				
termelés	98,2	100,9	106,8	101,4
értékesítés belföldre	96,1	97,9 ^R	98,0	98,2
értékesítés exportra	99,3	104,3 ^R	112,9	104,9
létszám	97,9	100,5	101,6	100,6
termelékenység	100,4	100,4	105,0	100,8
Építőipari termelés indexe	93,4	109,4 ^R	111,4	109,6
Mezőgazdasági értékesítés indexe	102,3	106,2	118,5	106,9
Kiskereskedelmi forgalom indexe	97,8	100,7	102,3	100,9
Behozatal értéke, millió euró	73 297	69 005 ^R	5 642	74 646
értékindexe	100,5	101,4	106,9	101,8
Kivitel értéke, millió euró	79 952	75 987 ^R	5 931	81 918
értékindexe	100,0	101,9 ^R	109,5	102,5
Árindexek				
ipari termelői árak	104,3	100,7	100,5	100,7
ipari belföldi értékesítési árak	105,3	99,6	98,6	99,5
mezőgazdasági termelői árak	115,4	91,9	86,8	92,2
behozatali forintárak	104,3	99,3
kiviteli forintárak	102,9	99,8
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 674	2 690	2 790	2 699
index	99,4	100,5	105,6	100,9
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	11,0	10,3
Bruttó átlagkereset, ezer forint	223,1	229,7	241,0	230,7
nominális index	104,7	103,8	98,9	103,4
Nettó átlagkereset, ezer forint	144,1	150,4	157,9	151,1
nominális index	102,1	105,3	100,4	104,9

^{a)} A 15–64 éves népességben belül.^R Revideált adat.**2.) 2014. január**

Megnevezés	2012	2013	2014. január
Fogyasztóiár-index	105,7	101,7	100,0
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	–599	–929	–75
Ebből:			
központi költségvetés	–611	–980	–167
társadalombiztosítási alapok	–118	0	55

RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS

Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok²

A globális konjunktúrát 2013-ban a visszafogott növekedés jellemezte. A globális pénz- és tőkepiacokat likviditásbőség jellemzi a jegybankok pénzmennyiséget növelő monetáris politikája következtében. Márciusban felerősödtek a félelmek az eurózónabeli adósságválság újabb szakasza miatt: a ciprusi bankrendszer súlyos működési zavarai következtében az ottani bankok működését több napra felfüggesztették. Emellett a világgazdasági folyamatokat a szír konfliktus és az Egyesült Államok költségvetési adósságlafonjának megemelése körüli politikai vita is befolyásolta. Az év utolsó hónapjában a Fed döntése és az ukrán belpolitikai helyzet súlyosbodása következtében számos feltörekvő ország devizája leértékelődött.

A Nemzetközi Valutaalap legfrissebb előrejelzése szerint a **globális gazdaság** teljesítménye – a 2012. évi 3,1%-os növekedést követően – 2013-ban 3,0%-kal bővült a megelőző évhez képest. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított GDP 2013-ban 1,3%-kal meghaladta az egy évvel korábbi szintet, amely 2010 óta a legkisebb mértékű emelkedés volt.

A magyar gazdaság teljesítményének több mint egy évig tartó csökkenése 2013 I. félévében megállt és növekedésbe fordult. **Hazánk bruttó hazai terméke** 2013 IV. negyedévében 2,7%, az év egészében 1,1%-kal növekedett az egy évvel azelőttihez képest. Az előző negyedévhez képest – a szezonálisan és naptárhatással kiigazított index alapján – 2013 IV. negyedévében 0,5%-kal növekedett a magyar gazdaság.

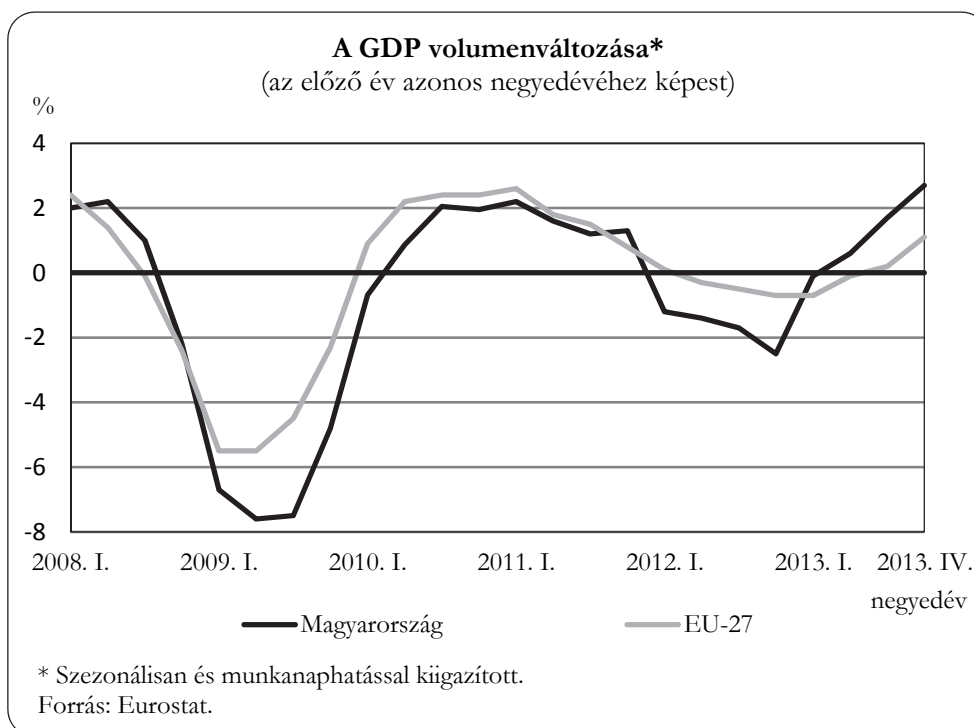
A termelési oldalon az emelkedés – az alacsony bázis mellett – alapvetően a mezőgazdaság és az építőipar teljesítménynövekedésének köszönhető. A felhasználási oldalon a GDP alakulását pozitívan befolyásolta a nemzetgazdasági beruházások 2013. évi 7,2%-os növekedése. (Az év utolsó negyedévében 15%-os volt a bővülés mértéke.) A tizenkilenc nemzetgazdasági ág közül tizenháromban növekedett a beruházási

² Források: Államadósság Kezelő Központ; Bank of Japan; Budapesti Értéktőzsde; CMA Credit Risk Report; Európai Központi Bank; Eurostat; FAO; Fed; Magyar Nemzeti Bank; National Bureau of Statistics of China; Nemzetközi Valutaalap; OECD; U.S. Energy Information Administration; Yahoo! Finance adatbázis.

teljesítmény. A beruházások közel harmadát megvalósító feldolgozóiparban – a járműgyártás, valamint az ehhez kapcsolódó beszállító ágazatok fejlesztéseivel összefüggésben – 4,9%-kal bővült a teljesítmény 2012-höz képest. A másik két nagyobb súlyú nemzetgazdasági ág közül a szállítás, raktározás beruházási teljesítménye 16%-kal emelkedett, az ingatlanügyleteké ugyanakkor 11%-kal csökkent a megelőző év szintjéhez képest.

A 2013. évi gazdasági teljesítmény változásában az uniós rangsor középmezőnyének elején helyezkedünk el. A rendelkezésre álló adatok alapján a régiós versenytársak közül Lengyelországban, Romániában és Szlovákiában bővült, ugyanakkor Csehországban és Szlovéniában mérséklődött a GDP volumene.

1. ábra

Az előzetes adatok alapján az **Európai Unió**³ (EU-27) tagországainak együttes GDP-je 2013 IV. negyedévében 1,1%-kal emelkedett⁴, az év egészében azonban gyakorlatilag stagnált (+0,1%) a megelőző évi sinthez viszonyítva. A 24, adatot közlő tagország többségében nőtt a teljesítmény. A nagyobb súlyú nemzetgazdaságok közül 2013-ban az

³ 2013. július elsejével az Európai Unió egy tagállammal, Horvátországgal 28 tagúra bővült, az EU-28-ra számított növekedés megegyezik az EU-27-re számítottal.

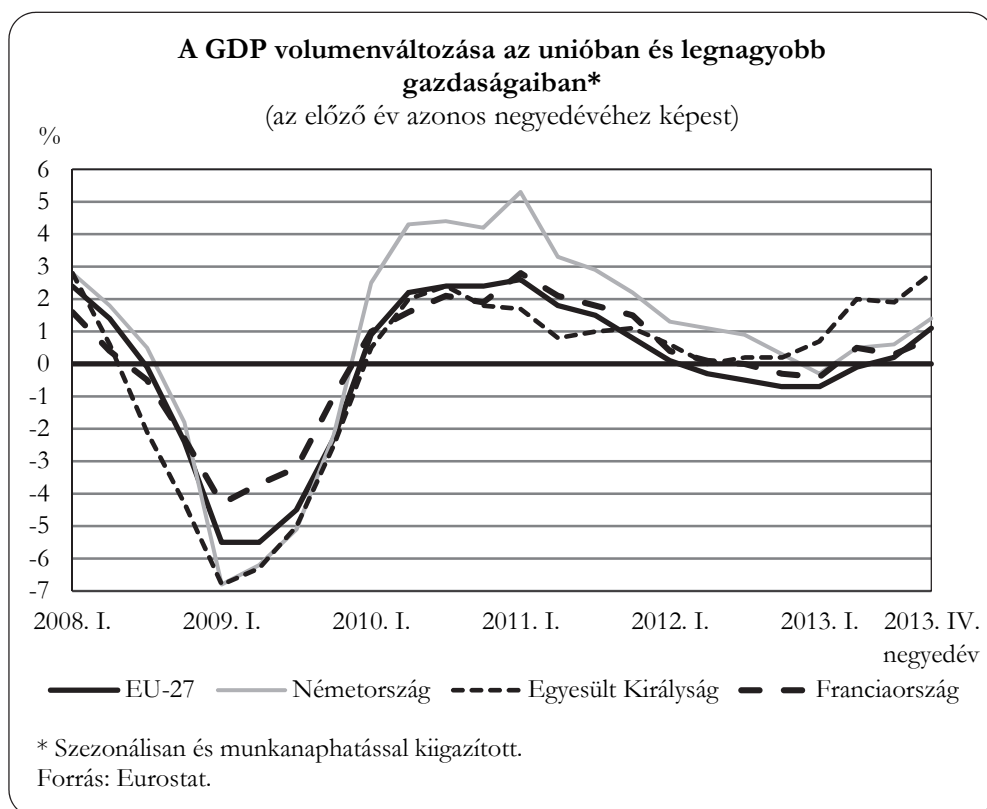
⁴ Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított.

Egyesült Királyság bruttó hazai terméke 1,9, – az elmúlt három évben gazdasági motornak bizonyuló – Németországé 0,4%-kal bővült, Franciaországé viszont gyakorlatilag stagnált (+0,2%). Görögországban, Olaszországban és Spanyolországban ugyanakkor folytatódott a recesszió.

Az **eurózóna** tagállamainak együttes bruttó hazai terméke 2013 IV. negyedévében 0,5%-kal⁵ emelkedett, 2013 egészében viszont – az első három negyedévet jellemző teljesítménycsökkenés következtében – 0,5%-kal mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. 2013-ban – a kedvezőtlen gazdasági helyzet és inflációs környezet következtében – az Európai Központi Bank (EKB) folytatta a kamatvágást: a jegybanki alapkamat mértéke két lépésben – alkalmanként 25 bázisponttal – 0,75%-ról 0,25%-ra csökkent. (Az euró bevezetése óta ez a legalacsonyabb kamatszint az euróövezetben.) A monetáris lazításhoz az alacsony inflációs szint is teret biztosított az EKB-nak: az euróövezet harmonizált fogyasztóiár-indexe 2013-ban 1,4, decemberben pedig 0,9%-kal haladta meg a megelőző évi szintet. A pénzromlás üteme közel két éve csökkenő tendenciát mutat (dezinfláció) és a mértéke az év elején a 2,0%-os középtávú inflációs cél alá került. (Az Európai Unió 27 tagállamában átlagosan 1,5%-kal emelkedtek a fogyasztói árak 2013 egészében.) A munkanélküliségi ráta ezzel párhuzamosan – több mint két éve tartó növekedés után – rekord magasra, 12,1%-ra emelkedett az euróövezetben, ami jelentős részben a belső gazdasági egyensúlytalansággal küszködő dél-európai országokkal (például Görögország, Spanyolország) függ össze.

⁵ Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított.

2. ábra

2013-ban az **Egyesült Államok** gazdasági teljesítménye 1,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. (2013 IV. negyedévében 2,5%-kal⁶ bővült a teljesítmény az előző év azonos időszakához képest.) A növekedést számottevő mértékben a magánszektor fogyasztása és beruházásai okozták: a – háztartásokat segítő nonprofit szervezetek fogyasztását is tartalmazó – háztartások fogyasztása 2,0, a bruttó állóeszköz-felhalmozás volumene pedig 2,8%-kal emelkedett. Az elmúlt két évben a lakossági fogyasztás fokozatosan veszített a lendületéből. Kedvezően alakult a külkereskedelem teljesítménye is: a behozatal volumenbővülését (1,4%) jelentősen meghaladta a kivitelé (2,8%). Visszafogta ugyanakkor a gazdasági növekedést – a védelmi kiadások jelentős visszaesése következtében – a kormányzati fogyasztási kiadások 2,0%-os csökkenése. A mérséklődő munkanélküliségi ráta (2013-ban 7,4%) és a több mint egy éve a 2,0%-os célszint alatt maradó infláció (2013-ban 1,5%) ellenére a jegybank szerepét betöltő Fed 2013 folyamán nem változtatott a napi kamatcélján (0,00–0,25%). Egészen az év végéig a

⁶ Szezonálisan kiigazított.

Fed – a gazdasági növekedés fenntartása érdekében – nem szigorított a laza monetáris politikáján, így az amerikai – és közvetve a globális – pénz- és tőkepiacokat bőséges likviditás jellemezte. Decemberben a Fed a további likviditásbővítés befejezése mellett döntött. (A döntést támogatta, hogy a munkanélküliek aránya decemberben 6,7%-os volt, amelynél alacsonyabb rátára 2008 októbere óta nem volt példa.)

A **kínai gazdaság** teljesítménye 2013 egészében 7,7%-kal meghaladta a megelőző évi szintet. Az ezredforduló óta ez a legalacsonyabb emelkedés a bruttó hazai termék esetében. (2013 IV. negyedévében is 7,7%-os a GDP bővülése az előző év azonos időszakához képest.) A növekedéshez számottevően hozzájárult az ipari teljesítmény 9,7 és a kiskereskedelmi forgalom 12%-os bővülése, valamint az élénk kormányzati beruházási aktivitás. 2013 egészében a fogyasztói árak emelkedése a 4%-os inflációs cél alatti, 2,6%-os volt. (A pénzromlás mértéke megegyezik a 2012. évivel.) Az ipari termelő árak viszont 1,9%-kal csökkentek a 2012. évihez képest. Az ázsiai ország külkereskedelmi mérlegében 2013 folyamán 260 milliárd dolláros többlet keletkezett, amely – 2012-höz viszonyítva – az exportforgalom 7,9, az importforgalom 7,3%-os növekedése mellett következett be.

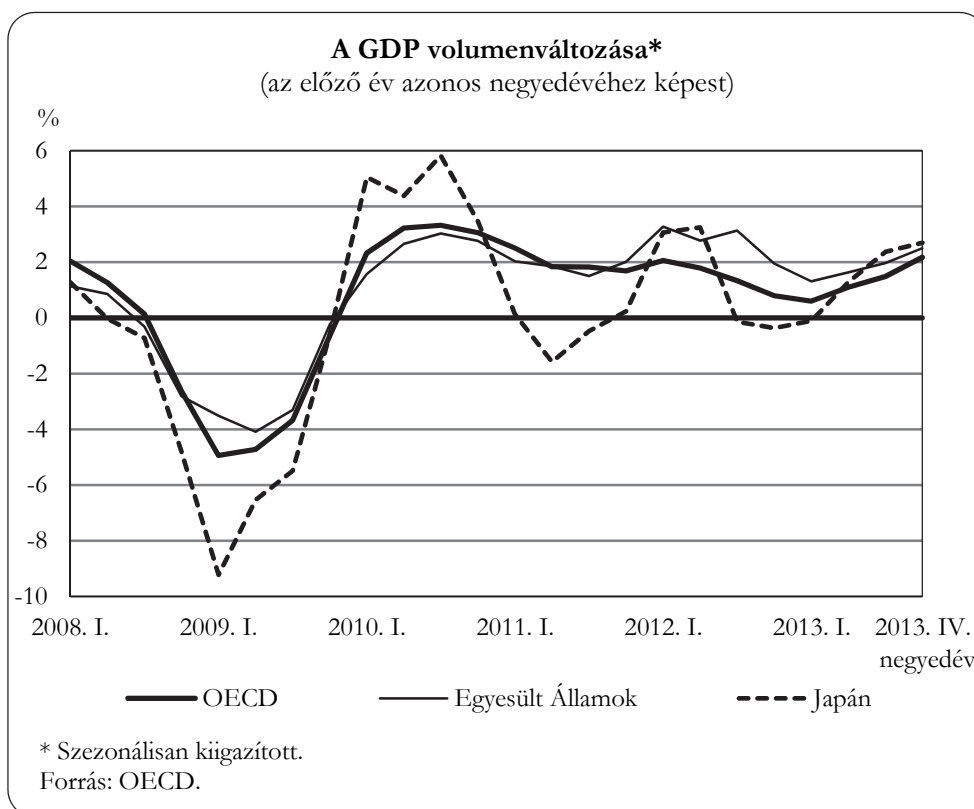
A fejlődő országok közül – a harmadik legnagyobb nemzetgazdaságnak számító – **indiai** és az **orosz** gazdaság fokozatosan veszít lendületéből, 2013 első három negyedévében előbbi 3,9, utóbbi 1,3%-kal⁷ bővült. Indiában a gazdasági folyamatokra kedvezőtlenül hat a – részleges állami tőkekorlátozások ellenére – jelentős mértékű forráskiáramlás, amely következtében a rúpia számottevően leértékelődött. Mindezek hatására az indiai jegybank 1,2 milliárd dolláros likviditásbővítő programot hirdetett meg. A dél-ázsiai ország gazdasági problémáit tovább fokozza a felpörgő infláció is, amely 2013-ban 11%-os volt a megelőző évhez képest. Dél-Amerika legjelentősebb nemzetgazdaságában, **Braziliában** a GDP 2013 január–szeptemberében 2,4%-kal növekedett⁷.

Japán gazdasági teljesítménye az I. negyedévi stagnálást követően az év második felére 2% feletti – a IV. negyedévben 2,7%-os⁷ – bővülést ért el. A bruttó hazai termék volumene 2013-ban összességében 1,6%-kal emelkedett az megelőző évhez képest. A növekedés motorja a belső kereslet volt. 2013-ban a – háztartásokat segítő nonprofit szervezetek fogyasztását is tartalmazó – háztartások fogyasztási kiadásai 2,0, a bruttó állóeszköz-felhalmozás pedig 2,7%-kal meghaladta a 2012. évi szintet. A GDP volumennövekedését viszont – a korábbi két évhez hasonlóan – számottevően visszafogta a külkereskedelem kedvezőtlen teljesítménye: a kivitel volumene 1,6, a behozatalé ugyanakkor 3,4%-kal bővült. 2013-ban a japán jegybank monetáris politikája – az alapkamat változatlansága mellett – végig a likviditás bővítésén alapult. 2013 áprilisában a központi bank egy nagyobb intézkedéscsomagot vezetett be a defláció

⁷ Szezonálisan kiigazított.

megszüntetése és a jen gyengítése érdekében. (Ezzel párhuzamosan a japán kormány is erőteljes, hitelből finanszírozott élénkítő gazdaságpolitikát folytatott a tartós növekedés megteremtése miatt.) A pénzmennyiséget növelő intézkedések hatására a japán deviza árfolyamában 2012 utolsó hónapjaiban fordulat történt, amely következtében a 2013-ban a dollárral szembeni átlagárfolyam 22%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál. (2013 decemberében az átlagárfolyam 103,55 japán jen/dollár volt, amelynél gyengébb árfolyamszint utoljára 2008 szeptemberében volt.) A tovább lazuló monetáris politika ellenére 2013 első öt hónapjában továbbra is a defláció jellemezte a fogyasztói árak változását, azóta viszont fokozatosan gyorsul az infláció. 2013 decemberében 1,6, az év egészében 0,4%-kal emelkedtek a fogyasztói árak a megelőző évihez képest. A munkanélküliek aránya 2013 folyamán tovább csökkent, az év egészében a munkanélküliségi ráta 4,0%-os volt.

3. ábra

2012 végéhez hasonlóan 2013 végén is Argentína számított a világ 73, megfigyelésbe bevont országai közül a legkockázatosabbnak. A második legnagyobb **csőd-kockázattal** változatlanul Ciprus jellemezhető, ahol a – helyi bankrendszer erős görög kitettsége

miatti – bankválság következtében, főként tavasszal fennakadások voltak az ország gazdasági-pénzügyi működésében. A CMA Datavision számításai szerint a 10 legnagyobb csődvalószínűségű ország között az unióból – Ciprus mellett – Görögország (6.) és Portugália (8.) szerepel még a listán. Magyarország a 21. legkockázatosabb ország volt 2013 végén. A világ legbiztonságosabb országainak az észak-európai államok (sorrendben Norvégia, Svédország és Finnország) számítottak. A jelentős költségvetési hiánnyal és államadóssággal rendelkező Egyesült Államok a kilencedik legalacsonyabb csődvalószínűségű ország. Az észak-amerikai ország több helyezést is rontott az elmúlt év folyamán, ami a költségvetési adósságplafon megemlése körüli politikai vita következménye. A 10 legkevésbé kockázatos ország között hat uniós, köztük három eurózónabeli tagállam található.

Annak ellenére, hogy az uniós tagországok többségének javult az adósságkockázati megítélése, az eladósodottság mélyülése folytatódott és több tagállam hitelminősítése is romlott az év folyamán. 2013 első három negyedében az Európai Unió (EU-27), valamint az euróövezet tagállamainak együttes adósságrátája egyaránt tovább emelkedett: a **kormányzati szektor** GDP-hez viszonyított **adóssága** 86,9, illetve 92,7% volt. A 2012 végi értékhez képest a 27 tagállamból mindössze ötben csökkent a mutató értéke: Lettországon és Németországon 2,6, Bulgáriában 1,2, Litvániában 0,9 és Csehországon 0,2 százalékponttal. Németországon a 78,4%-os rátánál alacsonyabb érték az elmúlt három évben nem volt. 2013 első három negyedéve folyamán Ciprus eladósodottsága emelkedett a legnagyobb mértékben: 23 százalékponttal, 109,6 százalékra. (A szigetország ezzel az ötödik legmagasabb adósságrátával rendelkezik az unióban.) Az év első kilenc hónapjában a legeladósodottabb Görögország államadóssága emelkedett a második legnagyobb mértékben: 15 százalékponttal, 171,8%-ra. (A görög adósságráta ezzel már magasabb, mint a 2011. márciusi részleges államcsődöt megelőzően.) Ezen kívül még legalább 5 százalékponttal növekedett az adósság aránya – a második legeladósodottabb tagállamnak számító – Olaszországon, továbbá Írországon, Spanyolországon, Máltán, Luxemburgon és Szlovéniában. Ezen országok a magas adósságráta (Málta és Luxemburg kivételével) mellett jelentős belső gazdasági problémákkal is küzdenek. Hazánk a tizedik legeladósodottabb tagállam az unióban. Az adósságrátánk a GDP-hez viszonyítva 80,2%-os volt, amely 0,4 százalékponttal magasabb a 2012. év végénél. A megelőző év végéhez képest 2013. III. negyedév végén – a szlovén államadósság megugrása miatt – eggyel kevesebb, 12 tagállam felelt meg a maastrichti kritériumnak.

2013 nagy részében kedvező hangulat uralkodott a **nemzetközi pénz- és tőkepiacokon**. Az árfolyammozgásokat kedvezőtlenül befolyásolták tavasszal a ciprusi események, az év végén pedig a Fed változó monetáris politikája. Utóbbi hatására számos feltörekvő ország (többek között Argentína, Törökország) devizája leértékelődött az amerikai dollárral és az euróval szemben. 2013 folyamán az eurózóna közös fizetőeszköze viszont erősödött az amerikai dollárhoz és a svájci frankhoz viszonyítva: az előbbi

esetében 2,1, az utóbbival szemben pedig 3,4%-ot emelkedett az euró. (2013 végén 1 euró 1,2276 svájci frankot, illetve 1,3791 amerikai dollár ért.) A pénzügyi eszközök (pl. részvények, kötvények) árának növekedését elősegítette számos fejlett ország jegybankjának – leginkább a Fed – likviditást fokozó intézkedései. 2013 végére a New York-i S&P 500 tőzsdeindex 30, a frankfurti DAX 25, a londoni FTSE 100 index pedig 14%-kal emelkedett a megelőző év végi záró értékhez képest. 2013 folyamán az előbbi két tőzsdeindex történelmi, az utóbbi pedig az elmúlt öt év legmagasabb szintjére került.

2013-ban a **forint árfolyamának** mozgását többek között a magyar jegybank monetáris politikája, a ciprusi bankválság alakulása, a túlzottdeficit-eljárás alól való kikerülés, az ukrán belpolitikai események, valamint az év végi nemzetközi pénzügyi folyamatok határozták meg. Az euró értéke az év nagy részében 290 és 300 forint között mozgott, augusztus–szeptemberben és decemberben viszont 300 körül ingadozott. A **hazai pénz- és tőkepiacokon** az állampapírhozamok májusra rekord alacsony szintre süllyedtek, júniusban viszont – összhangban a nemzetközi kötvénypiaci folyamatokkal – átmeneti emelkedés következett be a hozamokban. A legfeljebb 1 éves futamidejű hozamok esetében júliustól tovább folytatódott a csökkenő tendencia, és az év végére 3% körüli szintre kerültek. A rövid lejáratú hozamok alakulását nagymértékben meghatározta a jegybanki alapkamat, amely – júliusig 25, azt követően pedig 20 bázispontos csökkentéseket követően – 2013 végére 3,00%-ra mérséklődött. Az irányadó ráta az eddigi legalacsonyabb szintre süllyedt. A folyamatos kamatvágásoknak teret adott a rekord alacsonyra csökkent infláció, az ország kockázati megítélése, a visszafogott belső kereslet, és a mérséklődő külpiazi inflációs nyomás. A budapesti BUX tőzsdeindex 2013 végére 2,2%-kal emelkedett a 2012. év végéhez képest.

2. tábla

A forint árfolyamának alakulása a főbb devizákkal szemben, 2013

Megnevezés	Árfolyam, forint/deviza		Átlagárfolyam	
	év elején	év végén	értéke, forint/deviza	változása az előző év azonos időszakához képest, %
Amerikai dollár	220,85	215,67	223,70	-0,7
Euró	292,96	296,91	296,92	2,6
Svájci frank	242,40	242,14	241,20	0,5

Forrás: Magyar Nemzeti Bank.

2013-ban a globális nyers- és alapanyagpiacokat általában alacsonyabb árszínvonal jellemezte az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A Nemzetközi Valutaalap által vezetett,

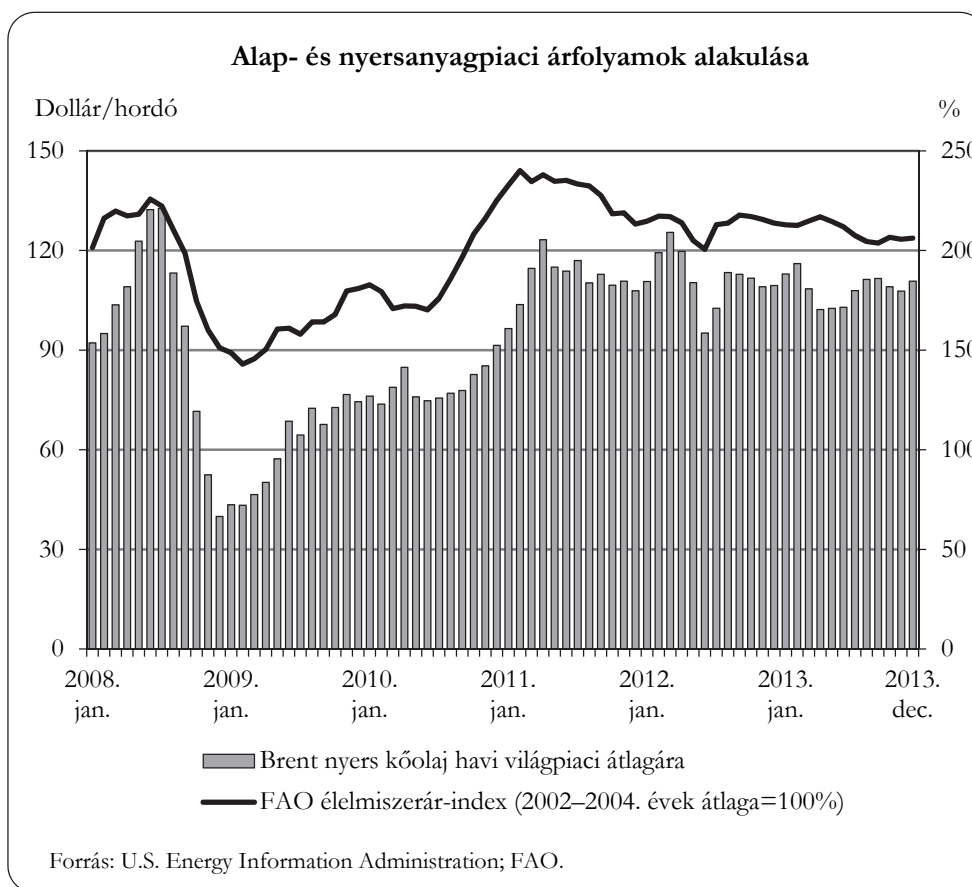
minden fontosabb alapanyagot tartalmazó árindex⁸ 1,6%-kal alacsonyabb volt 2013-ban a megelőző évhez képest. (Ezen belül a visszafogottabb ipari kereslet miatt az ipari alap- és nyersanyagokat tartalmazó árindex 2,3, az energiahordozóké 1,8%-kal csökkent.) Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezete (FAO) **globális élelmiszerár-index**⁹ értéke 2013-ban 1,6%-kal mérséklődött a megelőző évi szinthez képest. Az alindexek közül a tejtermékeké 25%-kal emelkedett, a cukoré 18, az olajoké 14%-kal visszaesett.

Az Európában irányadó **Brent** nyers kőolaj árfolyama 2013 első két hónapjában még növekvő tendenciát mutatott, de április közepére – a romló gazdasági kilátások és a ciprusi bankválság okozta feszültség hatására – több mint féléves mélypontra (96,84 dollár/hordó) esett vissza. A ciprusi feszültség enyhülését követően a Brent hordónkénti árfolyama június végéig jórészt 100 és 105 dollár között ingadozott. Júliustól viszont az egyiptomi és a szír belpolitikai helyzet fokozódásával nagyjából két hónapos emelkedő tendencia jellemezte az olaj árfolyamát, megközelítve a hordónkénti 120 dolláros árat. 2013 őszére „megnyugodtak” a piacok és a Brent árfolyama a 109 dolláros hordónkénti ár körül ingadozott. Az év utolsó napján 109,95 dollárt adtak egy hordó „fekete aranyért”, ami 2012 végéhez képest 0,8%-os csökkenést jelent. 2013-ban az átlagárfolyam 108,56 dollár volt, ami 2,7%-kal volt alacsonyabb az előző évinél.

⁸ IMF Primary Commodity Price Index.

⁹ A FAO az élelmiszerár-indexen belül alindexeket tesz közzé a gabonafélék, az olajok, a cukor, a tejtermékek, valamint a húskészítmények árváltozásáról. Az indexeket 55 nyersanyag áralakulása alapján állítják össze és havonta jelentetik meg.

4. ábra

Külkereskedelem

A külkereskedelmi termékforgalomnak a gazdasági világválság hatására bekövetkezett 2009. évi nagymértékű visszaesését 2010-ben két számjegyű élénkülés váltotta fel, mely tendencia egészen 2011 májusáig volt jellemző. A forgalom euróban számított értékének bővülése 2011 júniusában lassulni kezdett. 2012-ben a forgalom euróban számított havonkénti alakulását az év egészében egy számjegyű emelkedések és csökkenések váltakozása jellemezte. A forgalom hullámozása 2013 első felében is folytatódott, szeptembertől azonban – a novemberi behozatal kismértékű csökkenésétől eltekintve – a kivitel és a behozatal alakulását ismét stabilan növekvő tendencia jellemezte. Az előzetes adatok szerint **az év utolsó hónapjában** a növekedés felgyorsult: decemberben hazánk külkereskedelmi forgalmának bővülése az exportban 9,5%, az importban 6,9% volt az

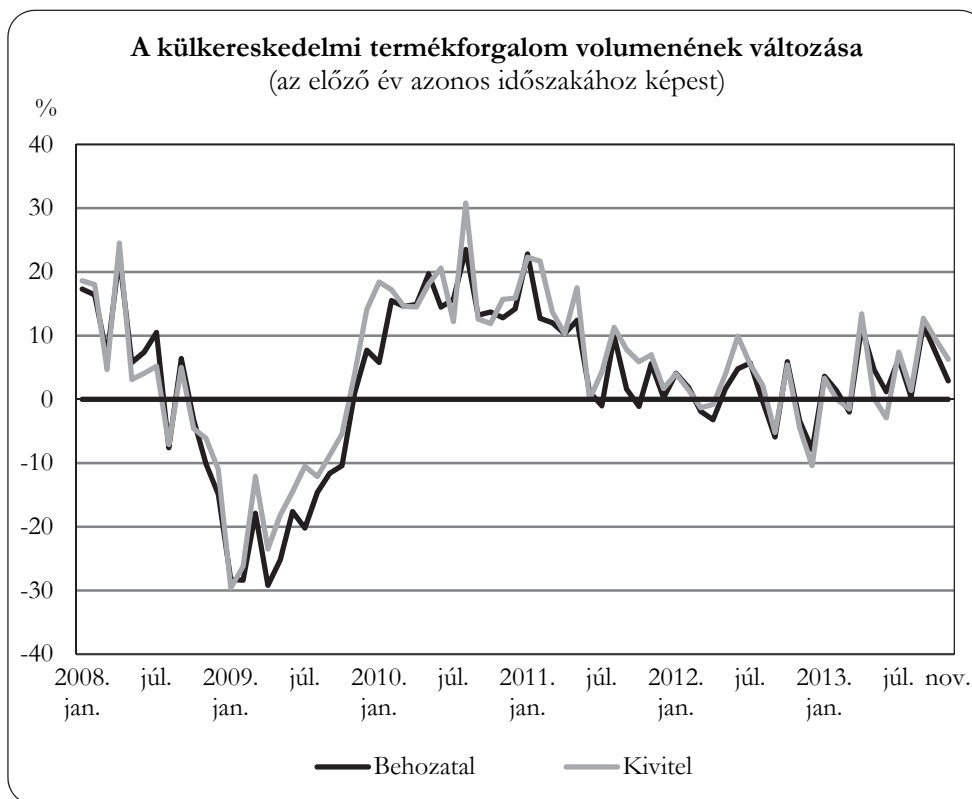
előző hónapban mért 1,8%-os bővülést, illetve ugyanilyen mértékű csökkenést követően. A **január-decemberi időszak egészében** az export euróban számított értéke 2,5, az importé 1,8%-kal bővült az előző évihez képest.

Az Eurostat első becslése szerint az **Európai Unió** 28 tagállamának egymás közötti forgalma 2013-ban 2836 milliárd eurót tett ki, folyó áron közel ugyanannyit, mint az előző évben. A tagállamok unión kívüli exportja 3%-kal növekedett, importja 6%-kal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. Mérlegük 50 milliárd eurós aktívumot mutatott, az egy évvel korábbi 115 milliárd eurós passzívummal szemben.

A részletesen feldolgozott első tizenegy havi adatok alapján **Magyarország** január–novemberi exportjának 77%-át, importjának pedig 72%-át bonyolította le az **unió (EU-28) belül**. Az előző év azonos időszakához képest ebben a viszonylatban az export euróértéke 1,4%-kal, az importé 2,0%-kal növekedett.

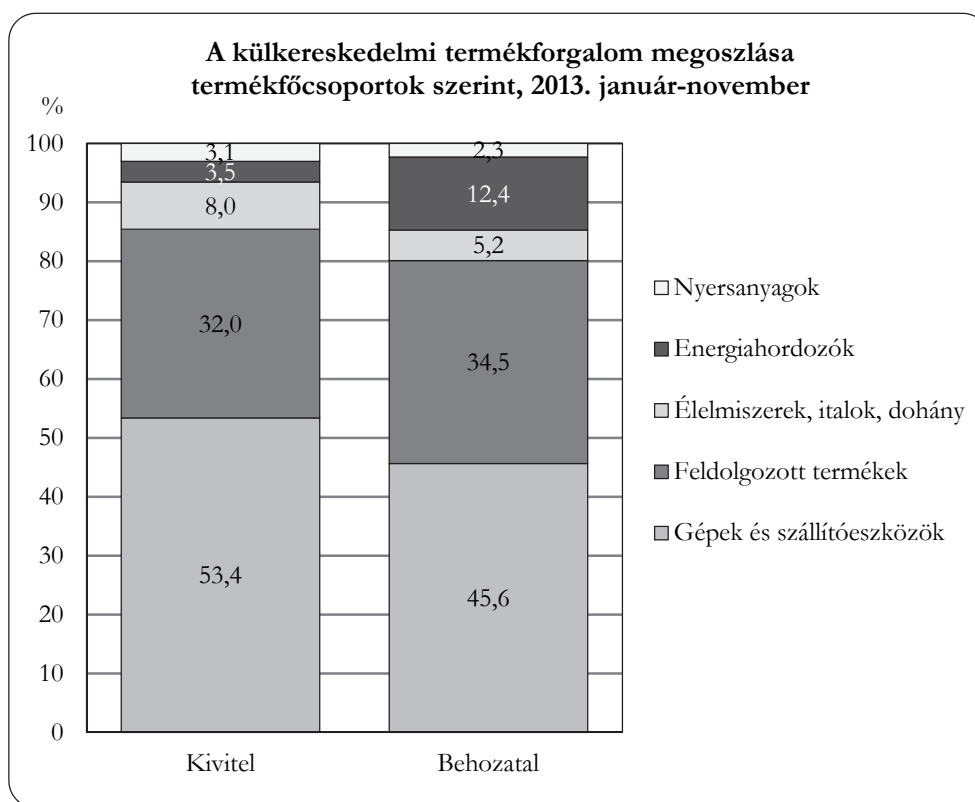
Az **Európai Unió kívüli országokba** irányuló export értéke 2013 első tizenegy hónapjában 3,7%-kal növekedett, az importé pedig szinte nem változott az előző év azonos időszakához képest. E reláció külkereskedelmi mérlege 2457 millió eurós passzívummal zárt, 589 millió euróval kevesebbel, mint egy évvel korábban. A passzívum csökkenéséhez jelentősen hozzájárult, hogy az ázsiai országok 2012. január–novemberi 4147 millió eurós deficitje 3784 millió euróra csökkent, valamint az, hogy az amerikai országok egy évvel korábbi 320 millió eurós aktívuma közel a duplájára növekedett az egy évvel korábbihoz képest.

5. ábra

2013 január–novemberében a kivitel és a behozatal **volumene** közel azonos mértékben, 4,5, illetve 4,4%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest. Az árucélcsoportok közül a – forgalom mindkét irányában a legjelentősebb súlyt képviselő – **gépek és szállítóeszközök** esetében a kivitel volumene 4,7%-kal, a behozatalé 3,6%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz mérten. Ezen belül a forgalom mindkét irányában jelentősen megélénkült a közúti járművek külkereskedelme: a közelmúltban megjelent új, hazai gyártású modelleknek köszönhetően e termékcsoporthoz exportvolumene csaknem negyedével, importjuké pedig hatodával növekedett az egy évvel korábbihoz képest. Ezzel szemben a szintén húzótermékek minősülő híradás-technikai hangrögzítő és -lejátszó készülékek kiviteli és behozatali forgalma egyaránt jelentősen visszaesett, elsősorban a mobiltelefonok és alkatrészeik, valamint a TV-alkatrészek mindkét irányú, továbbá a TV-készülékek kiviteli forgalmának jelentős csökkenése miatt.

6. ábra

A külkereskedelmi forgalomban szintén jelentős arányú, heterogén összetételű **feldolgozott termékek** esetében az átlagosnál nagyobb volt a bővülés: a kivitel volumene 7,0, a behozatalé 6,7%-kal növekedett az egy évvel korábbi sinthez képest. Az árucsoporton belül dinamikus bővülés jellemezte a vegyiparhoz és a járműgyártáshoz kapcsolódó termékek forgalmát, ezen belül – részben az új beruházásokkal összefüggésben – az illóolaj, illat- és tisztítószerek mindkét irányú forgalmát, valamint a szerves vegyi termékek exportját és a gumigyártmányok importját. A jelentős súlyt képviselő gyógyszer és gyógyszerészeti termékek behozatala a 2012. évi szint körül alakult, kivitele meghaladta azt.

Az **energiahordozók** importjának volumene – forintárszínvonaluk 4,2%-os csökkenése mellett – 4,6%-kal növekedett, a jóval kisebb értékű exporté nem változott az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a kőolaj és kőolajtermékek behozatalának volumene némileg meghaladta a főcsoport átlagát, míg a természetes és mesterséges gázok esetében kismértékű volt a növekedés.

Az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek exportvolumene** 1,0%-kal, az importé 1,9%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül számottevően bővült az állati takarmányok exportja, valamint a zöldségfélék és gyümölcsök behozatala, míg a forgalom negyedét adó gabona- és gabonakészítmények exportvolumene – csökkenő világpiaci árak mellett – csaknem ötödével volt kevesebb az egy évvel korábbinál.

Az év első tizenegy hónapjában a **külkereskedelmi forgalom forintban mért árszínvonala** az exportban 0,2%-kal, az importban 0,7%-kal csökkent, így a cserearány 0,5%-kal javult. A forint a főbb devizákhoz képest összességében 1,9%-kal értékelődött le, az euróhoz viszonyítva 2,4%-kal gyengült, míg a dollárhoz képest 0,8%-kal erősödött.

Államháztartás, központi költségvetés

Az **államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium részletes adatai alapján – 2013-ban 929 milliárd forint volt, 331 milliárd forinttal több, mint 2012-ben. A deficit növekedéséhez hozzájárult, hogy több, korábban önkormányzati feladatot 2013-ban már az államháztartás központi alrendszeréből finanszíroztak. Az államháztartás központi alrendszerének nem konszolidált bevétele 16,4 billió forint volt, folyó áron 14%-kal több az egy évvel korábbinál. A kiadások 17,4 billió forintot tettek ki, 16%-kal magasabb összeget, mint 2012-ben.

A **központi költségvetés** 2013. évi **hiánya** 980 milliárd forint volt, 369 milliárd forinttal több, mint az azt megelőző évben. A kiadásokat számottevően megnövelte az intézményi struktúraváltás, amelynek keretében az átvett egészségügyi, szociális és egyéb intézmények kiadásai, valamint a köznevelésben a pedagógusok illetménye 2013-ban már központi kiadásként jelentkezett. Az alrendszer bevétele 11,0 billió forintot tett ki, 17%-kal nagyobb összeget az egy évvel korábbinál. A kiadás esetében 19%-os növekedés adódott, összege 11,9 billió forint volt.

A központi költségvetés **bevételeinek** 37%-a fogyasztáshoz kapcsolt adókból származott, amelyek 4055 milliárd forintos értéke 9,5%-kal növekedett a 2012. évihez képest. Az ide tartozó adónemek közül az áfabevételek 2,3%-kal növekedtek, és 2810 milliárd forintot tettek ki. A jövedéki adóból származó bevételek ezzel szemben mérséklődtek (3,5%), és összegük 897 milliárd forint volt. A jövedékiadó-bevétel 56%-a az üzemanyagok értékesítéséhez kapcsolódott, amelyből az előző évvel lényegében megegyező összegű (499 milliárd forint) bevétel származott. A dohánygyártmányok forgalmazásából 312 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, 9,6%-kal kevesebb, mint 2012-ben. A fogyasztáshoz kapcsolt adóbevételek növekedése legnagyobbbrészt a

2013. január 1-jén bevezetett pénzügyi tranzakciós illetéknek tulajdonítható, amiből 260 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek. (A 2012 szeptemberében bevezetett távközlési adóból ezenfelül a bázisévinél 35 milliárd forinttal több bevétel, az itt új adónemként megjelenő, egy korábbi különadót és egy hozzájárulást egyesítő biztosítási adóból pedig 26 milliárd forintnyi bevétel keletkezett.)

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei 3443 milliárd forintot tettek ki, közel harmadával nagyobb összeget, mint 2012-ben. A két ide tartozó tétel közül a nagyobb mértékű, 41%-os növekedés a költségvetési szervek bevételeit jellemezte, míg az ezzel lényegében megegyező súlyt képviselő szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei negyedével emelkedtek. A költségvetési szervek bevételeinek emelkedésében szerepet játszott az intézménystruktúra-váltás, a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok esetében pedig az európai uniós támogatások 493 milliárd forintos emelkedése. (Ez utóbbiak összege 1570 milliárd forintot tett ki 2013-ban.)

A lakossági befizetések a bevételek 15%-át jelentették, az 1654 milliárd forintot kitevő pénzmozgás értéke 2,8%-kal múlta felül a 2012. évit. A lakossági befizetések több mint kilenctizedét a személyi jövedelemadóból származó bevételek teszik ki, amelyek 0,4%-kal magasabbak voltak, mint a megelőző évben. A lakossági befizetések növekedési ütemét emelte, hogy az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-a 2013-ban már a központi költségvetést illette. (Az év során a költségvetés számára átutalt összeg 41 milliárd forint volt.)

A gazdálkodó szervezetek befizetései 1152 milliárd forintot tettek ki, 0,4%-kal kevesebbet, mint 2012-ben. Az ide tartozó adónemek közül a legnagyobb súlyt képviselő társaságiadó-bevételek 5,8%-kal mérséklődtek, s 322 milliárd forint bevételt jelentettek a központi költségvetésnek. Az egyéb központosított bevételek címen 233 milliárd forint bevétel származott, amely 36%-kal magasabb az egy évvel korábinál. A növekedés hátterében elsősorban a 2013 júliusában bevezetett útdíj áll, amelyből 54 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. A pénzügyi szervezetek különadójából származó bevételek a 2012. évi 85 milliárd forintról 139 milliárd forintra emelkedtek. A növekedés azzal magyarázható, hogy a bázisévben a bankoknak a lakossági devizahitelek végtörlesztéséhez kapcsolódó veszteségeik egy részére adó-visszatérítés járt.

A **kiadások** 56%-át a költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok pénzfelhasználása jelentette, amelynek értéke 6671 milliárd forintot tett ki, 32%-kal többet, mint 2012-ben. A csoport pénzmozgásának 57%-át jelentő költségvetési szervek kiadásai 31%-kal nőttek, összefüggésben az intézményi átsorolásokkal. Az ide tartozó tételek közül személyi juttatásokra és munkaadókat terhelő járulékokra 2084 milliárd forintot fordítottak. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai 2845 milliárd forintot tettek ki, 33%-kal többet, mint 2012-ben. Ezen belül az uniós előirányzatokból

finanszírozott kiadások összege 1969 milliárd forint volt, 614 milliárd forinttal több, mint 2012-ben.

Az államháztartás alrendszerének támogatása 1934 milliárd forintot tett ki 2013-ban, 0,4%-kal többet, mint 2012-ben. Az ide tartozó legnagyobb kiadási tételt a társadalombiztosítási ellátásokhoz nyújtott garanciák és hozzájárulások jelentették, amelyek 987 milliárd forintos összege 43%-kal magasabb a 2012. évinél. A támogatások túlnyomó része az Egészségbiztosítási Alaphoz került, ahol értékük az előző évi 1,6-szeresére emelkedett. A növekedés egyrészt azzal magyarázható, hogy az Egészségbiztosítási Alapban a korhatár alatti rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetét 2013-ban kizárólag a költségvetési támogatások jelentették, míg 2012-ben még a Nyugdíjbiztosítási Alap is adott át pénzeszközt erre a célra. Ezen felül az Egészségbiztosítási Alap idén két új címen is részesült költségvetési támogatásban (a Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő hozzájárulás, valamint a kiadások támogatására történő pénzeszközátadás), amelyek együttesen 236 milliárd forint kiadást jelentettek a költségvetésnek. Az Egészségbiztosítási Alap a legnagyobb összegű, 376 milliárd forintos támogatást azonban járulék címen kapta, amelynek összege 14 milliárd forinttal elmaradt a 2012. évitől. A helyi önkormányzatok 675 milliárd forint összegű támogatásban részesültek 2013-ban, ami – összefüggésben számos feladat átsorolásával – 37%-os visszaesés a 2012. évihez képest.

A kamatkiadások 1278 milliárd forint terhet jelentettek a központi költségvetés számára, 6,3%-kal többet, mint 2012-ben. A kamatkiadások 74%-a a forintban fennálló adósság után jelentkezett, a fennmaradó része pedig a devizában jegyzett adósságot érintette. (A forintadósság az adósság mintegy hattizedét tette ki, tehát számottevően kisebb arányt, mint ami a kamatkiadásokban a nemzeti fizetőeszköze kialakult.)

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai 746 milliárd forintra teljesültek 2013-ban, 8,7%-kal kevesebbre, mint az azt megelőző évben. Ebben jelentős szerepet játszott a korhatár alatti ellátások, valamint a különféle jogcímen adott térítések mérséklődése, ami alapvetően a kifutó ellátások (különféle korhatár alatti ellátások, illetve a gyermekgondozási díjban és terhességi-gyermekágyi segélyben részesülőök kompenzációja) vártnál dinamikusabb csökkenése miatt következett be. Az Alapba tartozó legnagyobb tételt a családi támogatások jelentették, amelyek összege a 2012. évitől 2,5%-kal elmaradt, s 435 milliárd forintot tett ki.

Az Európai Unió költségvetéséhez történő hozzájárulásunk tavalyi összege 272 milliárd forint volt, 16%-kal több a 2012. évinél.

3. tábla

A központi költségvetés fontosabb bevételi és kiadási tételei, 2013

Bevétel			Kiadás		
tétel	érték, milliárd forint	változás, % ^{a)}	tétel	érték, milliárd forint	változás, % ^{a)}
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	4055	9,5	Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	6671	31,6
Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei	3443	32,3	Államháztartás alrendszereinek támogatása	1934	0,4
Lakosság befizetései	1654	2,8	Kamatkiadások	1278	6,3
Gazdálkodó szervezetek befizetései	1152	-0,4	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai	746	-8,7

^{a)} 2012-höz képest.

A **társadalombiztosítási alapok** a 2013. évet egyensúlyban zárták, ami az egyenleg 118 milliárd forintos javulását jelenti a 2012. évihez képest. Az alrendszer bevétele 7,8%-kal, kiadása 5,1%-kal nőtt, értékük egyaránt 4863 milliárd forint volt. A pénzmozgások 62%-a a Nyugdíjbiztosítási Alapon keresztül valósult meg. Az alapok egyenlege külön-külön is nullszaldós volt, a javulás a Nyugdíjbiztosítási Alap esetében 71 milliárd forintot, az Egészségbiztosítási Alap vonatkozásában 47 milliárd forintot tett ki.

2013-ban az alrendszer **bevételének** 77%-át a járulékokból és hozzájárulásokból származó befizetések jelentették, amelyek 3746 milliárd forintos értéke 6,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A központi költségvetési támogatások és térítések összege 992 milliárd forint volt, 42%-kal több a 2012. évinél. A növekedés a két alap közül az Egészségbiztosítási Alapot érintette, amelynek esetében a 2013. évi összeg 967 milliárd forintot tett ki, szemben az egy évvel korábbi 753 milliárd forinttal¹⁰.

Az alrendszer **kiadásainak** közel hattizedét a nyugellátások jelentették, amelyek összege 2839 milliárd forintot tett ki, 7,4%-kal többet, mint 2012-ben. Az egészségbiztosítási természetbeni ellátásokra 1272 milliárd forintot, az egy évvel korábbinál 4,0%-kal többet fordítottak. Ezen belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító, megelőző ellátások 7,8%-kal növekedtek, a gyógyszer-támogatások ugyanakkor 6,1%-kal csökkentek. Az egészségbiztosítási pénzbeli ellátások a 2012. évivel megegyezően 553 milliárd forintot tettek ki.

¹⁰ Az összeg tartalmazza a Nyugdíjbiztosítási Alaptól a rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére átvett pénzeszközök 159 milliárd forintos értékét is, amilyen címen 2013-ban már nem jutott forráshoz az Egészségbiztosítási Alap.

Az **elkülönített állami pénzalapok** egyenlege 80 milliárd forinttal vált kedvezőtlenebbé a 2012. évihez képest, amellyel együtt 51 milliárd forintos többlet keletkezett a tavalyi év során. A hét alap közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alaphoz kötődött az alrendszer pénzmozgásának – a bevételek és kiadások összegének – hattizede, valamint a legjelentősebb mértékű egyenlegromlás (85 milliárd forint). 2013-ban hat alap zárt többlettel, közülük a legnagyobb bevételi többlet (27 milliárd forint) a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapnál keletkezett.

A **központi költségvetés adósságállománya** 2013 végén 22,0 billió forint¹¹ volt, ami 6,2%-kal meghaladta a 2012. év végét. Az adósságállomány növekedésének egyik tényezőjét az önkormányzati adósságok átvállalása jelentette. A pénzügyi instrumentumok közül az állampapírok részaránya 84, a hiteleké 15%-ot tett ki 2013 végén. Az év során az állampapírok állománya 12%-kal emelkedett, a hiteleké 14%-kal csökkent. Az állampapírok közül a lakossági állampapírok állománya 1688 milliárd forintot tett ki 2013 végén, mintegy héttizedével többet a 2012 végihez képest. A külföldi befektetők forint állampapír-állománya 4994 milliárd forint volt 2013. év végén, 0,3%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. 2013 végén a külföldi befektetők a teljes forint állampapír-állomány négytizedét birtokolták. Ugyanakkor a költségvetés adósságállományának közel hattizede forintban, négytizede pedig devizában állt fenn. A nettó adósságfelvétel (az adósságfelvételek és -törlesztések különbsége) 1337 milliárd forintot tett ki az év során, ezen belül a forintadósság növekedése 934 milliárd forint, a devizaadósságé pedig 404 milliárd forint volt. A devizaadósság értékére az árfolyamváltozás is hatással van. A forint 2013 végén gyengébb volt, mint egy évvel korábban, ami a devizaadósság forintban kimutatott értékét 175 milliárd forinttal növelte meg.

2014. januárban az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **egyenlege** – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 75 milliárd forint hiányt mutatott, 73 milliárd forinttal többet, mint egy évvel korábban. A központi költségvetés egyenlege 76 milliárd forinttal vált kedvezőtlenebbé, amely révén az első havi hiány 167 milliárd forintot tett ki. Az elkülönített állami pénzalapok esetében ugyanúgy 37 milliárd forintos többlet keletkezett, mint egy évvel korábban. A társadalombiztosítási alapokban ezzel szemben javult a mérleg, az 55 milliárd forintot kitevő szufficit 4 milliárd forinttal több a 2013. januárinál.

¹¹ Egyéb kötelezettségekkel együtt. Az „egyéb kötelezettségek” az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-nél elhelyezett fedezeti összegek, amelyeket a deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében megkötött swapműveletek után helyeznek el. Az egyéb kötelezettségek állománya 2013 végén 117 milliárd forintot tett ki, 234 milliárd forinttal kevesebbet, mint 2012 végén, részesedése a központi költségvetés teljes adósságállományából 0,5%-os volt.

A háztartások pénzügyi vagyona

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) előzetes adatai szerint 2013 végén a **háztartások bruttó pénzügyi vagyona** 29,9 billió forint volt, ami 5,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

A bruttó pénzügyi vagynonon vagy másképpen fogalmazva pénzügyi eszközökön belül a **részvények és részesedések** csoportja képviselte a legnagyobb arányt (42%) 2013 végén. E csoport állományi értéke az év végén 12,5 billió forintot tett ki, 12%-kal többet, mint egy évvel korábban. A csoporton belül az üzletrészek értéke 7,5 billió forint volt. A legjelentősebb mértékben, 40%-kal a befektetési jegyek állománya emelkedett, ami december végén 3,4 billió forintot tett ki. A tőzsdei részvények (297 milliárd forintos) állománya ezzel szemben 7%-kal csökkent.

A bruttó pénzügyi vagyomból a **készpénz és betétek** csoportja 34%-os arányt képviselt, az év végi állományi értékük 10,1 billió forintot tett ki, 5%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. A csoporton belül a betétek állománya 7,5 billió forint volt, 9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. A folyószámlabetéteken kívüli betéteket jelentő „egyéb betétek” állománya (5,2 billió forint) 18%-kal csökkent egy év alatt. A tranzakciók hatására az állomány 1156 milliárd forinttal mérséklődött az év során. A külföldi bankokban elhelyezett betétek állománya (517 milliárd forint) ezzel szemben 6%-kal emelkedett egy év alatt. A 2,6 billió forintot jelentő készpénzállomány 11%-kal nőtt, ezen belül a forintkészpénz-állomány 18%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

A **biztosítástechnikai tartalékok** állománya 3,2 billió forintot tett ki az év végén, 3%-kal többet, mint 2012 utolsó napján. A biztosítástechnikai tartalékok valamivel több mint felét az életbiztosítási díjtartalékok, közel négytizedét pedig a nyugdíjpénztári díjtartalékok jelentették, növekedési ütemük 2, illetve 6%-os volt.

A **nem részvény értékpapírok**¹² állománya 29%-kal emelkedett 2013-ban, értékük 2,8 billió forint volt december végén. A központi kormányzat által kibocsátott, háztartások tulajdonában lévő értékpapírok év végi állománya 2,0 billió forint volt, 60%-kal több az egy évvel korábbinál. Különösen a rövid – egy éven belüli – lejáratú értékpapírok után mutatkozott jelentős kereslet 2013-ban a háztartások részéről.

A **kötelezettségek** értéke 2013 végén 9,0 billió forint volt, 6,1%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. 2013 végén a kötelezettségekből a devizahitelek és a forinthitelek közel azonos arányban részesedtek (48, illetve 47%). A devizahitelek állománya egy év alatt 11, a forinthiteleké 1,4%-kal csökkent. A hosszú lejáratú hitelek a kötelezettségek 81,

¹² A csoportba legnagyobb részét hitelviszonyt megtestesítő, kamatozó értékpapírok tartoznak. (Forint- és deviza-államkötvények, kincstárjegyek, önkormányzati kötvények, vállalati és hitelintézeti kötvények stb.)

a rövid lejáratúak pedig 11%-át jelentették 2013 végén, állományi értékük 7%-kal csökkent az év során.

4. tábla

A háztartások pénzügyi vagyona, 2013 végén

Megnevezés	Érték, milliárd forint	Változás 2012 végéhez képest, %
Készpénz és betétek	10 105	–4,9
Nem részvény értékpapír	2 752	28,9
Hitelek	267	1,2
Részvények és részesedések	12 480	12,4
Biztosítástechnikai tartalékok	3 191	3,3
Egyéb követelések	1 151	7,5
Háztartások bruttó pénzügyi vagyona	29 947	5,9
Hitelek	8 329	–6,8
Háztartások tartozása	9 045	–6,1
Háztartások nettó pénzügyi vagyona	20 902	12,1

A hitelintézeteknél és pénzügyi vállalkozásoknál a **devizakölcsönök törlesztését rögzített árfolyamon lehetővé tevő, aktív gyűjtőszámlák** száma 2013 végén 162 ezer volt, 51 ezerrel több, mint 2012 végén. A rögzített törlesztési árfolyamú devizakölcsönök teljes állománya a tavalyi év végén 1325 milliárd forintot, a gyűjtőszámlákon nyilvántartott hitelállomány pedig 13,6 milliárd forintot tett ki. 2013 végén a devizakölcsönök – rögzített törlesztési árfolyamú – állománya 96%-a a hitelintézeteknél állt fenn, ahol 37%-os arányban részesedtek az összes lakossági devizaalapú jelzáloghitel-állományból. Az árfolyamgát konstrukcióban részt vevő devizahiteles ügyfelek 2012 májusa óta 26,3 milliárd forint – rögzített árfolyam feletti – kamat megfizetése alól mentesültek, ezen belül 2013-ban a mentesített követelésrész 21,7 milliárd forintot tett ki.

2013-ban a pénzügyi intézmények 15 ezer hitelfedezetül szolgáló **lakóingatlant jelöltek ki kényszerértékesítésre**. A legtöbb közülük Pest megyében található, amelyet Budapest követ a sorban. Az év IV. negyedévében a kényszerértékesítési kvóta alapját 118 ezer lakás jelentette, azaz ennyi lakóingatlanl kapcsolatosan állt fenn legalább 90 napos törlesztési késedelem a korábban felvett devizaalapú jelzáloghitellel kapcsolatban. **Az értékesített fedezeti ingatlanok száma 2013 első három negyedévében** 3 ezer volt, a legtöbb értékesítésre Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében került sor.

A bruttó pénzügyi vagyon és a kötelezettségek különbségeként előálló **nettó pénzügyi vagyon** 20,9 billió forintot tett ki az év végén, 12%-kal többet, mint 2012 végén. A 2,3 billió forintos értéknövekmény közel héttizede a nettó finanszírozási

képességhez, 24%-a pedig a nettó átértékelődésekhez kötődik. **A háztartások nettó finanszírozási képessége** 2013-ban 1538 milliárd forintot tett ki, ami a GDP¹³ 5,3%-ának felel meg. A finanszírozási képesség 2013. évre számított értékéből a pénzügyi eszközök növekedése 71%-os, a kötelezettségek csökkenése 29%-os arányt képviselt. A pénzügyi eszközállomány tranzakciókra visszavezethető emelkedése a befektetési jegyek és a nem részvény értékpapírok vásárlásával magyarázható, a kötelezettségek csökkenése pedig a hosszú lejáratú hitelek nettó törlesztéséből adódott.

Ágazati teljesítmények

Mezőgazdaság

A bruttó hazai termék 2013. évi 1,1%-os növekedéséhez az ipar és az építőipar javuló teljesítménye mellett a mezőgazdaság jó éve is hozzájárult. A mezőgazdaság **bruttó hozzáadott értéke** 2013-ban előző évi áron 33, folyó áron 7%-kal emelkedett, a **munkaerő-felhasználás** azonban 1%-kal elmaradt az előző évhez viszonyítva. A termelési tényezők jövedelme 9, a vállalkozói jövedelem 13%-kal emelkedett, így a **munkaerő hatékonysága**, azaz a termelési tényezők munkaerőegységre jutó reáljövedelme 6%-kal emelkedett.

A mezőgazdasági számlarendszer előzetes adatai szerint a **mezőgazdaság kibocsátásának volumene** 12, az értéke – folyó alapon – 4,2%-kal nőtt, az árak 7,3%-os csökkenése mellett. Az ágazat eredményének növekedése alapvetően a növénytermesztési termékek – a 2012. évinél több mint ötödével nagyobb – volumenének köszönhető. A termékcsoportban meghatározó gabonafélék volumene harmadával bővült, mivel a búza- és a kukoricatermés az előző évinél sokkal kedvezőbbben alakult. Nőtt a gyümölcsfélék (29%), az ipari növények (14%), a kertészeti termékek (9%), a takarmánynövények (7,9%) kibocsátása is, a burgonyáé azonban ötödével csökkent. Ez utóbbi jelentősen, 57%-kal drágult, míg a kertészeti termékek 7,5%-kal. Jelentősen csökkent viszont az ipari és takarmánynövények (20%), a gabonafélék (19%) ára, míg a gyümölcsféléké – a jelentős volumennövekedés mellett – 8,1%-kal lett kevesebb az előző évinél. Az állattenyésztés termelési volumene 2,6%-kal csökkent, az árak 3,5%-os növekedése mellett. Egyik főbb állatfaj termelése sem érte el a 2012. évi szintet, az állati termékek közül a tej visszaesett, a tojásé szinten maradt.

Időjárási szempontból 2013 a végletek éve volt. Az év első három hónapjában 110 éves csapadékrekorok dőltek meg. A talaj víztartalma enyhíthette az elmúlt évszázad

¹³ A 2013. IV. negyedévére vonatkozóan az MNB a saját GDP-becslését használta.

egyik legmelegebb nyaraként emlegetett 2013. év szárazságát, így a növényi kultúrák többsége átlagon felüli terméseredményeket produkált. Gabonából a 2012. évinél 1,8%-kal nagyobb területen (2809 ezer hektáron) 30%-kal több (13 millió 527 ezer tonna) termett. A **termésátlagok** nőttek, legnagyobb mértékben a rozsé (36%), a kukoricáé (34%) és a búzáé (24%). A betakarított **termésmennyiség** alig csökkent a zab és a cukorrépa esetében, míg a burgonyáé 19%-kal esett vissza a betakarított területek hasonló arányú szűkülése mellett. A többi növényből többet takarítottak be 2013-ban, a legnagyobb területen termesztett kukoricából és búzából 41, illetve 25%-kal többet.

5. tábla

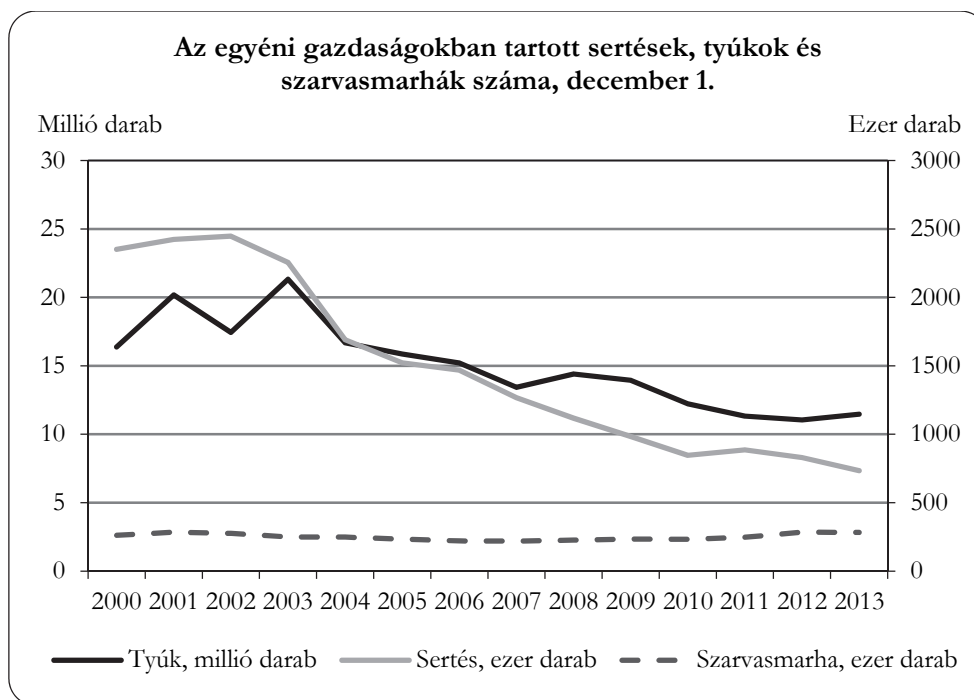
A fontosabb szántóföldi növények terméseredményei, 2013[†]

Növény	Termésmennyiség		Termésátlag	
	ezer tonna	a 2012. év százalékában	kg/hektár	a 2012. év százalékában
Búza	5 032	125,4	4 630	123,5
Kukorica	6 725	141,2	5 360	134,0
Napraforgó	1 470	111,6	2 480	115,9
Lucernaszéna	561	120,6	4 430	126,9
Árpa	1 071	107,5	4 068	112,4

†Előzetes adatok.

A 2013. decemberi összeírás adatai szerint az **állatállomány** a szarvasmarhák (1,6%), a juhok (4,4%) és a ludak (39%) esetében nőtt, míg a sertések (1,8%), a tyúkok (4,9%) és a pulykák (9,8%) esetében csökkent a 2012. évihez képest. A szarvasmarha-állomány hosszú ideje tartó csökkenése 2011-ben növekedésbe fordult, és 2013-ig összességében 13%-kal emelkedett. Az egyéni gazdaságokban tartott állomány 2011 óta 21%-kal bővült.

7. ábra

Az ezredfordulón még 5 milliós sertésállomány apadása továbbra is tart. Az állományfogyás, akár csak a tyúkok esetében, az egyéni gazdaságok állattartó kedvének visszaesését tükrözi. Míg az ezredfordulón a sertésállomány fele nevelkedett egyéni gazdaságokban, ma már csak negyede. Csökkent az egyéni gazdaságokban tartott tyúkállomány részesedése is, 53-ról 40%-ra.

6. tábla

Állatállomány, december 1.

(ezer darab)

Állat	2000	2005	2010	2011	2012	2013
Szarvasmarha	805	708	682	697	760	772
Sertés	4 834	3 853	3 169	3 044	2 989	2 935
Juh	1 129	1 405	1 181	1 120	1 185	1 238
Baromfi	37 016	41 076	42 213	41 470	38 189	37 189
Ebből: tyúk	30 716	31 902	31 848	32 860	30 075	28 596

A **mezőgazdasági termékek felvásárlása** 2013-ban 6,9%-kal nőtt. Az élő állatok és állati termékek értékesítésének 2%-os csökkenése mellett a növénytermesztési és kertészeti termékeké 17%-kal emelkedett. Kevesebb zöldséget vásároltak fel (3,9%-kal),

azonban az ipari növényekből negyedével, a gyümölcsökből 23, a legnagyobb súlyú gabonafélékből pedig 17%-kal többet.

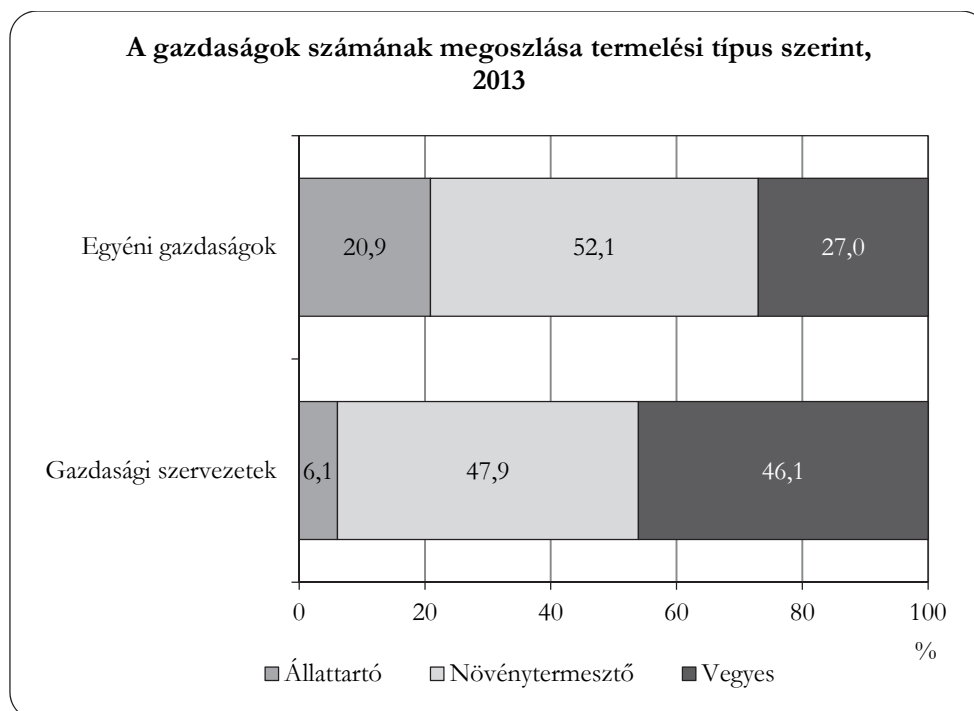
A mezőgazdasági termékek **termelőiár-szintje** a 2010 óta tartó emelkedés után 2013-ban 7,8%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva. Az élő állatok és állati termékek árai 2010 óta folyamatosan nőttek, és ez a trend 2013-ban sem változott, az árak 3,4%-kal magasabbak voltak az előző évinél. A növénytermesztési és kertészeti termékek árnövekedése a 2010-es 28% után egyre kisebb mértékű volt, majd 2013-ban 14%-os csökkenésbe váltott. A vágómarha termelői ára ugyan ötödével esett, ám a nagyobb részarányú vágóbaromfi (6,1%) és vágósertés (2,5%) áremelkedése ezt ellensúlyozta. Az állati termékek közül a tyúktojás ára 11%-kal csökkent, míg a tejé 12%-kal emelkedett. A növényi termékek közül a zöldségek és a virágok kevésbé – 9, illetve 4,4%-kal –, a burgonya viszont jelentősen (64%) drágult. A növényi termékek termelői árának csökkenését alapvetően a legnagyobb részarányú gabona és az ipari növények 20%-os áresése határozta meg.

A **mezőgazdasági ráfordítások árszínvonala** az előző évinél (6,8%) kisebb mértékben, 2,1%-kal nőtt. Mivel azonban a termelői árak 7,8%-kal csökkentek, az agráröllő nyílt (90,3%). A folyó termelőfelhasználás árszínvonala 2,2, a mezőgazdasági beruházásoké 1,6%-kal emelkedett. Az előbbin belül legnagyobb emelkedés a nagy részarányú takarmányok árában volt (5,3%), az energia (2,3%) és a műtrágyák (4,1%) ára azonban csökkent.

Az **agrárium gazdaságszerkezeti jellemzőit** vizsgálta a KSH által 2013. június 1-jei eszmei időponttal végrehajtott cenzus. A Gazdaságszerkezeti Összeírás (GSZÖ) a gazdasági szervezetek tekintetében teljes körű, míg az egyéni gazdaságok tekintetében reprezentatív volt. 2013-ban **8442 gazdasági szervezet**, valamint mintegy **485 ezer egyéni gazdaság** folytatott mezőgazdasági tevékenységet az országban. A szervezetek száma 2, míg az egyéni gazdaságoké 15%-kal csökkent az előző, 2010. évi összeírás óta. Az előbbieket átlagos mezőgazdasági területe 308, az utóbbiaké 5,4 hektár volt.

A gazdasági szervezetek közül a 20–50 hektár területen gazdálkodók, az egyéni gazdaságok között az 1 hektárnál kisebb területen gazdálkodók vannak a legtöbben. A 300 hektárt meghaladó gazdaságok adják az összes szervezet negyedét, viszont a szervezetekhez tartozó föld 84%-át művelik. Az egyéni gazdaságok összes mezőgazdasági területének 76%-át a 10–300 hektár méretűek (a gazdaságok 10%-a) használták.

8. ábra

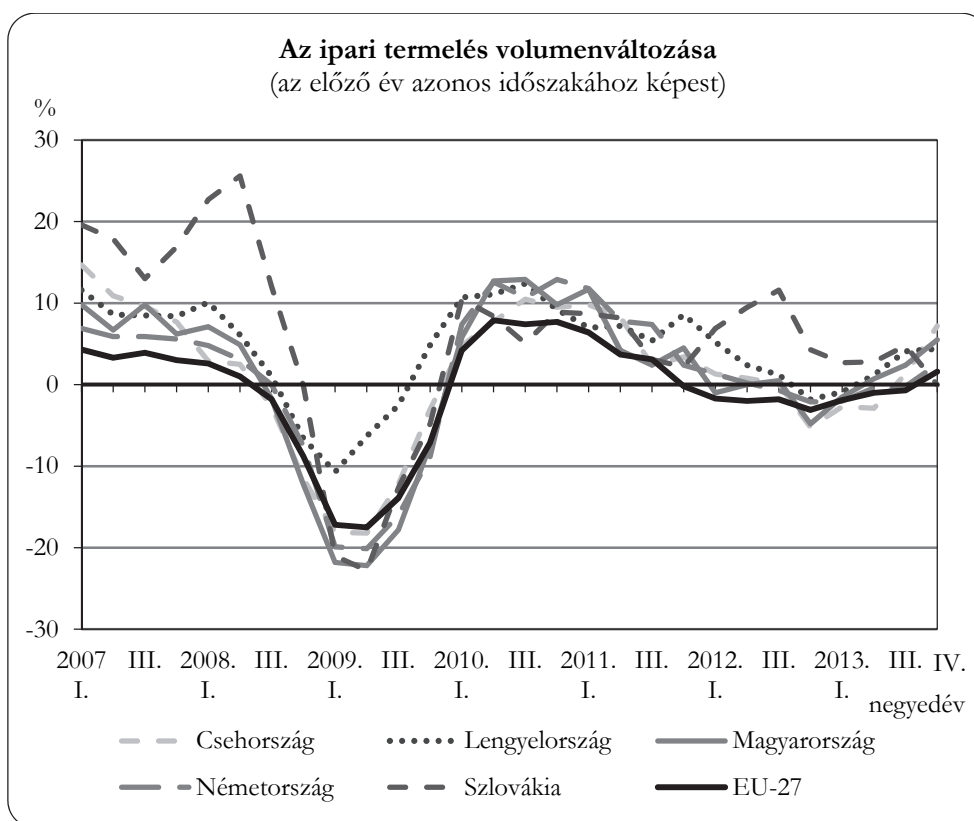

A gazdasági szervezetek több mint 78 ezer fő állandó, valamint közel 38 ezer fő időszakos alkalmazottat foglalkoztattak. Ez utóbbiak száma 2010 óta 36%-kal nőtt. Az egyéni gazdaságok közel 12 ezer állandó és közel 86 ezer fő időszakos alkalmazottat foglalkoztattak, ami jelentősen bővült 2010-hez képest. Emellett az egyéni gazdaságokban mintegy 987 ezer családtag végzett több-kevesebb nem fizetett mezőgazdasági tevékenységet. A gazdálkodók 31%-a 65 év feletti, míg a 35 év alattiak aránya csupán 6,1%. 2013-ban a gazdálkodók közel 3%-a rendelkezett felsőfokú, több mint 7%-a középfokú végzettséggel, azonban a döntő többség (közel négyötödük) továbbra is alapvetően gyakorlati tapasztalatára támaszkodik. A mezőgazdasági épületek állományát hazánkban legutóbb 2000-ben mérték fel. Azóta a gazdaságok számának csökkenésével párhuzamosan visszaesett az épületek, építmények száma is, átlagos kapacitásuk azonban jelentősen nőtt. Az ágazat gépesítése is ehhez hasonlóan alakult, a legtöbb géptípus száma csökkent, azonban átlagos és teljes kapacitásuk számottevően magasabb, mint 2005-ben, legutóbbi számbavételük idején.

Ipar

2013-ban az **Európai Unió** ipari teljesítménye – az éven belüli élénkülés mellett – mérséklődött. Az ipari termelés volumene¹⁴ 2013-ban 0,5%-kal csökkent az előző évi alacsony bázishoz képest. (2012. évben 2,2%-os volt a visszaesés.) Év közben negyedévről negyedévre mérséklődött a csökkenés: az első negyedévben 1,9, a másodikban 1,0, a harmadikban 0,7%-kal maradt el az ipar kibocsátása az előző év azonos időszakától, a negyedik negyedévben azonban már 1,6%-os növekedés volt. Éves szinten számos uniós tagországban csökkent a termelés, Németország ipara pedig stagnált. A Visegrádi Négyek országaiban az előzetes adatok szerint ugyanakkor növekedés volt: Szlovákiában 5,2, Lengyelországban 2,3, Csehországban 0,7, hazánkban pedig 1,8%.

9. ábra

¹⁴ A nemzetközi összehasonlításban használt munkanaphatással kiigazított index szerint.

A hazai **ipar termelési volumene** 2012. II. negyedétől egy évig minden negyedévben csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. 2013. II. negyedévtől lassú növekedés kezdődött, amiben elsősorban az exportértékesítés élénkülése játszott közre. A belföldi értékesítés volumene hullámzóan alakult, az év második felében a belföldi eladások is dinamizálódtak.

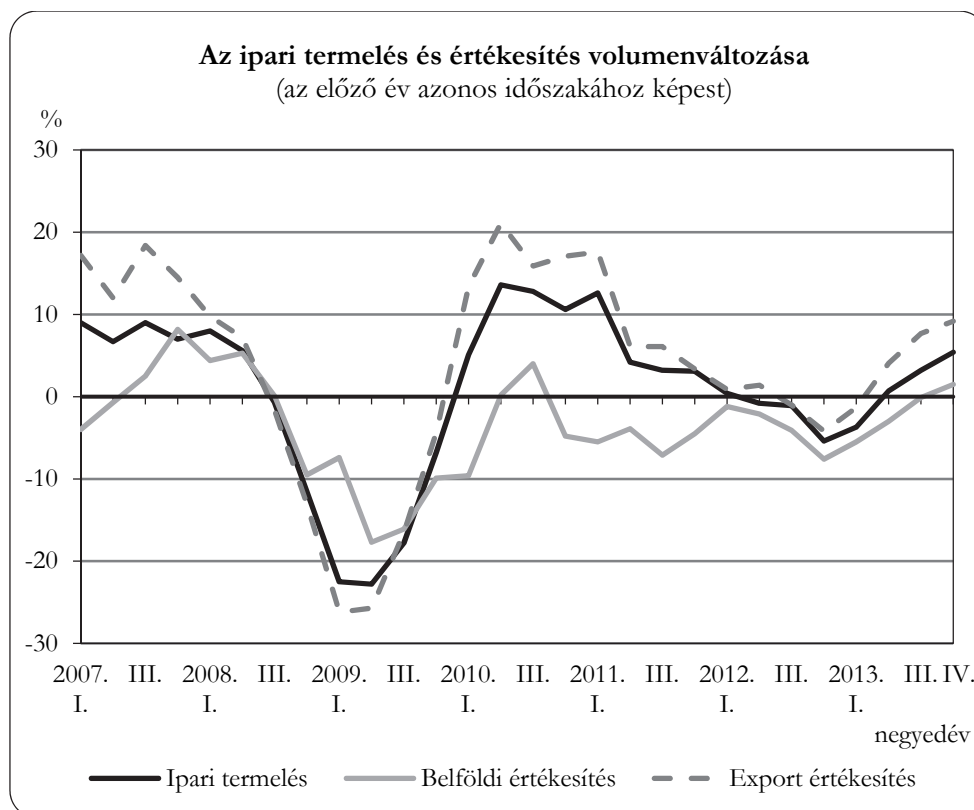
2013 decemberében az ipari termelés volumene – az éven belül mért legnagyobb mértékben – 6,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbi alacsony bázist. A termelés bővüléséhez továbbra is elsősorban a járműgyártás, illetve az ehhez kapcsolódó beszállítói ágazatok eladásainak jelentős növekedése járult hozzá. A külpiaci értékesítés 12,9%-kal nőtt az előző évihez képest. A belföldi értékesítés pedig – három hónap növekedés után – decemberben 2,0%-kal csökkent.

Összességében **2013-ban** az ipari termelés – a nyers adatok szerint – 1,4%-kal haladta meg az előző évit, a növekedés motorja a járműgyártás volt.

Az **exportértékesítés** éves szinten 4,9%-kal nőtt, a kivitel növekedési üteme negyedévről negyedévre gyorsult. Az év egészét tekintve a teljes ipari értékesítés 58%-a külpiaci értékesítésre került. A feldolgozóipari értékesítés 72%-a került exportra, ennek mintegy harmada a járműgyártásból származott.

A **belföldi értékesítés** volumene 1,8%-kal elmaradt a 2012. évitől, a feldolgozóipar hazai eladásai 1,7%-kal mérséklődtek. A belföldi értékesítés több mint negyedét képviselő élelmiszeripar hazai eladásában 1,9%-os csökkenés következett be az előző évi 1,2%-os növekedés után. A másik legnagyobb részarányú kőszgyártás, kőolaj-feldolgozás belföldi értékesítési volumene 2,4%-kal csökkent, míg a – hazai értékesítésben kis részesedésű – járműgyártásé 21%-kal növekedett.

10. ábra

Az ipar **nemzetgazdasági ágai** közül a termelés több mint kilenczetedét előállító **feldolgozóipar** termelési volumene **2013-ban** 2,0%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. (2012-ben 1,7%-os volumencsökkenés volt.) Az **energiaszektor** kibocsátása 7,7%-kal csökkent az előző évi alacsony bázishoz képest, a kis súlyú **bányászat** termelése pedig 13,9%-kal esett vissza.

A tizenhárom **feldolgozóipari** alág közül 2013-ban hatban bővült, a többi alágban 0,3 és 12,3% közötti mértékben csökkent a volumen. Az első félévben az ágazat kibocsátása nem érte el az előző év szintjét (-1,2%), a második félévben azonban már 5,3%-kal meghaladta azt. A legnagyobb alág, a járműgyártás – az előző évi 7,8%-os bővülés után – egy év alatt jelentős mértékben, 19%-kal növekedett. Itt a termelés bővülése az első félévben még kizárólag a külpiazi értékesítésnek volt köszönhető, azonban a második félévben már a hazai értékesítés nagymértékű (48%) bővülése is hozzájárult. (Decemberben az alág termelése közel felével múlta felül az egy évvel korábbi.) Éves szinten átlagot meghaladóan, 6,4%-kal növekedett a közepes súlyú alágak közül a vegyi anyag, termék gyártása. A villamos berendezés gyártása 2,7%-kal haladta

meg az előző évi alacsony bázist. A még mindig jelentős súlyú alág, a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása 2011 áprilisa óta csökken, 2013-ban összességében 12,3%-kal maradt el az egy évvel korábbi alacsony bázistól. Az élelmiszeripar kibocsátása – 2012. évi 4,6%-os növekedés után 2013-ban hullámzó évközi teljesítmény mellett – átlagosan 0,3%-kal mérséklődött. A kisebb súlyú alágak közül a legnagyobb mértékben a gyógyszergyártás termelési volumene csökkent (8,0%).

Az **összes új rendelés** volumene a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok körében 2013 decemberében közel 85%-kal emelkedett az egy évvel korábbi időszakhoz képest. Az új exportrendelések kiugróan, 93%-kal emelkedtek, melynek hátterében egy hosszabb időszakra vonatkozó egyszeri nagy megrendelés áll. Az új belföldi megrendelések volumene 24%-kal nőtt. Az **összes rendelésállomány** 2013. év végén közel 13%-kal haladta meg az előző év decemberit.

A **létszám-kategóriák** alapján képzett vállalatcsoportok közül a legalább 250 főt foglalkoztató **nagyvállalatok** az éves ipari termelés több mint 70%-át adták. Termelésük 2013-ban 1,6%-kal nőtt az előző évhez képest, ami az exportértékesítés 3,2%-os növekedésének köszönhető. Belföldi értékesítésük volumene ugyanakkor 3,9%-kal csökkent. A **közepes méretű**, 50–249 főt foglalkoztató vállalkozások termelése 2,8%-kal nőtt, a mindkét értékesítési irányban bekövetkezett bővülés következtében. (A belföldi értékesítés 12,4, a kisebb súlyú exportértékesítésük 5,7%-kal emelkedett egy év alatt.) Ezek a vállalkozások összességében az ipari termelés közel ötödét adták. A termelés alig egytizedét adó **kisvállalkozások** (5–49 fő) kibocsátása az előzőekkel szemben 3,2%-kal csökkent egy év alatt. Az elsősorban hazai piacra termelő vállalkozások belföldi értékesítése 13,8%-kal visszaesett, míg kis súlyú exportértékesítésük 35%-kal nőtt.

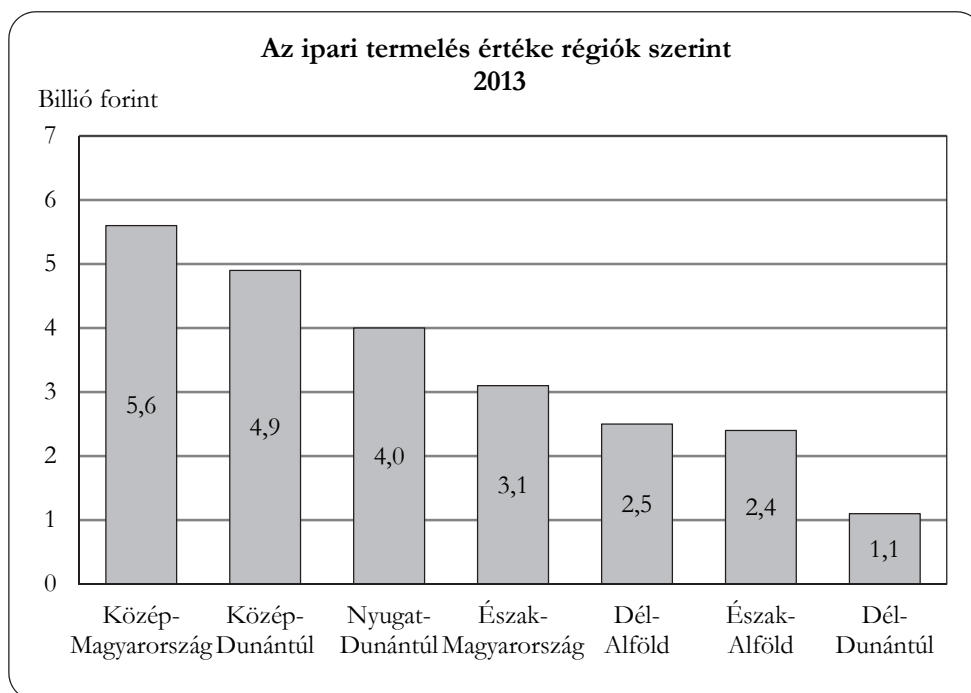
Az ipari termelés növekedése mellett a létszám 0,6%-kal bővült, így az **egy alkalmazásban állóra jutó ipari termelés** volumene 0,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbi. Évközben az iparban foglalkoztatottak létszáma¹⁵ – egy hónap csökkenés és két hónap stagnálás kivételével – kismértékben emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A feldolgozóiparban átlagosan 1,3%-kal emelkedett a termelékenység az egy évvel korábbihoz képest, amihez jelentősen hozzájárult a járműgyártás 9,1, valamint a vegyi anyag, termék gyártásának 5,7%-os termelékenységnövekedése is. Az alágak kisebbik felében csökkenés volt, legnagyobb mértékű a gyógyszergyártásban (10,1%) következett be. Az energiaszektor termelékenysége átlagosan 5,7, a kis súlyú bányászaté pedig 11,2%-kal csökkent.

Magyarország **régiói** közül 2013-ban az ipari termelés volumene négy régióban nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A legnagyobb bővülés Dél-Alföldön volt (21,9%), ami

¹⁵ 5 fő és afeletti vállalkozásokról az ipar víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

elsősorban a járműgyártás kiemelkedő teljesítményének köszönhető. A többi régióban 2,6 és 4,2% között csökkent a termelés volumene.

11. ábra

Az **ipari termelői árak** 2013-ban – a termelés 1,4%-os növekedése mellett – 0,7%-kal haladták meg az egy évvel korábbi szintet.

A **belföldi értékesítési árak** éves szinten 0,5%-kal csökkentek az egy évvel korábbihoz képest. A feldolgozóiparban 2013-ban 1,1%-kal emelkedtek az árak, ezen belül a legnagyobb ágazatban, az élelmiszeriparban 3,9%-os növekedés, míg a másik jelentős súlyt képviselő kocszgyártás, kőolaj-feldolgozásban 4,3%-os csökkenés következett be. Az energiaiparban egy év alatt 3,0%-kal csökkentek az árak.

Az **exportértékesítés árai** 1,5%-kal haladták meg az egy évvel korábbi szintet. Az év nagy részében növekedtek az árak. Az exportértékesítés több mint kilenczidedét adó feldolgozóipar árai előbbivel azonos mértékben emelkedtek. A járműgyártásban – a termelési volumen kiugróan magas növekedése mellett – az árak éves szinten 2,8%-kal nőttek. Az árszint négy ágazatban csökkent, köztük az exportértékesítésben szintén jelentős súlyt képviselő számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában (1,8%).

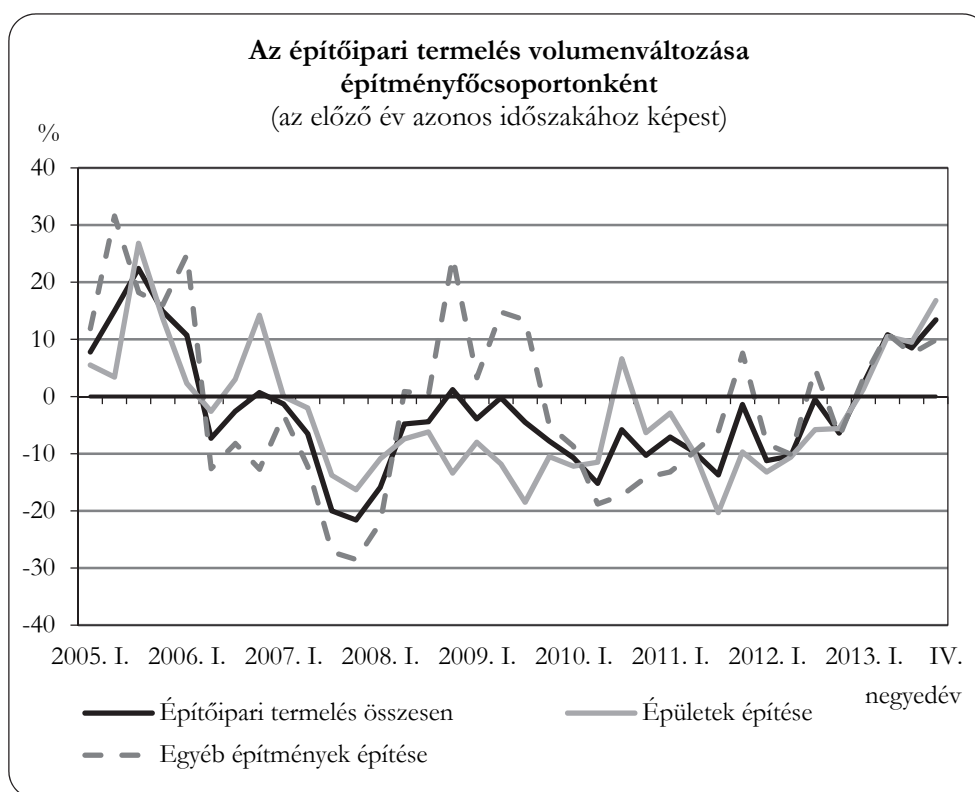
Építőipar

Az építőiparra 2013-ban, különösen májustól jelentős mértékű növekedés volt jellemző, a bővülés alacsony bázishoz képest következett be. Az élénkülés túlnyomórészt állami beruházásokkal függ össze, a lakásépítés továbbra is az eddigi legmélyebb szinten van.

Az **építőipar termelési volumenének** 2006 óta tartó csökkenése 2013 februárjában növekedésbe fordult. A termelés szinte egész évben – január kivételével – meghaladta az egy évvel korábbit. A bővülés mértéke a 2013. év egészében 9,6% (ezen belül decemberben 11,4%) volt.

2013. évben mindkét **építményfőcsoport** termelése bővült: az épületek építése 10,4%-kal volt magasabb az egy évvel korábbinál, ami elsősorban az ipari épületek építésével függ össze. Az egyéb építmények építése 8,6%-kal emelkedett, aminek háttérben nagyrészt a közlekedési infrastruktúra fejlesztése állt. Az össze építőipari termelés volumene minden negyedévben nőtt: az első negyedévben 2,2, a másodikban 10,8, a harmadikban 8,5, a negyedikben pedig 13,4%-kal.

12. ábra

A vállalkozások 2013-ban 30%-kal nagyobb volumenű **új szerződést** kötöttek, mint egy évvel korábban. Az épületek építésére kötött szerződések volumene 3,7, míg az egyéb építményekre kötötteké 49%-kal nőtt egy év alatt. A december végi **szerződésállomány** volumene jelentősen, 65%-kal haladta meg a 2012. decemberit. Az épületek építésére kötött szerződések állománya 9,0, az egyéb építményeké 85%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban.

Az **építőipar termelői árai** 2013-ban átlagosan 1,9%-kal, a IV. negyedévben 2,3%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. 2013-ban az építőipar ágazatai közül az épületek építése ágazatban 1,3, az egyéb építmények építése ágazatban 2,8, a legnagyobb súlyú speciális szaképítés ágazatban pedig 1,7%-kal nőttek az árak. Az egyes építménycsoportokban 1,8 és 4,3% között emelkedtek az árak.

Lakásépítés és -hitelezés

A lakásépítésben 2008 óta évről évre egyre kevesebb új lakás épül. 2013-ban a lakásépítések száma már csak ötöde, az építési engedélyek száma pedig már az ötödét sem éri el a 2008. évinek.

2013-ban 7293 **új lakás** épült Magyarországon, ami 31%-os visszaesést jelent az egy évvel korábbihoz képest. A csökkenés valamennyi régióra jellemző volt, Budapesten azonban a használatba vett lakások száma 7%-kal nőtt egy év alatt.

7. tábla

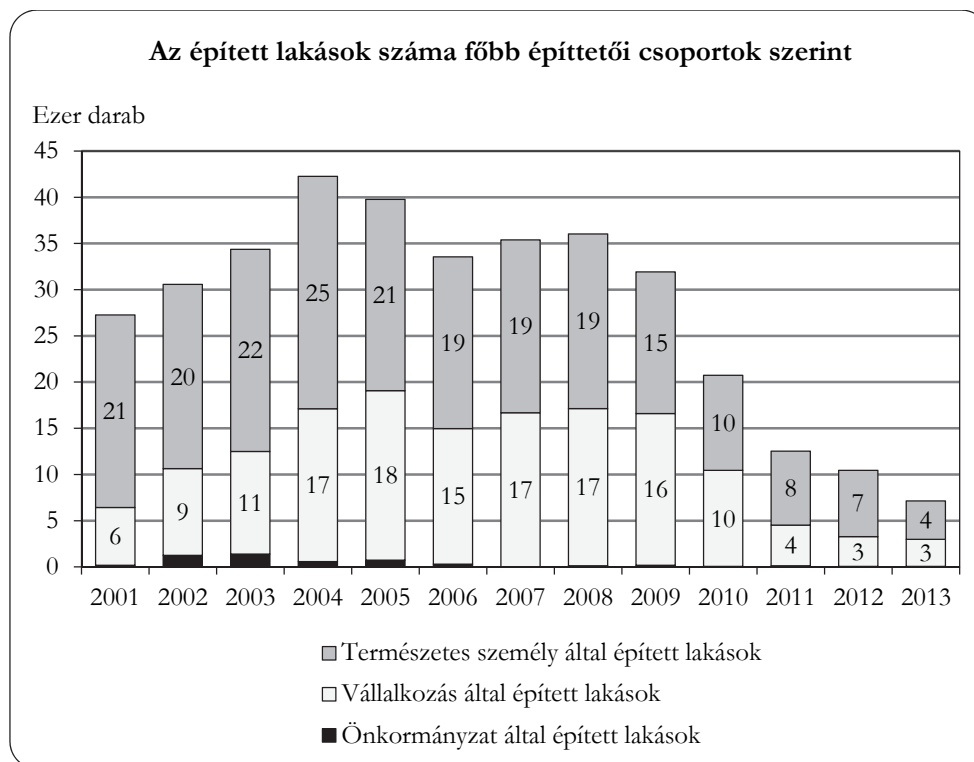
A használatba vett lakások számának alakulása régióként

Régió	2013. év		Tízezer lakosra jutó használatba vétel, darab	
	darab	2012. év százalékában	2012. év	2013. év
Közép-Magyarország	3184	71,8	14,8	10,8
Nyugat-Dunántúl	1281	97,4	13,2	13,0
Dél-Alföld	820	66,1	9,5	6,4
Észak-Alföld	753	58,0	8,8	5,1
Dél-Dunántúl	439	59,1	8,0	4,8
Közép-Dunántúl	429	46,5	8,5	4,0
Észak-Magyarország	387	64,1	5,1	3,3
Összesen	7293	69,1	10,6	7,4

Az **építési engedélyek** száma 2013-ban alig haladta meg az épített lakásokét. Az építési hatóságok által kiadott 7536 engedély 29%-kal kisebb az előző évinél. A visszaesés ebben az esetben is a községeket érintette leginkább (40%), de valamennyi

településtípusban kevesebb új lakás építését tervezik, mint egy évvel korábban. A kiadott új építési engedélyek száma mindössze 3%-kal haladta meg az újonnan használatba vett lakásokét.

13. ábra

Az **építetői kör** összetétele megváltozott a 2012. évihez képest. A természetes személyek által épített lakások aránya 68-ról 57%-ra mérséklődött, míg a vállalkozások által épített lakásoké 31-ről 40%-ra emelkedett. (Budapesten az újonnan épített lakások kétharmadát vállalkozók építették.) Ezzel párhuzamosan a saját használatra épített lakások aránya csökkent (64-ről 53%-ra), míg az értékesítésre szánt lakásoké nőtt (33-ről 43%-ra). 2013-ban önkormányzati megbízásból mindössze 55 lakás épült.

Az újonnan épült lakóépületek között az **új családi házak** aránya szintén változott: 64-ről 57%-ra csökkent, miközben a többszintes, többlakásos épületeké emelkedett (27-ről 39%-ra). A lakóparki lakások aránya továbbra is csekély, 2013-ban a korábbi 4%-ról 1%-ra csökkent.

A használatba vett **lakások átlagos** alapterülete 101 m² volt, ami 6 m²-rel kevesebb, mint egy évvel korábban. Ez az építetői kör átrendeződésével van összefüggésben, ugyanis a nagyobb alapterületű, családi házas építkezések általában lakossági beruházásban

valósulnak meg, ezek aránya pedig 2013-ban csökkent. (A 100 m²-nél nagyobb alapterületű lakások aránya 46-ról 41%-ra mérséklődött.)

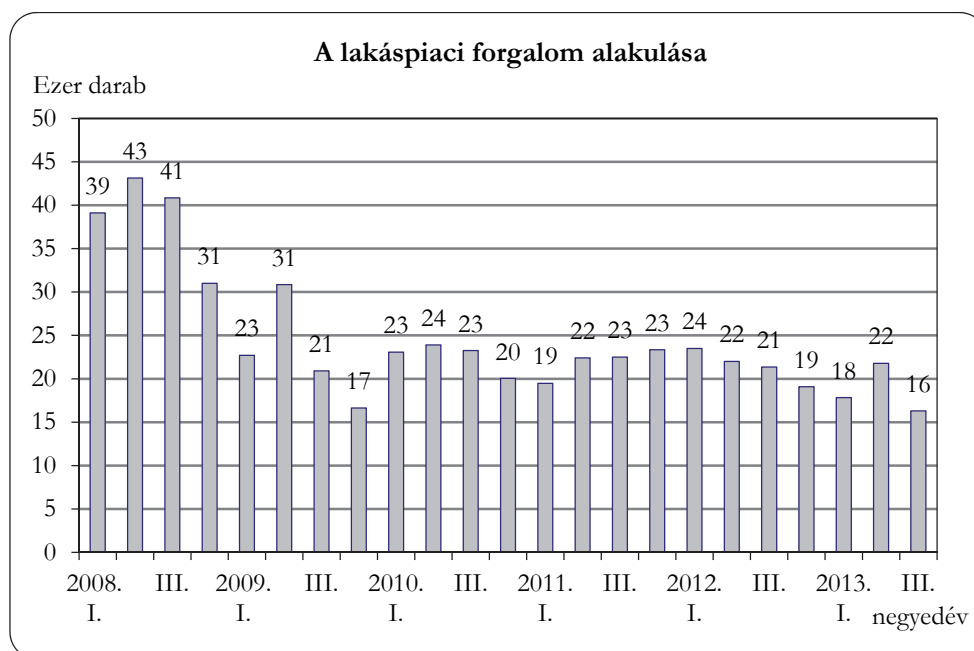
2013-ban az épített lakások számának csökkenésével párhuzamosan 1251 **lakás szűnt meg**, 43%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. A megszűnés leggyakoribb oka továbbra is az avulás volt.

A **lakáspiacon** az előzetes adatok alapján az első két negyedévben a lakáseladások száma megközelítette a 40 ezret, ami mintegy 6 ezerrel marad el a 2012 I. félévének lakáspiaci forgalmától. A forgalomba került lakások túlnyomó többsége használt, az új lakások részesedése nem éri el a 3%-ot.

2013 I–III. negyedévében az eddig eladott **használt lakások** összetételhatástól megtisztított éves árindexe 2,8%-kal csökkent a megelőző év azonos időszakához képest. 2008 óta 16,5%-kal lett alacsonyabb a használt lakások nominális árszínvonala, míg reálértékük csökkenése ennek közel kétszerese (31,5%).

Az **új lakások ára** már második éve lényegében változatlan, miközben építésük és értékesítésük visszaesése tovább folytatódott. 2013 I. félévében alig haladta meg az ezret a háztartások által megvásárolt új lakások száma. 2008-hoz viszonyítva az árak nominális csökkenésének mértéke 11%-os volt az újlakás-piacon, ez 27,1%-os reálérték-csökkenésnek felelt meg.

14. ábra

2013 I–III. negyedében egy **használt lakás** átlagosan 9,4 millió forintot ért, fél millióval kevesebbet, mint 2012-ben. A budapesti használt lakások átlagosan 13,3 millió forintba kerültek, áruk 0,9 millióval csökkent egy év alatt. Egy használt lakás a megyeszékhelyeken 9,2, a városokban 8,5, míg a községekben 5,4 millió forint volt 2013 első három negyedében, miközben az agglomerációkon kívül eső községekben 3,7 millió forintért kelt el egy átlagos ingatlan.

Országos szinten a **használt lakások átlagos négyzetméterára** 2013 első három negyedében 141 ezer forint volt, 9 ezerrel kevesebb mint az előző év azonos időszakában. Budapesten ugyanez 222 ezer forintba került, 14 ezer forinttal kevesebbe az egy évvel korábbinál. A fajlagos lakásárakat tekintve a területi különbségek még nagyobbak, a községek négyzetméterára (59 ezer forint) alig több mint negyede a budapestinek, az agglomerációkon kívül eső községekben a lakások fajlagos ára pedig 44 ezer forint/m².

Kiskereskedelem

A **kiskereskedelmi forgalom** volumene az év eleji gyengülés után áprilistól növekedésnek indult, és – június kivételével – minden hónapban meghaladta az előző év azonos időszakának szintjét. 2013 folyamán fokozatosan élénkült a lakosság vásárlási kedve, novemberben elért csúcspontján az eladások 4,3%-kal múlták felül a 2012. novemberit. Az év utolsó hónapjában 2,3, az **év egészében** 0,9%-kal emelkedett a kiskereskedelmi forgalom volumene. Ennek háttérében az alacsony infláció mellett a bérek és nyugdíjak jelentős reálnövekedése, valamint a bázishatások álltak.

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek** értékesítésének volumene 2013-ban 0,4%-kal haladta meg az előző évit. Ezen belül a forgalom csaknem kilenczetedét lebonyolító vegyes termékkörű üzletek (hiper- és szupermarketeké, vegyesboltoké) 2,8%-kal csökkent, ezzel párhuzamosan – elsősorban a dohány-kiskereskedelmet érintő jogszabályváltozások miatt – az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 30%-kal emelkedett. (E szaküzletek forgalmának aránya a 2012. évi 9,8-ról 13,3%-ra emelkedett, ugyanis a trafikrendszer bevezetésével a dohányáruk forgalma a vegyes termékkörű üzletekből ide került át.)

A **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek** forgalma 2013-ban 0,8%-kal emelkedett 2012-höz képest. A tevékenységcsoporton belül a legnagyobb mértékben a könyv-, számítástechnika-, és egyébiparcikk-kiskereskedelem forgalma esett vissza (3,2%). Az összforgalom mintegy háromtizedét adó bútor-, műszakicikk-üzletek eladásai 1,8%-kal csökkentek, bár a forgalom szeptember óta minden hónapban meghaladta az egy évvel korábit. Az iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem

eladási volumene 0,6%-kal maradt el az előző évitől, miközben a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszerüzleteké 1,3%-kal emelkedett. A ruházati termékek piaca ugyanakkor jelentősen bővült: a textil-, ruházati és lábbeli-kiskereskedelem eladásai 2013-ban összességében 4,6%-kal haladták meg az előző évit.

8. tábla

A kiskereskedelmi forgalom alakulása, 2013

(%)

Megnevezés	Megoszlás	Változás (az előző évhez képest)
Élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes	45,9	0,4
Ebből:		
élelmiszer jellegű vegyes	39,8	-2,8
élelmiszer, ital, dohányáru	6,1	29,9
Nem élelmiszertermék	35,4	0,8
Ebből:		
iparcikk jellegű vegyes	2,9	-0,6
textil, ruházati és lábbeli	5,0	4,6
bútor, műszaki cikk	11,3	-1,8
könyv, számítástechnika, és egyéb iparcikk	8,1	-3,2
gyógyszer, gyógyászati termék-, illatszer	6,1	1,3
Üzemanyag	18,7	2,3
Kiskereskedelem összesen	100,0	0,9

Az **üzemanyag-kiskereskedelem** volumene április óta minden hónapban meghaladta az egy évvel korábbit. 2013-ban összességében a benzinkutaknál 2,3%-kal emelkedett a forgalom, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 1,9%-kal csökkent.

A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem** eladási volumene – a 2012. évi 2,6%-os csökkenést követően – 2013-ban 0,3%-kal haladta meg az előző évit.

Az **Európai Unióban (EU-27)** az Eurostat munkanaphatástól megtisztított adatai szerint a kiskereskedelmi forgalom volumenének mérséklődése enyhült: a 2012. évi 1,1%-os csökkenés után 2013-ban stagnáltak az eladások. A rendelkezésre álló legfrissebb adatok szerint forgalomnövekedést 15, -csökkenést 10 tagállamban mértek. A legnagyobb mértékű bővülés Luxemburgban (11%), a legnagyobb visszaesés pedig Spanyolországban (5,1%) volt.

Turizmus, vendéglátás

2013-ban a **kereskedelmi szálláshelyeken** 8 millió 830 ezer vendég szállt meg, összesen 22 millió 799 ezer vendégéjszakára. A vendégek száma 5,3, a vendégéjszakáké 4,6%-kal emelkedett 2012-höz képest. A turizmus 2013. évi alakulását az év első felében nagyrészt a külföldiek, az év második részében viszont a belföldiek vendégforgalmának nagyobb arányú bővülése jellemezte.

2013-ban 4 millió 378 ezer **külföldi vendég** 11 millió 920 ezer éjszakát töltött a kereskedelmi szálláshelyeken, ami 5,1, illetve 4,6%-kal több a megelőző évhez képest. A külföldivendég-forgalom 84%-át fogadó szállodákban 4,5%-kal nőtt a vendégéjszakák regisztrált száma 2012-höz viszonyítva. A vendégéjszakák száma alapján vizsgálva a jelentősebb küldő országokból érkezettek forgalma változóan alakult. Németország és Ausztria polgárai (4,7, illetve 5,7%-kal) kevesebb éjszakát vettek igénybe hazánkban, mint egy évvel korábban. Az orosz, a brit, az olasz, a cseh, a lengyel, valamint az Egyesült Államokból érkezett vendégek forgalma viszont nőtt. Közülük Oroszország emelhető ki, mivel polgárai 23%-kal több vendégéjszakát töltöttek el országunkban, ugyanakkor az Egyesült Királyságból, Lengyelországból, illetve az Egyesült Államokból érkezett vendégek esetén is 10% felett növekedett a vendégforgalom.

A kereskedelmi szálláshelyekre 4 millió 452 ezer **belföldi vendég** érkezett, 5,5%-kal több, mint egy évvel korábban. Az általuk eltöltött éjszakák száma 10 millió 879 ezer volt, ami 4,5%-kal haladta meg a 2012-ben mértet. A belföldi forgalom 69%-át adó szállodákban 6,4%-kal bővült a forgalom. 2013 decemberére már meghaladta az 1500-at a Széchenyi Pihenőkártyát elfogadó szálláshelyek száma. 2013 egészében összesen 15 milliárd forint értékben fizettek ezzel a fizetőeszközzel a belföldi vendégek.

A kilenc **turisztikai régió** közül Közép-Dunántúlon és Nyugat-Dunántúlon csökkent, a többi régióban nőtt a vendégéjszakákban mért forgalom. A vendégéjszakák 38%-át a Budapest–Közép-Duna-vidék, 20%-át a balatoni, 11%-át a nyugat-dunántúli régió szálláshelyein töltötték el a vendégek. A külföldi vendégek a legtöbb éjszakát a Budapest–Közép-Duna-vidéken, a Balatonnál és Nyugat-Dunántúlon vették igénybe. A belföldi vendégek inkább a Balatont, Budapest–Közép-Duna-vidéket, valamint Észak-Magyarországot preferálták. A belföldi vendégforgalom csak a nyugat-dunántúli régióban, míg a külföldiek forgalma a Tisza-tónál és Közép-Dunántúlon csökkent, a többi régióban növekedett.

A **szálláshely-kapacitás** éven belüli változásának eredőjeként 2013. december 31-én az országban 2188 kereskedelmi szálláshely volt, ezen belül 904 szálloda és 856 panzió működött 124 ezer, illetve 24 ezer férőhellyel. A működő egységek száma 1,0, a férőhelykapacitás 2,3%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.

A **szállodák** szobakihasználtsága átlagosan 49,8% volt 2013-ban, 2,1 százalékponttal magasabb, mint 2012-ben. Az ötcsillagos egységek, valamint a gyógyszállodák kiemelkedő (63,8, illetve 62,0%-os) szobafoglaltsággal üzemeltek az év folyamán.

A **kereskedelmi szálláshelyek** 2013-ban összesen 297 milliárd forint bruttó **árbevételt** realizáltak, folyó áron mintegy tizedével többet, mint 2012-ben. A bevételek több mint fele a szállásdíjakból származott, bővülésük 9,4%-os volt. A szállásdíjak 166 milliárd forintos bevételének 64%-át a külföldi, 36%-át a belföldi vendégek adták. 2013-ban a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás fogyasztóiár-indexe – a nemzetgazdasági átlagnál nagyobb mértékben – 3,1%-kal nőtt, főként a vendéglátás árnövekedésének következtében.

2013-ban a **vendéglátóhelyek** eladási forgalma – a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeivel együtt – összesen 757 milliárd forint volt, ennek 87%-a kereskedelmi, 13%-a munkahelyi forgalomban keletkezett. A forgalom volumenében egy év alatt 0,3%-kal nőtt, ami a kereskedelmi vendéglátás forgalmának 1,2%-os növekedéséből, illetve a munkahelyi vendéglátás 5,4%-os csökkenéséből adódott.

Szállítás, közlekedés

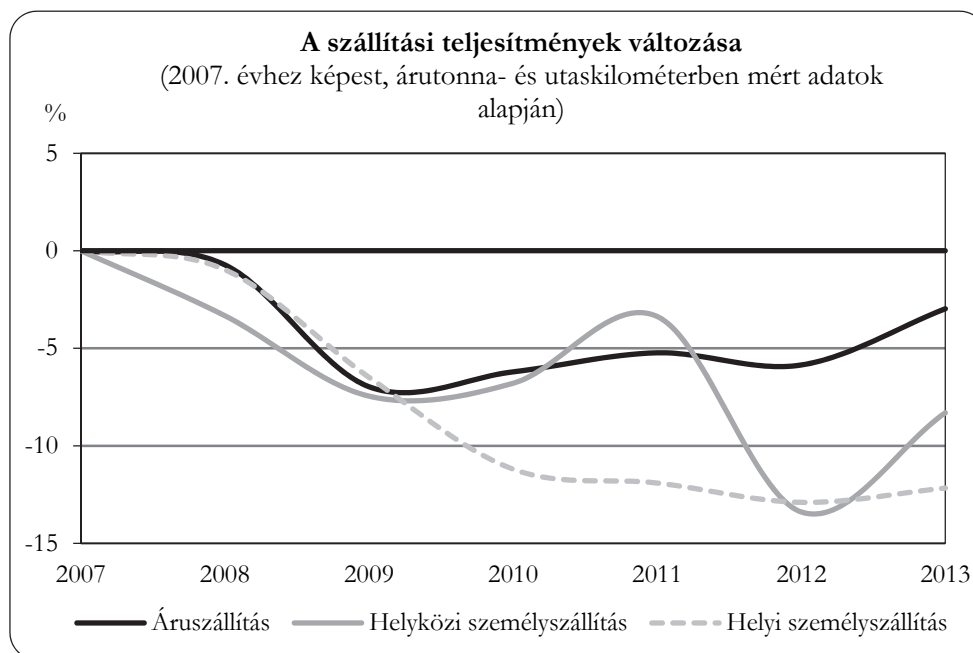
2013-ban a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 3,1%-kal volt magasabb az egy évvel korábbinál. A teljesítmény két összetevője közül a szállított áruk tömege 0,7%-kal bővült, így a teljesítmény növekedése nagyrészt az átlagos szállítási távolság hosszabbá válásával magyarázható. Az árutonna-kilométerben kifejezett teljesítmény a nemzetközi forgalomban 4,3%-kal emelkedett, a belföldi viszonylatban ugyanakkor 0,8%-kal mérséklődött. A teljesítményből kétharmados aránnyal részesedő közúti, valamint a vasúti áruszállítás teljesítménye egyaránt 4%-kal nőtt 2013-ban, a csővezetékes és a belvízi szállításé ezzel szemben csökkent (2, illetve 3%-kal). 2013-ban a szállítási teljesítmény 76%-a nemzetközi viszonylatban valósult meg, a szállított áruk tömegét tekintve viszont a belföldi szállításnak nagyobb a részesedése (62%).

A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 5,9%-kal nőtt a 2012. évihez képest. A teljesítményből 55%-os aránnyal részesedő autóbuzos szállítás 8,2, a légi közlekedés pedig 11%-kal bővült. (Utóbbi esetében a 2013. évi teljesítmény e növekedéssel együtt is alig több mint felét tette ki a két évvel korábbinak.) A teljesítmény közel harmadát adó vasút fél százalékkal teljesített többet. A teljesítmény 82%-a belföldön, a fennmaradó része nemzetközi viszonylatban valósult meg. A szállított utasok száma 2,3%-kal, 685 millióra emelkedett; az utazások 99%-a továbbra is belföldi volt. A

Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér 2013. évi utasforgalma 8,5 millió fő volt, lényegében ugyanannyi (0,2%-kal több), mint egy évvel korábban. Miután a magyar légi fuvarozók által szállított utasok száma ezzel egyidejűleg mintegy 8%-kal emelkedett, így részarányuk növekedett hazánk legforgalmasabb légikikötőjének forgalmából. A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre érkezett és onnan indult járatok 2013. évi száma 4,3%-kal volt alacsonyabb a 2012. évinél, így az egy járatral szállított utasok száma a járatszám mérséklődéséhez hasonló mértékben nőtt.

2013-ban a **helyi személyszállításban** 2 milliárd 28 millió utazást regisztráltunk, közel ugyanannyit (0,3%-kal többet), mint 2012-ben. Az autóbuszos és villamosos közlekedés esetében alig változott a forgalom, míg a metró, földalattit, illetve a trolibuszokat igénybe vevők száma 1%-kal bővült. A legnagyobb mértékben a helyiérdekű vasúton utazók száma változott, 5,8%-kal növekedett. 2013-ban az utasok 55%-a autóbuzst, 22%-a villamost, 15%-a metró vagy földalattit, 4–4%-a pedig trolibuszt, illetve helyiérdekű vasutat vett igénybe utazásához.

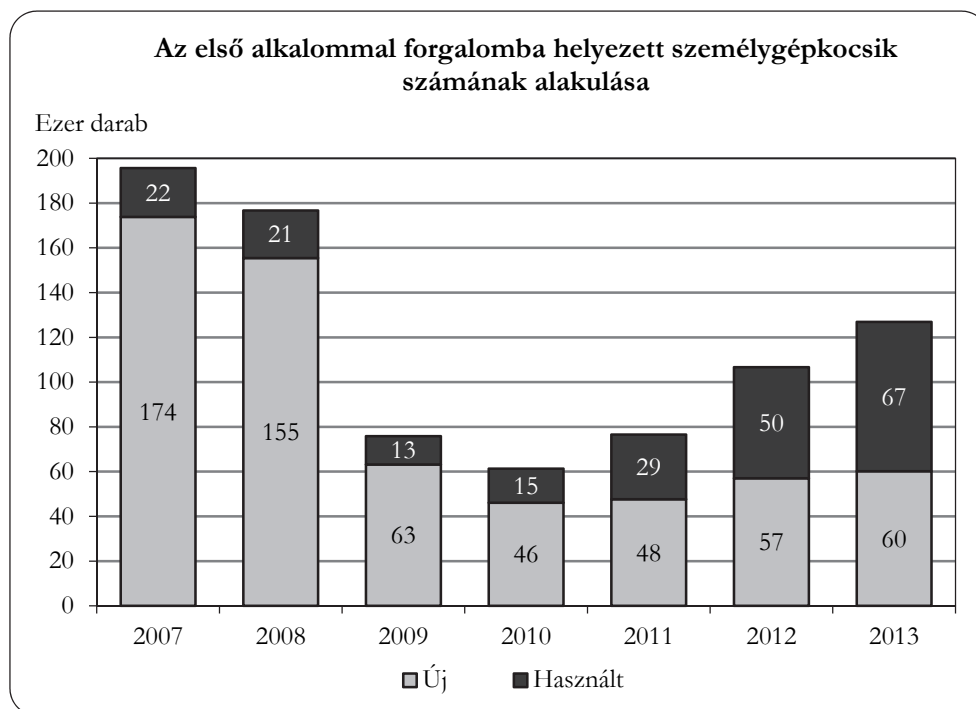
15. ábra

2013 során 126,9 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, az egy évvel korábbinál 19%-kal többet. A növekedés elsősorban a használt – két évnél idősebb – személygépkocsik növekvő mértékű forgalomba helyezésével magyarázható, amelyekből a 2012. évinél 35%-kal több került forgalomba. Az új személygépkocsik száma ugyanezen idő alatt 5,4%-kal bővült. E folyamatok

eredményeképpen 2013-ban már több használt személygépkocsit helyeztek forgalomba, mint újat. A **személygépkocsi-állomány** 2013 végén 3 millió 41 ezer darabot tett ki, 55 ezerrel többet, mint egy évvel korábban. Az állomány átlagos kora 13,0 év volt, fél évvel magasabb, mint 2012 végén. Az állomány átlagos kora az elmúlt öt évben folyamatosan, összességében 2,6 évvel emelkedett.

16. ábra

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

Demográfiai helyzet

2013-ban a születések számának az előző évi kismértékű emelkedése nem folytatódott, az újszülöttek száma ismét 90 ezer alá esett. A halálozások számának csökkenése az elmúlt évtizedek legalacsonyabb értékét eredményezte. Mindezek következtében a természetes fogyás kismértékben lassult.

Az előzetes adatok szerint **2013-ban** 88 700 **gyermek született**, ami 1,7%-os csökkenést jelent az egy évvel korábbihoz képest, a születési arányszám 0,1 ezrelékponttal 9,0 ezrelékre mérséklődött. A születésszám az év első öt hónapjában és augusztusban

elmaradt az előző évitől, a többi hat hónapban viszont meghaladta azt. Összességében 2013-ban 1569-cel kevesebb gyermek jött a világra, mint egy évvel korábban.

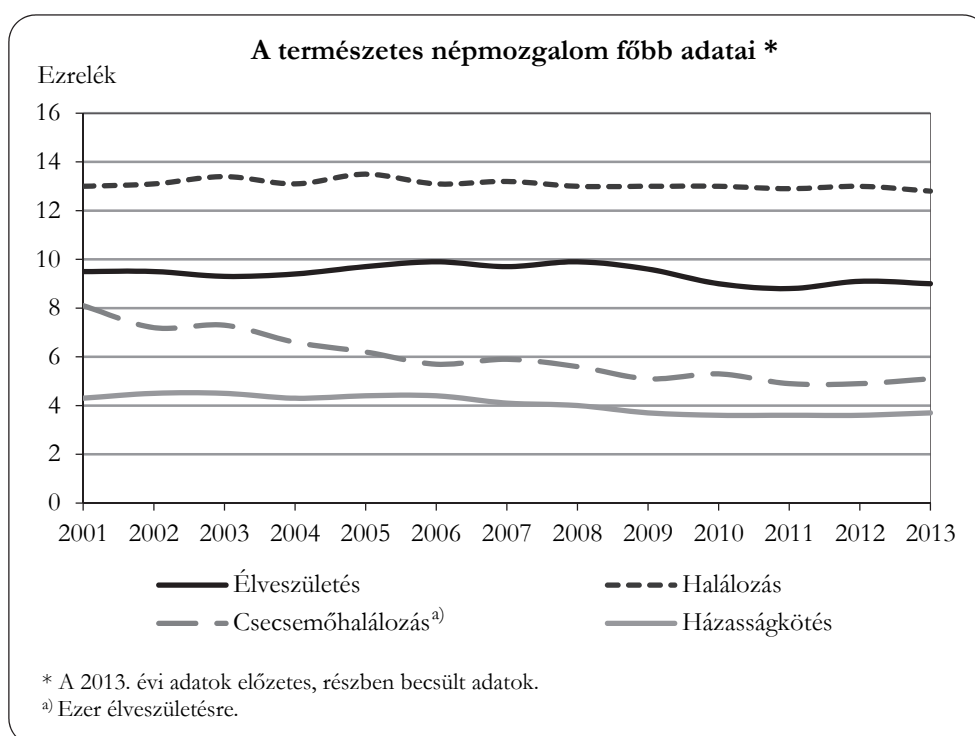
Az **elhunytak** 126 800 fős száma 2,0%-kal csökkent a 2012. évihez képest, a halálozási arányszám pedig 12,8 ezrelék volt, 0,2 ezrelékkal alacsonyabb. Az időszakon belül a halálozások száma nyolc hónapban kevesebb volt, négy hónapban pedig enyhén emelkedett 2012 azonos hónapjaihoz képest. Összességében az év folyamán az elhunytak száma 2640-nel mérséklődött.

2013-ban a **csecsemőhalandóság** 5,1 ezrelékes mutatója 0,2 ezrelékponttal több volt az egy évvel korábbinál.

A **házasságkötések** száma emelkedett. 2013-ban 36 900 házasságot kötöttek, ami 2,0%-kal (739-cel) haladta meg a 2012. évit.

A **természetes fogyás** üteme némileg mérséklődött, annak eredményeképp, hogy a halálozások száma nagyobb mértékben csökkent, mint a születéseké. 2013-ban a fogyás mértéke 38 100 fő volt, 1071 fővel kevesebb az egy évvel azelőttinél. Az időszak végén a 2011. évi népszámlálás alapján továbbvezetett népesség – nemzetközi vándorlás figyelembevételével számított – becsült lélekszáma 9 millió 879 ezer fő volt.

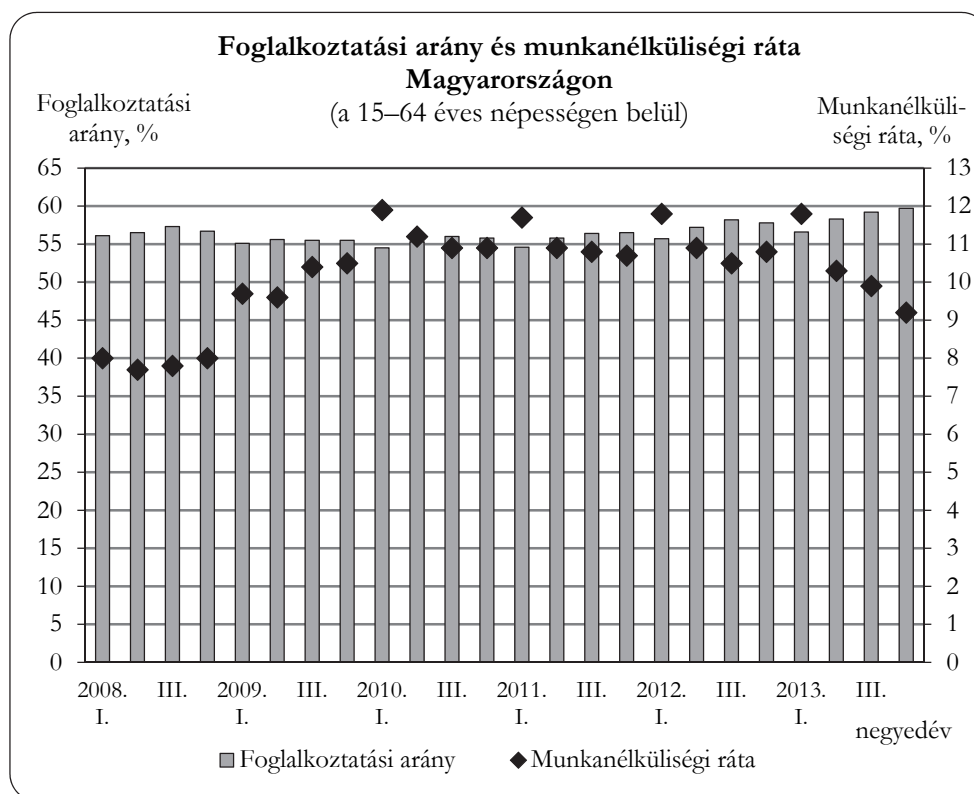
17. ábra

Foglalkoztatottság, keresetek

2013-ban a hazai munkaerő-piaci mutatók szignifikánsan javultak: a foglalkoztatottság bővült, a munkanélküliek száma és aránya pedig mérséklődött, a gazdaságilag aktív népesség száma növekedett, az inaktívaké¹⁶ pedig tovább csökkent. (A foglalkoztatottak száma és aránya negyedévről negyedévre folyamatosan nőtt, és a IV. negyedévben volt a legmagasabb, miközben a munkanélküliség negyedévről negyedévre csökkent, és az év utolsó negyedévében volt a legalacsonyabb.)

18. ábra

Hazánk munkaerő-piaci pozíciója uniós összevetésben relatíve javult. Jóllehet a magyar foglalkoztatási arány továbbra is az alacsonyabbak közé tartozik, ugyanakkor hazánk – 2012. III. és 2013. III. negyedéve között – a legnagyobb foglalkoztatási aránynövekedést elért államok egyike. Az uniós átlaghoz viszonyított lemaradásunk egy év alatt

¹⁶ A gazdaságilag inaktívak közé tartoznak többek között a nyugdíjban, egyéb ellátásban, járadékban, gyermekgondozási ellátásban, illetve álláskeresési, szociális ellátásban részesülők, vagy a nappali tagozatos tanulók.

– az uniós átlag változatlansága mellett – jelentősen mérséklődött. A munkanélküliségi ráta csökkenése következtében némileg kedvezőbbé vált az uniós országok rangsorában elfoglalt helyünk, továbbá a munkanélküliség szintje – az egy évvel korábbival szemben – az uniós átlag alatt maradt.

2013-ban – a 15–64 éves népességén belül – a **foglalkoztatottak száma** 3 millió 906 ezer fő volt, 64 ezerrel (1,7%-kal) több a 2012. évinél. (A növekedés hattized része a közfoglalkoztatás kiterjesztéséből adódott.) A **foglalkoztatási arány** 1,2 százalékponttal, 58,4%-ra emelkedett, ami a munkaerő-felmérés 21 éves történetének legmagasabb értéke volt. Éven belül a foglalkoztatottság negyedévről negyedévre emelkedett, így a IV. negyedévet jellemezték a legmagasabb mutatók. **2013. október–december** időszakában a foglalkoztatottak száma 3 millió 982 ezer főt tett ki, ami 108 ezer fővel meghaladta az egy évvel korábbit, míg a foglalkoztatási arány 1,9 százalékponttal, 59,7%-ra nőtt.

A foglalkoztatás bővülése döntően a férfiakhoz kötődött, a nők esetében a mutatók kisebb mértékben nőttek 2013-ban. A foglalkoztatott férfiak száma 49 ezer fővel, a nőké 15 ezerrel emelkedett egy év alatt. A férfiak foglalkoztatási aránya (1,8 százalékpontot emelkedve) 64,3, a nőké (0,7 százalékpontot emelkedve) 52,8%-ot ért el. Mindhárom jelentős **korcsoportban** bővült a foglalkoztatottak száma és aránya. A 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 19,8, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 75,5, míg az idősebb, 55–64 éveseké 38,5% volt.

A foglalkoztatottak **iskolai végzettsége** szerint vizsgálva, minden csoportban javulás figyelhető meg. Leginkább a középfokú végzettségűek körében emelkedett a foglalkoztatási arány. Továbbra is a legfeljebb alacsonyfokú végzettségűek foglalkoztatottá válásának esélye a legkisebb, a felsőfokú végzettségűké pedig a legnagyobb.

A **nemzetgazdasági ágak** közül a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma elmaradt az egy évvel korábbitól, miközben az iparban dolgozóké némileg emelkedett. Ez utóbbin belül a legjelentősebb ipari ágazatot, a feldolgozóipart szintén létszámnövekedés jellemezte. (A 13 feldolgozóipari ágazat közül kilencben nőtt a foglalkoztatottak száma, leginkább az élelmiszeripar, a faipar, a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék, továbbá a gép, gépi berendezés gyártása területén.) A szolgáltató szektorban enyhén emelkedett a foglalkoztatottak létszáma. Ezen belül jelentősebben növekedett az információ és kommunikáció, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és a közigazgatás ágazatban, miközben a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, az ingatlanügyletek, illetve a művészet, szórakoztatás, szabadidő területén mérséklődött. (A közigazgatás létszámnövekedését a közfoglalkoztatás bővülése eredményezte.) Az építőipar területén – a 2008 óta tartó mérséklődést követően – 2013-ban enyhén emelkedett a foglalkoztatottak száma.

9. tábla

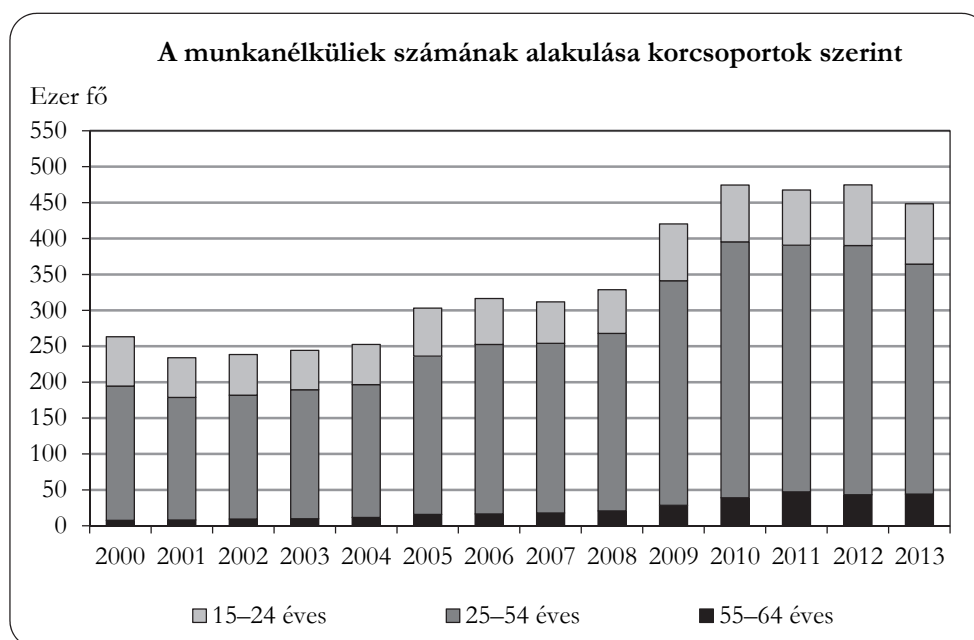
**A foglalkoztatási arány és a munkanélküliségi ráta alakulása
főbb jellemzők szerint**
(a 15–64 éves népességén belül)

Mutatók	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2012	2013	2012	2013
Nemek szerint				
Férfiak	62,5	64,3	11,3	10,3
Nők	52,1	52,8	10,7	10,3
Korcsoportok szerint				
15–24 éves	18,6	19,8	28,1	27,2
25–54 éves	74,6	75,5	10,0	9,2
55–64 éves	36,9	38,5	7,9	7,7
Legmagasabb iskolai végzettség szerint				
Legfeljebb alapkú	26,5	27,2	24,9	24,2
Középfokú, érettségi nélkül	65,2	66,4	12,1	11,4
Középfokú, érettségivel	60,4	61,6	9,5	8,7
Felsőfokú	78,7	78,9	4,5	4,1
Összesen	57,2	58,4	11,0	10,3

2013-ban a **munkanélküliek száma** – szintén a 15–64 éves népesség körében – az egy évvel korábbihoz képest 26 ezer fővel (5,5%-kal) kevesebb, 448 ezer fő volt, a **munkanélküliségi ráta** pedig 0,7 százalékponttal 10,3%-ra mérséklődött. Az éven belül kedvező folyamatok játszódtak le, a munkanélküliek száma és aránya negyedévről negyedévre folyamatosan csökkent, így az év utolsó negyedévét jellemezték a legalacsonyabb mutatók. **2013. október–decemberben** 403 ezer fő tartozott a munkanélküliek közé, ez 65 ezer fővel elmaradt az egy évvel korábbtól, a munkanélküliségi ráta 9,2%-os értéke pedig 1,6 százalékponttal volt alacsonyabb.

A férfiak és a nők munkanélküliségi mutatói egyaránt mérséklődtek, a férfiaké erőteljesebben. A két nem munkanélküliségi rátája 2013-ban megegyezett: 10,3% volt. Éves összehasonlításban a munkanélküliségi ráta mind a három jelentős korcsoportban csökkent az előző évhez képest, leginkább a 15–24 éves fiatalok körében. A fiatalokat 27,2, a 25–54 éveseket 9,2, az idősebb, 55–64 éveseket pedig 7,7%-os munkanélküliségi ráta jellemezte.

19. ábra

A munkanélküliek **iskolai végzettsége** szerint vizsgálva, minden csoportban mérséklődött a munkanélküliségi ráta értéke. 2013-ban a legfeljebb alapfokú iskolai végzettségűek voltak leginkább kitéve a munkanélküliségnek, körükben ez hatszor gyakoribb volt, mint a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél.

A munkanélküliek 50,4%-a **tartósan**, azaz egy éve vagy annál hosszabb ideje **munkanélküli**, arányuk jelentősebben, 3,7 százalékponttal magasabb volt a 2012. évinél. A munkanélküliség **átlagos időtartama** egy év alatt 17,6 hónapról 18,0 hónapra emelkedett.¹⁷

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint a **nyilvántartott álláskeresők** száma éves átlagban 527,6 ezer fő volt, 5,6%-kal kevesebb a 2012. évinél. Minden nyolcadik álláskereső pályakezdő fiatal volt, számuk egy év alatt 7,4%-kal nőtt, miközben mind a diplomás álláskeresők (28,4 ezer fő), mind a szakképzetlen álláskeresők (265,6 ezer fő) száma jelentősen mérséklődött (9,9, illetve 5,0%-kal).

2013-ban a **régiók** (azon belül pedig a megyék) munkaerő-piaci helyzete esetenként jelentősen változott. A foglalkoztatottak száma és aránya mindegyik régióban növekedett, miközben a munkanélkülieké három régióban magasabb, négyben viszont alacsonyabb volt a 2012. évinél. Dél-Dunántúlt és Észak-Magyarországot jellemezte a legkedvezőbb

¹⁷ A 15–74 éves népességen belül.

változás: legnagyobb mértékben itt bővült a foglalkoztatás és mérséklődött a munkanélküliség.¹⁸ (Észak-Magyarország helyzete annyiban rendhagyó, hogy – a jelentősebb növekedés ellenére – a foglalkoztatási arány továbbra is ebben a régióban a legalacsonyabb, viszont a munkanélküliségi ráta számottevő csökkenése következtében már Észak-Alföldön volt a legmagasabb az állástalanok aránya.)

10. tábla

A foglalkoztatási arány és a munkanélküliségi ráta alakulása
(a 15–64 éves népességen belül)

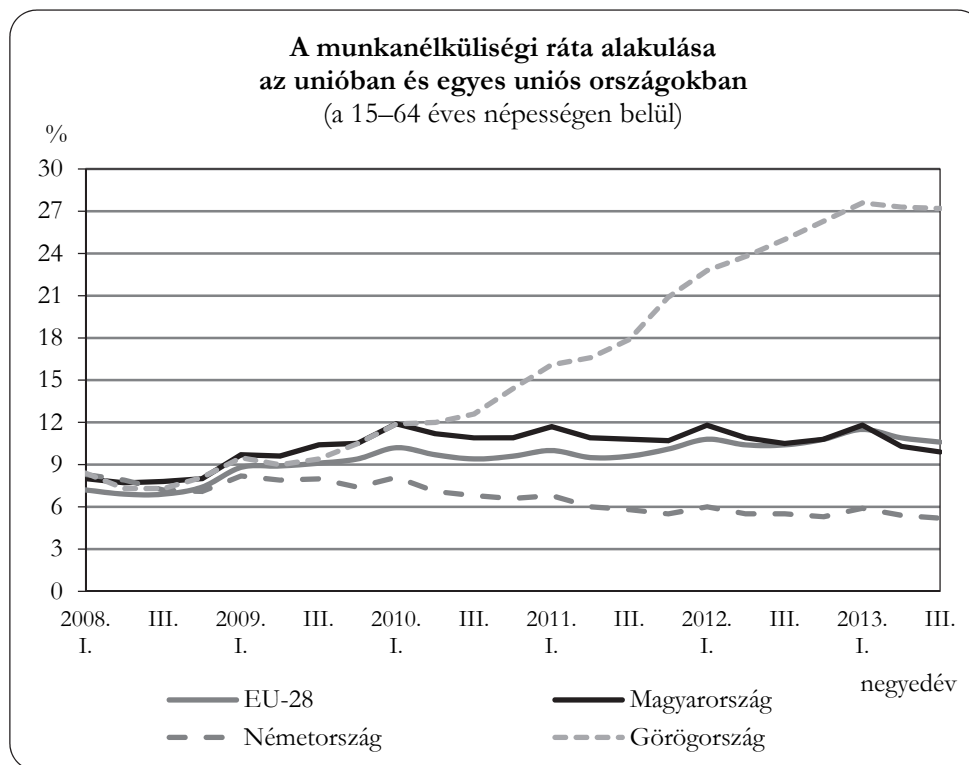
Régió	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2012	2013	2012	2013
Közép-Magyarország	62,2	62,8	9,3	8,7
Közép-Dunántúl	59,9	61,0	9,8	8,9
Nyugat-Dunántúl	61,7	62,0	7,4	7,8
Dél-Dunántúl	52,9	55,7	12,1	9,2
Észak-Magyarország	49,3	51,7	16,6	13,0
Észak-Alföld	52,1	53,3	14,0	14,5
Dél-Alföld	55,8	56,9	10,6	11,4
Ország összesen	57,2	58,4	11,0	10,3

A rendelkezésre álló **2013. III. negyedévi** adatok alapján az **Európai Unió 28** tagállamában – a 15–64 éves népesség körében – stagnáló (64,5%-os) foglalkoztatási arány és (10,4%-ról 10,6%-ra) növekvő munkanélküliségi ráta volt jellemző. Az uniós tagországok többségében ugyan növekedett a foglalkoztatási arány, azonban Cipruson, Görögországban, Hollandiában, Horvátországban, Olaszországban és Spanyolországban nagyarányú (0,9–2,8 százalékpontos) visszaesés következett be. Továbbá ugyanezen tagállamokban és Belgiumban növekedett legnagyobb mértékben (0,9–4,1 százalékpont között) a munkanélküliségi ráta. Ezzel szemben Észtországban, Írországban, Lettországban, Litvániában és Magyarországon jelentősen nőtt a foglalkoztatási arány és csökkent a munkanélküliségi ráta. Továbbra is Ausztriában, Dániában, Hollandiában, Németországban és Svédországban a legmagasabb a foglalkoztatási arány, 73–76%, miközben Görögországban, Horvátországban, Olaszországban és Spanyolországban a legalacsonyabb, 50–56%. A munkanélküliség által leginkább érintett tagállamok: Ciprus, Görögország, Horvátország, Portugália és Spanyolország, ahol a munkanélküliségi ráta 16–27%-ot tett ki 2013 III. negyedévében. (A 15–24 éves görög és spanyol fiatalok munkanélkülisége tovább emelkedett, az év III. negyedévében tíz fiatalból 5–6 volt

¹⁸ Dél-Dunántúl régiójában Baranya és Tolna megyét, Észak-Magyarország esetében Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyét jellemezte jelentős (2,2–4,1 százalékpontos) foglalkoztatási arány-növekedés, és (2,4–4,7 százalékpontos) munkanélküliségi ráta-csökkenés.

állástalan.) Ezzel szemben Ausztriában és Németországban a legalacsonyabb a 15–64 évesek munkanélküliségi rátája, 4,9 és 5,2%.

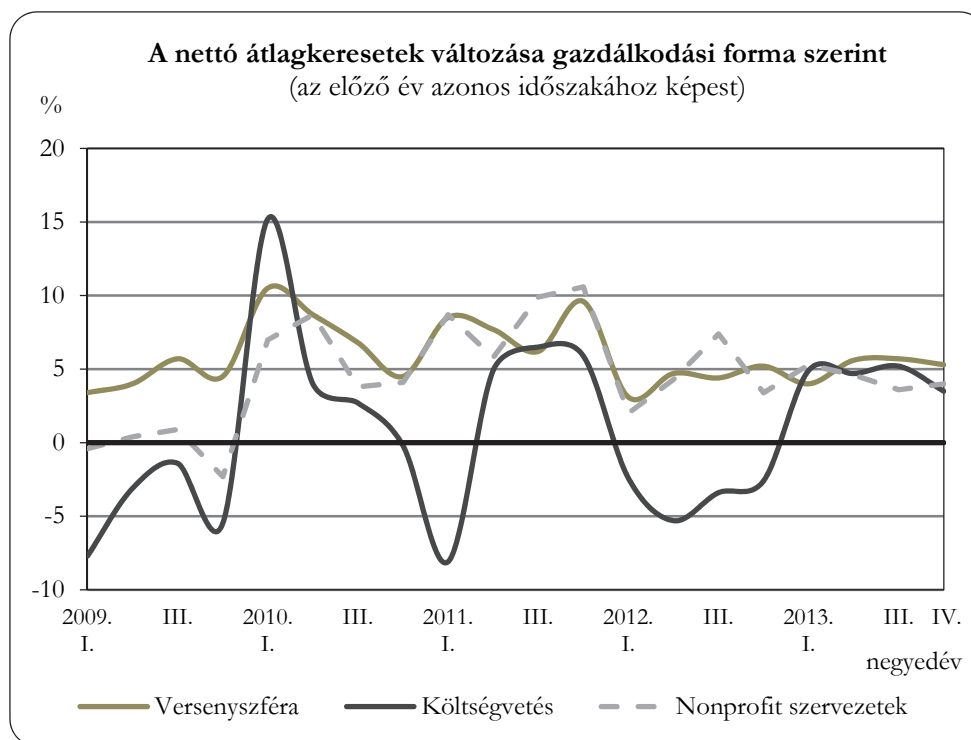
20. ábra

A **keresetek alakulását 2013-ban** elsősorban a különböző súlyú központi intézkedések befolyásolták. Ezek közül a minimálbér és a garantált bérminimum 5,4 és 5,6%-os növekedése az alacsony kereseti átlagú ágazatok esetében bírt jelentőséggel. A közfoglalkoztatottak bérminimumának 5% feletti emelése, a szeptember 1-jétől érvényes – számottevő keresetnövekedést eredményező – új pedagógusbér-tábla, továbbá a 2013 júliusában – januárig visszamenőlegesen – az előző évi egészségügyi bérrendezésből kimaradó alkalmazottak körében sorra kerülő bércorrekció a közzférában dolgozók keresetére volt hatással. Ezen kívül az adó- és járulékváltozások, mint a nyugdíjjárulék fizetésénél a felsőhatár megszüntetése, vagy a 2 millió 424 ezer forint feletti éves jövedelmek bruttósításának megszüntetése szintén befolyásolták a keresetek alakulását. (Ez utóbbi eredményezte a nettó bérek bruttó keresetekét meghaladó növekedési ütemét 2013-ban.)

2013-ban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű¹⁹ havi **bruttó átlagkeresete** 230 700 forint volt, 3,4%-kal magasabb az egy évvel korábbinál. A kézhez kapott **nettó bér összege**²⁰ 151 100 forintot tett ki, 4,9%-kal – a közfoglalkoztatás hatását kiszűrve 5,7%-kal – meghaladva a 2012. évit. (A bruttó átlagkeresetek 4,7, a nettó pedig 2,1%-kal emelkedtek 2012-ben.) A vállalkozásoknál alkalmazottak átlagosan nettó 158 600 forintot kerestek havonta, 5,2%-kal többet, mint egy évvel korábban, míg a költségvetésben – a közfoglalkoztatottak hatását kiszűrve – a bérek 7,1%-kal, 149 200 forintra emelkedtek. A nonprofit szervezeteknél alkalmazásban állók nettó átlagkeresete 137 700 forint volt, ami 4,2%-kal felülmúlta a 2012. évit. A bruttó és a nettó keresetek növekedési üteme az éven belül január–szeptember időszakában negyedévről negyedévre emelkedett, majd a IV. negyedévben visszafogottabban nőtt. A bruttó kereseteket 2,8–3,9%, a nettó béreket pedig 4,3–5,4% közötti emelkedés jellemezte.

21. ábra

¹⁹ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

²⁰ A korábbi évek módszertanának megfelelően családi kedvezmény nélkül számított.

A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak érintett körének – az adó- és járulékváltozások ellentételezése céljából – a keresetbe nem tartozó havi **kompenzációt** fizettek. Ezen a címen a költségvetésben átlagosan havi bruttó 10 100, a nonprofit szervezeteknél 9 800 forint juttatást kaptak 2013-ban. (Az egészségügy és az oktatás területén 2012-ben és 2013-ban bekövetkezett bérrendezés eredményeként 2013 végére a kompenzációban részesülők száma a korábbi 400 ezer főről 250 ezer alá esett vissza.)

2013-ban a döntően teljes munkaidőben alkalmazott **közfoglalkoztatottak** bruttó átlagkeresete havonta 76 800 forint volt, ami 5,1%-kal magasabb az egy évvel korábinál.

2013-ban kiemelkedő, 308 ezer forintos nettó keresettel a pénzügyi, biztosítási tevékenység területén alkalmazásban állók rendelkeztek, ez duplája volt a nemzetgazdasági átlagnak. Ezen kívül az információ, kommunikáció és az energiaipar ágazatban dolgozók 279 és 269 ezer forintos nettó havi bére haladta meg számottevő mértékben a nemzetgazdasági átlagot. A legkevesebbet, 96 ezer forintot a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás területén alkalmazásban állók kerestek, bérük az átlag mintegy kétharmadát tette ki. A nettó bérek növekedési üteme az építőipar és az oktatás területén volt a legmagasabb, 10–11% közötti. (Az építőiparban az év egészén belül kiemelkedő volt a növekedési ütem, míg az oktatás magas szintű keresetnövekedését a júniusi, pedagógusnapi jutalmazások, és a szeptembertől bevezetett új pedagógusbér-tábla eredményezte. Utóbbi hatására a III. negyedévben 11, az év utolsó negyedévében pedig 18%-kal emelkedtek a bérek az oktatás területén.) Ezzel szemben két ágazatban: a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és az ingatlanügyletek terén 1,2, illetve 2,0%-kal csökkentek a keresetek.

A **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) **havi bruttó átlagkereset** összege nemzetgazdasági szinten 215 700 forint volt, 3,4%-kal magasabb a 2012. évinél. Ezen belül a versenyszféra területén 3,8, a költségvetésben pedig 2,8%-os emelkedés következett be. A költségvetési intézményeknél alkalmazásban állók – közfoglalkoztatottak nélküli – alapilletménye 5,0%-kal haladta meg az egy évvel korábit.

A nemzetgazdasági szintű átlagos havi 243 800 forintos **munkajövedelem** 3,5%-kal volt magasabb a 2012. évinél. A havi kereseten felül egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (jubileumi jutalom, étkezési térítés, lakhatási támogatás, munkába járással kapcsolatos költségtérítések) a munkajövedelem 5,4%-át jelentették, ez 0,2 százalékponttal haladta meg az egy évvel korábit. A munkajövedelem kereseten felüli része a bányászat és a közigazgatás területén volt a legmagasabb (9,0 és 8,3%), az oktatásban pedig a legalacsonyabb (2,9%).

2013-ban a **nettó** nominális **keresetek** növekedési üteme mind a hét **régióban** felülmúlta az előző évit. Az emelkedés Közép-Magyarországon és a három dunántúli

régióban volt a legjelentősebb. (Figyelemre méltó Észak-Magyarország, ahol a régiók közül itt volt a legalacsonyabb a bérnövekedés, miközben a régióhoz tartozó megyék között találjuk a megyék két szélsőértékét is, ugyanis a keresetek növekedési üteme Heves megyében volt a legnagyobb (6,8%-os), Nógrád megyében a legkisebb (1,1%-os). A havi nettó átlagkereset összege továbbra is Közép-Magyarországon volt a legmagasabb és Észak-Alföldön a legalacsonyabb. A keresetek regionális különbsége 2013-ban némileg nőtt, a legmagasabb és a legalacsonyabb keresetű régiók közötti különbség 59 ezerről 64 ezer forintra emelkedett.

11. tábla

A keresetek regionális jellemzői, 2013

Régió	Nettó átlagkereset	A nemzetgazdasági átlagtól való eltérés	Változás az előző év azonos időszakához képest
	forint	%	
Közép-Magyarország	181 431	+20,1	+5,3
Közép-Dunántúl	141 381	-6,4	+6,0
Nyugat-Dunántúl	139 751	-7,5	+6,1
Dél-Dunántúl	126 100	-16,5	+4,9
Észak-Magyarország	122 467	-18,9	+3,5
Észak-Alföld	117 363	-22,3	+3,7
Dél-Alföld	120 036	-20,6	+4,7
Ország összesen	151 085	X	+4,9

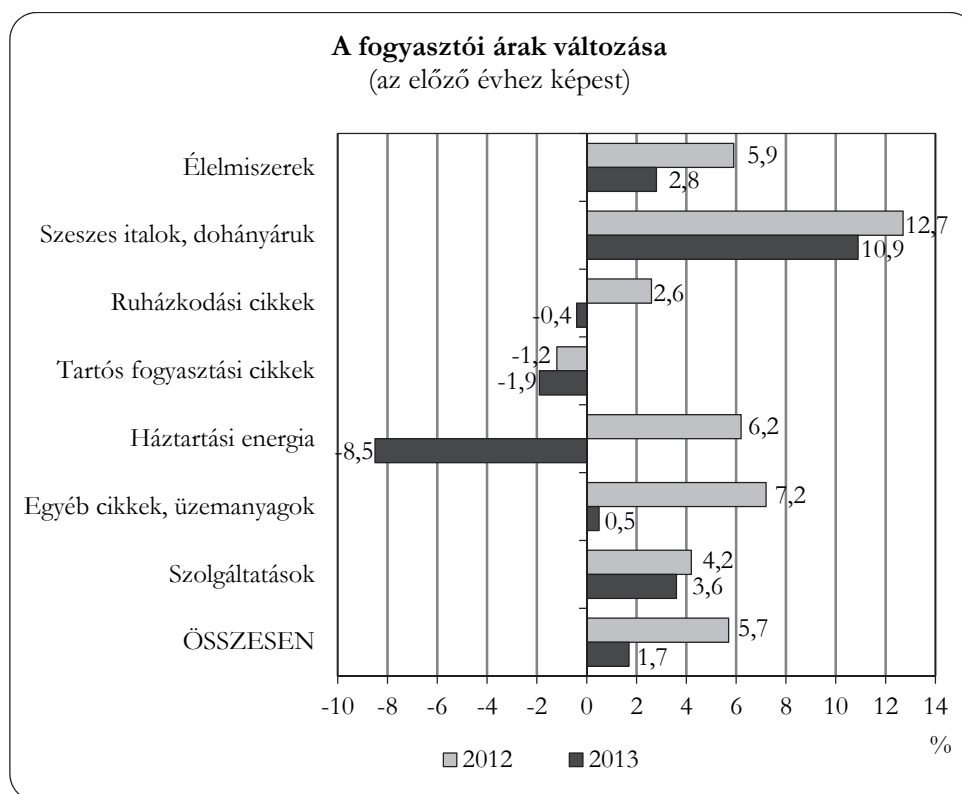
Fogyasztói árak

2013-ban jelentősen fékeződött a pénzromlás üteme, melyben elsősorban a több lépcsős rezsicsökkentés, valamint a tartós fogyasztási cikkek évek óta csökkenő árszínvonala játszott szerepet. Az év folyamán a mezőgazdasági termelők árak mérséklődése az élelmiszerárakban is visszatükröződött, valamint az üzemanyagárak is elősegítették a deflációs folyamatot, hiszen a korábbi magas bázishoz képest 2013-ban olcsóbban tankolhattunk. Az infláció mértéke az év folyamán fokozatosan mérséklődött: a januári 3,7%-ról áprilisra 2, októberre 1% alá süllyedt a 12 havi változás mértéke, az áremelkedés decemberben volt a legalacsonyabb (0,4%). Összességében 2013-ban a fogyasztói árak 1,7%-kal haladták meg az előző évet.

2013-ban **a javak főbb csoportjai közül** – elsősorban a jövedékiadó-emelés miatt – a legnagyobb mértékben a szeszes italok, dohányárak drágultak (10,9%). Ugyanakkor az élelmiszerek áremelkedése (2,8%) – részben a bázishatás, részben a jobb terméseredmények következtében – az előző évinél visszafogottabb volt. Ezen belül a hús, hal és készítmények 4,7, a liszt 3,3, a burgonya pedig 57%-kal drágult a 2012. évihez

képeket. Az édességek közül a cukor fogyasztói ára 7,4, a csokoládé, kakaóé 2,8%-kal mérséklődött, melyet a világgpiaci árak alakulása is befolyásolt. A tojás fogyasztói ára az előző évi magas bázishoz képest 8,9%-kal csökkent. A szolgáltatások árszínvonala 3,6%-kal nőtt, ezen belül a lakbér, lakásszolgáltatás díja 0,3%-kal mérséklődött, a hírközlésé 2,5, a közlekedési szolgáltatásoké pedig 4,4%-kal drágult. A pénzügyi szolgáltatások fogyasztói ára átlagosan 36%-kal növekedett. Az egyéb cikkek, üzemanyagok ára – a 2012. évi 7,2%-os drágulás után – 2013-ban 0,5%-kal emelkedett, ezen belül a járműüzemanyagokért átlagosan 1,9%-kal kellett kevesebbet fizetni a korábbi magas bázishoz képest. A ruházkodási cikkek fogyasztói ára 0,4%-kal mérséklődött, miközben a tartós fogyasztási cikkek árcsökkenése (1,9%) tovább folytatódott. Utóbbin belül a televíziók és a használt személygépkocsik ára közel tizedével mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. Elsősorban a rezsicsökkentésnek köszönhetően a legnagyobb mértékben a háztartásienergia-árak estek vissza (8,5%). Ezen belül a távfűtésért 11,4, a vezetékes gázért 9,8, az elektromos energiáért pedig 9,9%-kal kellett kevesebbet fizetni, miközben a szén és a tűzifa ára egyaránt 4,4%-kal emelkedett.

22. ábra

Az árváltozások a **lakosság egyes csoportjait** különböző mértékben érintették, az eltérő jövedelmi szintjük és – részben ebből adódóan – az eltérő fogyasztási szerkezetük miatt. 2013-ban – a korábbi évekhez hasonlóan – az alacsonyabb jövedelmű háztartások esetében az átlagnál magasabb volt az árváltozás mértéke (2,2%), míg a magasabb jövedelmű háztartásokat kisebb mértékben érintette az infláció (1,8%). A háztartási energia árának mérséklődése az átlagosnál kisebb mértékben fékezte az alacsonyabb jövedelműek kiadásait, ugyanis e háztartások nagyobb arányban fűtik házaikat fával, illetve szénrel, melyek fogyasztói ára 2013-ban emelkedett. Ezen kívül esetükben a szeszes italok, dohányárak jelentős áremelkedése – a fogyasztási szerkezetükben képviselt magasabb arányuk miatt – nagyobb mértékben érintette őket. A **nyugdíjasok** körére számított infláció mértéke (1,5%) minden más lakossági csoporttól elmaradt, melynek oka elsősorban az, hogy fogyasztási szerkezetükben minden más háztartástípusétól magasabb arányt képviselnek a rezsiköltségek, részben a kisebb háztartásmérettel összefüggésben.

Az **Európai Unió (EU-27)** egészében is lassult a fogyasztói árak emelkedése az előző évhez képest: az unió előzetes harmonizált fogyasztóiár-indexe 2013-ban 1,5%-kal haladta meg az egy évvel azelőttit, hazánk ebben a tekintetben a középmezőnybe tartozott. Egyedül Görögországban csökkentek az árak (0,9%), miközben a legnagyobb mértékű drágulás Észtországban és Romániában volt (egyenként 3,2%).

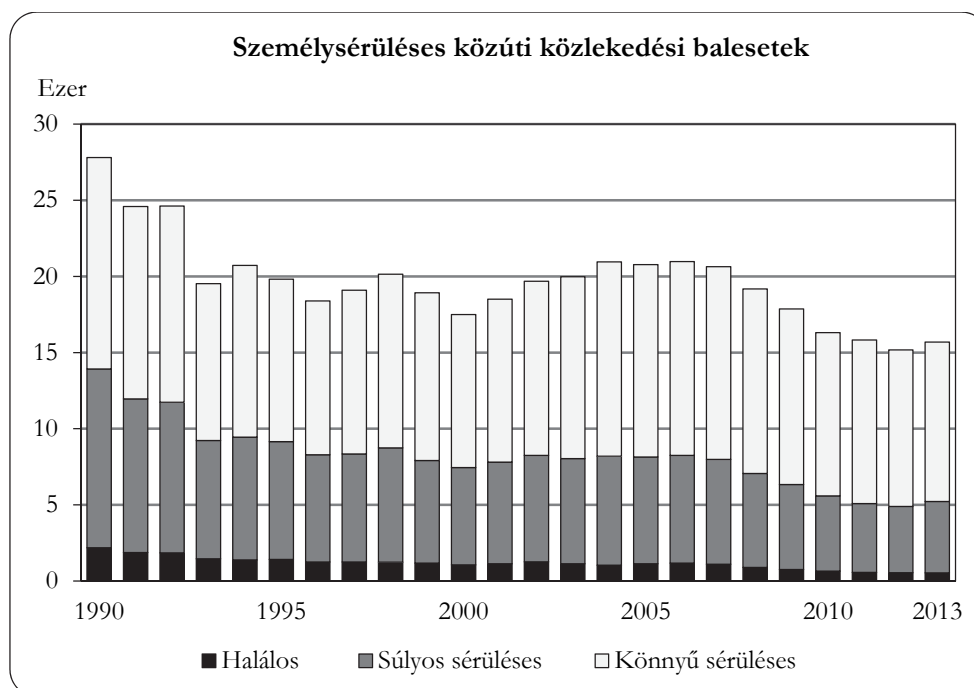
2014. januárban a fogyasztói árak emelkedése megállt, az előző év januárjához képest nem változott az átlagos árszínvonal. Ez elsősorban a rezsicsökkentés hatásával magyarázható, hiszen a legnagyobb mértékben a háztartási energia ára esett vissza (17%). Ezen belül az elektromos energiáért 20, a vezetékes gázért 19, a távfűtésért 14%-kal kellett kevesebbet fizetni 2013 januárjához viszonyítva. Az élelmiszerárak átlagosan 0,2%-kal csökkentek, a ruházkodási cikkekért 0,7, a tartós fogyasztási cikkekért pedig 0,8%-kal kellett kevesebbet fizetni. Az egyéb cikkek ára szintén csökkent (0,6%), ezen belül a járműüzemanyagoké 3,1%-kal. A szeszes italok, dohányárak (11%), valamint a szolgáltatások (3,1%) ára emelkedett.

Személy sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek

A személy sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek 2007 óta tartó csökkenő trendje 2013-ban megtört, az előző évinél 3,4%-kal több, közel 16 ezer baleset történt az országban. Kimenetelük súlyosabbá vált: halálos balesetekből ugyan eggyel kevesebb történt (540), ám a súlyos sérüléssel járók száma (4687) 7,6, a könnyebb sérüléssel járóké (10 464) 1,8%-kal emelkedett. A sérültek száma a balesetekénél nagyobb mértékben (5,6%) nőtt. A közel 21 ezer sérültből 591 ember végzetes, 26%-uk súlyos, 71%-uk könnyebb sérülést szenvedett. A gyermekkoriak – 14 évnél fiatalabbak – közül heten

vesztették életüket, 216-an súlyosan, 1319-en könnyebben sérültek meg a közlekedési balesetekben.

23. ábra

A sérültek 64%-a lakott területen belül történt balesetekben sérült meg, ám a halálesetek 61%-a lakott területen kívül történt. Az összes sérülés 4,1, a halálesetek 5,1%-a autópályán történt. A legtöbben az M1-es (276 fő) és az M7-es (208 fő) autópályán szenvedtek balesetet. Az autópályákon sérültek közel fele (47%-a) külföldi volt.

A balesetek döntő többsége járművezetők hibájából következett be: 59%-ukat személygépkocsit vezetők, 13%-ukat kerékpárosok és 9%-ukat teherszállító járművet vezetők okozták. A balesetek több mint felében (53%) haladó járművek ütköztek össze, 17%-uk megcsúszás, farolás, pályaelhagyás miatt történt, 16%-ban pedig gyalogost gázoltak el (közel 2 és fél ezer).

Enyhén (2%-kal) csökkent az ittasan okozott balesetek száma a 2012. évihez képest, és az összes baleset 11%-át tette ki. Az ittasan vezetők 48%-a személygépkocsiban, 28%-a kerékpáron ült.

A területen bejegyzett 10 ezer gépjárműre számolva országos átlagban 43 baleset jutott: Észak-Alföldön (51) és Budapesten (49) ennél jóval több, míg Észak-Magyarországon (38) kevesebb.

IDŐSZAKI INFORMÁCIÓK

Magyar-kínai gazdasági kapcsolatok

A második világháború óta a magyar külgazdasági kapcsolatokban egyre fontosabb szerepet tölt be a Távol-Kelet. Ebben számottevő szerepe van a globalizációnak és a térség dinamikus fejlődésének. A távol-keleti országok közül kiemelkedik Kína, amely napjainkra az egyik legdinamikusabban fejlődő és egyben a világ második legnagyobb nemzetgazdaságává vált.

Kína a globális gazdaság térképén

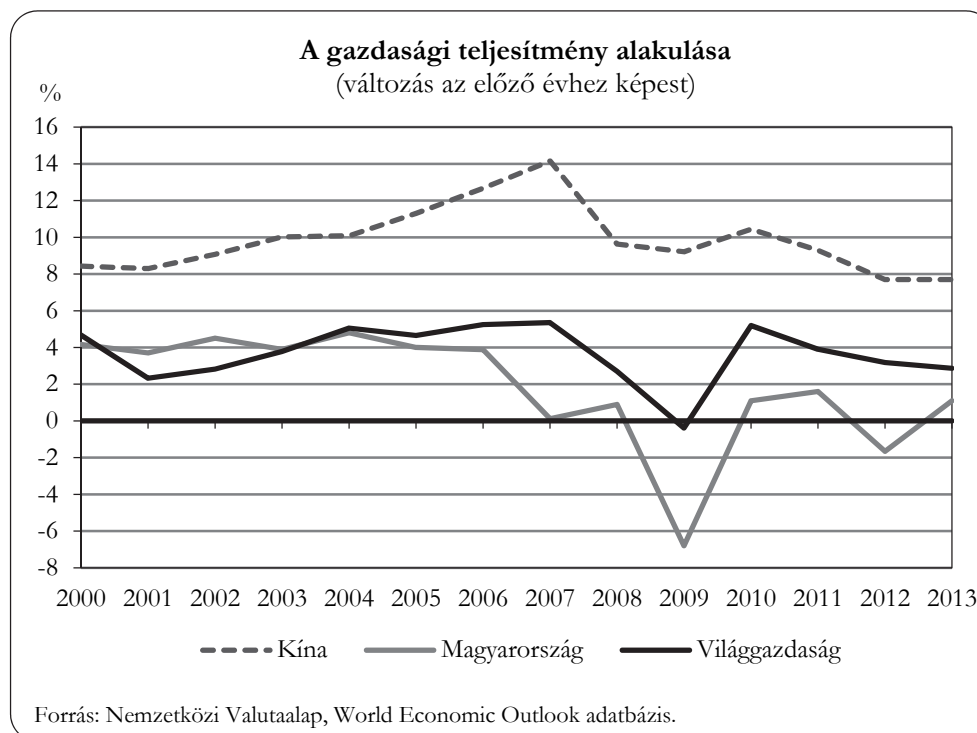
Az 1990-es évek elejétől Kína fokozatosan a világgazdasági növekedés legfőbb hajtómotorjává vált. A politikai berendezkedését tekintve egypártrendszerű ország számos ágazatában, szektorában – és területileg is differenciáltan – ugyanakkor a piacgazdaság szabályai egyre szélesebb körben érvényesülnek. A gazdasági teljesítmény dinamikus, az elmúlt 20 évben a 7%-ot folyamatosan meghaladó bővülése következtében 2011-re Kína – az Egyesült Államok mögött – a világ második legnagyobb nemzetgazdaságává vált, és a globális GDP 15%-át állította elő. A 2009-ben elmélyülő pénzügyi-gazdasági világválságot követően a kínai gazdaság teljesítményének növekedése veszített dinamikájából. 2013-ban a kínai bruttó hazai termék 7,7%-kal emelkedett a megelőző évhez képest, és ez volt az elmúlt 13 év legalacsonyabb növekedése. A lendületvesztés – a visszafogott külső gazdasági környezet mellett – leginkább a túlfűtött ingatlanpiac és hitelezési folyamatok következménye. 2011-ben a fogyasztói árak átlagosan 5,4%-kal emelkedtek, ami a monetáris politika mozgásterét szűkre szabta a gazdaságélénkítés terén. 2012-ben és 2013-ban az infláció mértéke a 4%-os inflációs cél alatti, 2,6% volt, ami hozzájárult a monetáris politika lazításához.

A dinamikus gazdasági növekedéssel párhuzamosan az ázsiai ország külkereskedelmi mérlegét – és ezáltal a folyó fizetési mérleget is – jelentős többlet jellemzi: 2013-ban 260 milliárd dolláros aktívum keletkezett az exportforgalom 7,9 és az importforgalom 7,3%-os növekedése mellett. A közel 1,4 milliárd lakossal a világ legnépesebb országának minősülő Kína jellemzően ipari ország, amit erősít az olcsó munkaerő és az alulértékeltnek tartott kínai fizetőeszköz (jüan). Ezekkel is összefüggésben évek óta jelentős összegű tőke áramlik Kínába, 2012 végén a befektetett tőke állománya közel 833 milliárd dollár volt. (Ezzel egyidejűleg a – főként állami hátterű – kínai vállalatok is egyre jelentősebb mértékben

fektetnek be külföldön.) A gazdaság szerkezetét tekintve a mezőgazdaság, valamint az ipar és az építőipar együttes aránya (2013-ban 10, illetve 44%) nagyobb, a szolgáltató szektoré (2013-ban 46%) alacsonyabb a fejlett államok átlagánál. Az elmúlt 10 évben a munkanélküliség aránya 4,0–4,5% közötti, 2013-ban 4,1%-os volt.

A dinamikus fejlődés, valamint a globális gazdasági-politikai folyamatokban betöltött meghatározó szerepe ellenére Kína nem tartozik a fejlett országok közé. A Nemzetközi Valutaalap számításai szerint 2012-ben az egy főre jutó – vásárlóerő-paritáson számított – GDP rangsorában Kína a 93. helyen állt a 185 megfigyelt ország közül. (Hazánk az 51. legfejlettebb állam.) Az ENSZ által számított Human Development Index (HDI) (2012-ben 0,699, a rangsorban a 101. legmagasabb) értéke alapján a távol-keleti állam a közepesen fejlett országok közé tartozik. (Magyarország ugyanekkor a 37. volt a ranglistán.) A Világgazdasági Fórum 2013/14-es versenyképességi rangsorában Kína a 29. helyezést érte el. (Hazánk ebben az összevetésben a 63. volt.)

24. ábra

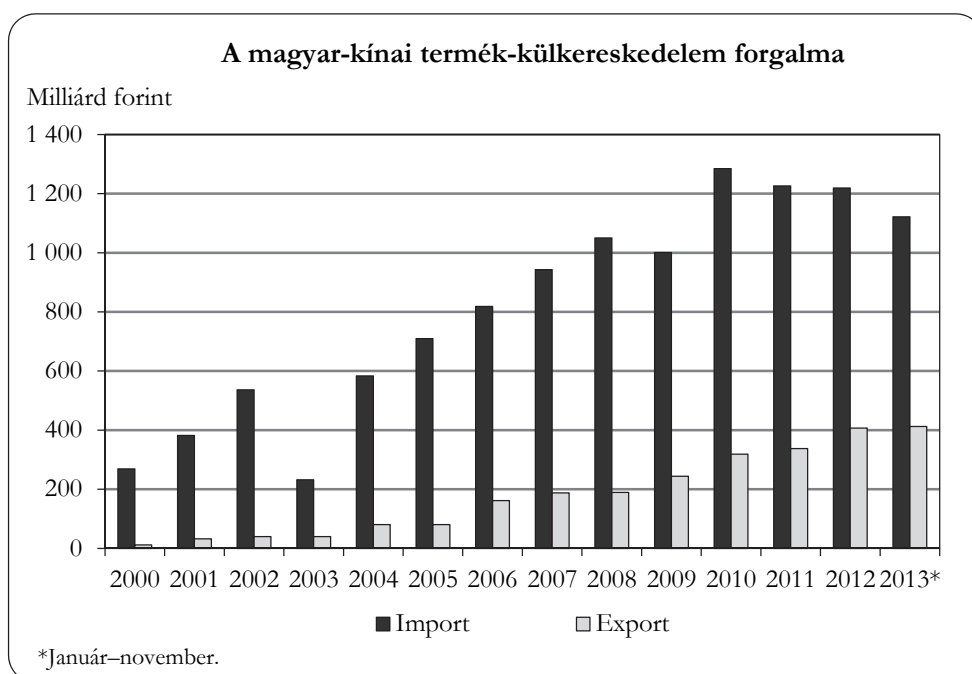

Jelentős importtöbblet jellemzi a magyar-kínai áruforgalmat

A Magyarország és Kína közötti gazdasági kapcsolatokat lehetőségeit befolyásolja a nagy földrajzi távolság. Az elmúlt 20 évben a termék-külkereskedelem²¹ területén volt a legélénkebb együttműködés a két ország között. Hazánk Kínával bonyolítja le a legnagyobb áruforgalmat az Európán kívüli országok közül.

A legtöbb ázsiai relációhoz hasonlóan a magyar-kínai termék-külkereskedelem **egyenlegét** is deficit jellemzi. 2010-ig fokozatosan emelkedett a hiány mértéke, amikor is megközelítette az 1000 milliárd forintot. A következő két évben – a bővülő kivitel és a stagnáló behozatal következtében – viszont már csökkent az importtöbblet mértéke. A két ország közötti áruforgalomban 2012-ben 811,7, 2013 január–novemberében 709,1 milliárd forintos hiány keletkezett.

25. ábra

Az import terén Kína az egyik legjelentősebb külkereskedelmi partnerországunk: 2005 óta a negyedik a rangsorban (kivéve a 2010. évi harmadik helyet). 2012-re a távol-keleti országból érkező behozatal részaránya a magyar importból több mint két és félszeresére, a forgalom értéke pedig több mint ötszörösére emelkedett 2003-hoz viszonyítva. A 2003 és 2008 közötti időszakban a kínai behozatal dinamikusán, évente átlagosan 24%-kal

²¹ Tajvan és Hongkong nélkül.

növekedett. A forgalom értéke 2010 óta 1200 és 1300 milliárd forint között mozog. 2012-ben 1218,9, 2013 január–novemberében 1121,3 milliárd forintnyi árut vásároltunk Kínából.

A Kínából érkező import szerkezete az elmúlt több mint öt évben nem változott jelentősen. A behozatal több mint felét a híradás-technikai, hangrögzítő és -lejátszó készülékek adják. (E termékkör teljes behozatalának közel harmada érkezik Kínából, és aránya az elmúlt 10 évben jelentősen megemelkedett.) Bár még 2005-ben az import több mint harmadát adta a villamos gép, készülék és műszer, illetve ezek villamos alkatrésze termékcsoport, azóta viszont aránya a felére, 16%-ra esett vissza. Ezek következtében a **gépek és szállítóeszközök** 2004 óta 85–90%-át tették ki a Kínából érkező behozatalnak. A maradék részt – az elmúlt években 10–14%-ot – lényegében a **feldolgozott termékek** adták, amelyen belül jelentős a vegyi áruk részesedése.

Annak ellenére, hogy az utóbbi években 2 milliárd forintot meghaladó értékben importáltunk **élelmiszereket** Kínából, az arányuk mindössze 0,2–0,3% körüli a behozatalban. A **nyersanyagoknak**, valamint az **energiahordozóknak** elhanyagolható szerepük van az importban.

A Kínába irányuló **termékexport** értéke jelentősen elmarad az importétól, az ezredforduló óta viszont növekvő tendenciát mutat. 2012-ben 407 milliárd forintnyi árut értékesítettünk az ázsiai országban, ami a teljes magyar kivitel 1,8%-ával egyenlő. (A kivitel értéke 2000. évinek a 36-szorosa lett.) Ezzel – 2011-hez hasonlóan – a 15. helyen, az ázsiai országok közül az első helyen volt a tőlünk importáló országok rangsorában. A fokozatosan növekvő kínai értékesítésben szerepet játszik az is, hogy egyre aktívabban keressük a kapcsolatot a kínai gazdasági szereplőkkel. (2013 január–novemberében 412,2 milliárd forintnyi árut adtunk el Kínába.)

A kivitelben belül a legjelentősebb tételt a **gépek és szállítóeszközök** jelentik. 2004 óta az áru főcsoport részesedése meghaladja a 80%-ot. (A termékfőcsoport külföldi értékesítéséből 2009 óta 2–3%-kal részesedik a kínai piac.) A főcsoporton belül a legnagyobb tételt az ipari összeszerelésre szánt, 1000 köbcentiméternél nagyobb térfogatú szikragyújtású, belső égésű dugattyús vagy forgódugattyús járműmotorok teszik ki, és 2012-ben a kínai exportunk több mint egyharmadát, valamint e termékek külföldi értékesítésének több mint 15%-át jelentették. Emellett jelentős részt képviselnek az erő- és nyomatékátviteli berendezések, valamint az elektromos áramfejlesztő egységek és forgó áramátalakítók, valamint a járművek és azok alkatrészei. 2012-ben a **feldolgozott termékek** 16, a **nyersanyagok** 2,1%-kal részesedtek a távol-keleti országba értékesített áruk értékéből. A Kínába irányuló exportban az **energiahordozók** és az **élelmiszerek** aránya egyaránt csekély.

Jelentősen bővült a szolgáltatás-külkereskedelem forgalma

A Magyarország és Kína közötti **szolgáltatás-külkereskedelem egyenlegét** – az áruforgalomhoz hasonlóan – deficit jellemzi. 2006 és 2012 között mindössze két évben, 2007-ben és 2012-ben volt többlet. (A részegyenlegek közül az üzleti szolgáltatások területén folyamatosan szufficit volt.) A turizmust is tartalmazó szolgáltatás-külkereskedelem forgalma erőteljesen ingadozott 2006 és 2012 között, de ennek ellenére összességében élénkülés jellemezte: 2012-re az export értéke több mint duplájára, az importé pedig több mint 40%-kal emelkedett 2006-hoz képest. A szolgáltatás-külkereskedelem forgalma 2012-ben mindössze 2,8%-a volt a két ország között megvalósuló áruforgalomnak.

2010-ig emelkedett, 2011 és 2012-ben viszont csökkent a kínai cégek által a magyar partnereknek nyújtott szolgáltatások értéke. Az **importforgalom** 2012-ben 21,3 milliárd forintot tett ki. A forgalom döntő részét a szállítási szolgáltatások jelentették, melyek aránya 2006 óta 64 és 86% közötti, 2012-ben 67% volt. Az üzleti szolgáltatások részesedése hullámzott, 2006–2012-ben 9,3 és 23% közötti, 2012-ben 22% volt. A turizmus aránya 10, a kormányzati szolgáltatásoké 5% alatt volt a vizsgált időszakban.

A Kínába irányuló **szolgáltatásexport** értéke 2006 óta növekvő tendenciát mutat. 2012-ben 24,5 milliárd forintnyi értékben nyújtottak szolgáltatást magyar vállalkozások kínai partnereknek. A kivitel jelentős részét az üzleti szolgáltatások adták, amelyek aránya 2006 és 2012 között 64–76% között ingadozott, 2012-ben pedig 76% volt. Jelentős arányt képviselnek a szállítási szolgáltatások is: a vizsgált időszakban 21–36% közötti, 2012-ben 21%-os volt e szolgáltatásfajta részesedése. A kormányzati szolgáltatások aránya ugyanakkor egyik évben sem haladta meg a 3,2%-ot.

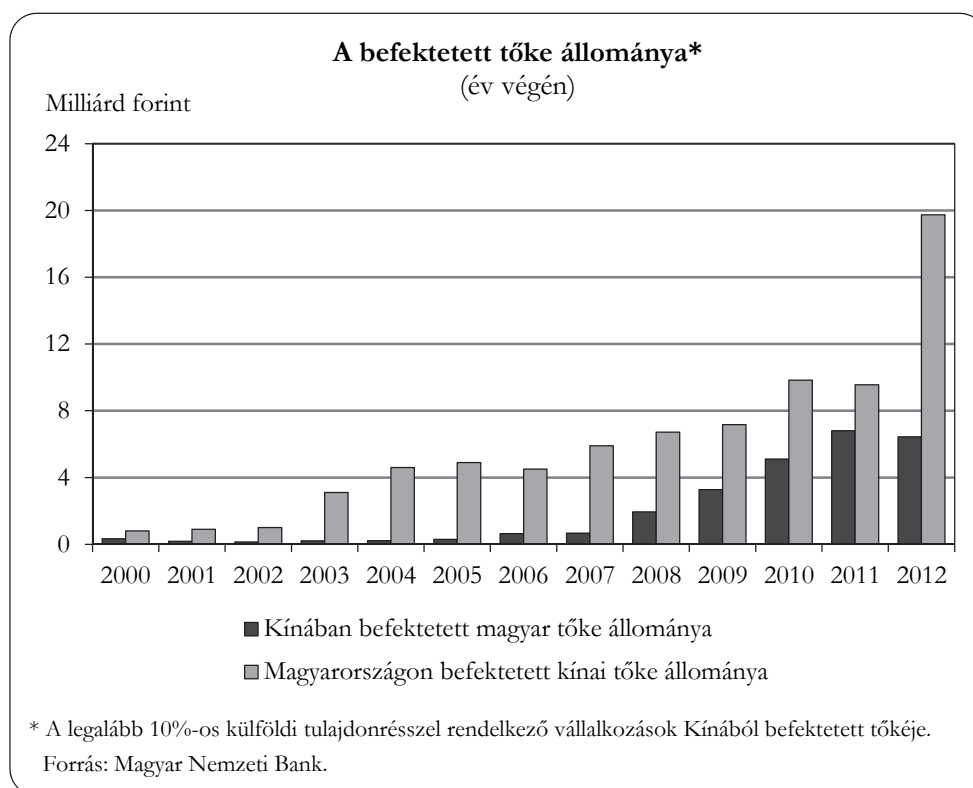
Növekvő kínai jelenlét a magyar gazdaságban

Az elmúlt évekre jellemző intenzív kínai működőtőke-kiáramlásnak Magyarország nem kiemelt célpontja. Ennek ellenére az ezredforduló óta a **kínai befektetések nagysága**²² növekvő tendenciát mutat hazánkban. 2012 végén a tőkeállomány 19,7 milliárd forintot tett ki, valamelyest meghaladva a teljes külföldi működőtőke-állomány 0,1%-át. A kínai tőke jelentős részét néhány feldolgozóipari ágazatba fektették be.

A Kínában befektetett **magyar tőke** állománya 2012 végén 6,4 milliárd forint, a külföldre kihelyezett magyar tőke 0,1%-a volt. 2006 óta jelentősen növekedett a magyar vállalkozások befektetési aktivitása Kínában, 2006 és 2012 között mintegy tízszeresére emelkedett a tőkeállomány.

²² A legalább 10%-os külföldi tulajdonrészrel rendelkező vállalkozások külföldi tőkéje.

26. ábra

A **kínai irányítású külföldi leányvállalatok** száma 2008 és 2010 között folyamatosan növekedett, 2011-ben csökkent és 275 ilyen vállalkozás működött hazánkban. (2008 és 2011 között a kínai gazdasági társaságok az összes külföldi leányvállalat 1–2%-át jelentették.) A kínai irányítású cégek jellemzően kevés embert foglalkoztatnak, és a gazdasági teljesítményük is elmarad a külföldi leányvállalatok átlagától. 2011-ben mindössze 890 főt alkalmaztak a kínai irányítású vállalkozások.

Az ágazatok közül a kereskedelem, gépjárműjavítás aránya a vállalkozások és az alkalmazásban állók száma, valamint az egyes gazdasági teljesítménymutatók terén egyaránt jelentős a kínai irányítású cégek körében. 2011-ben ugyanakkor a feldolgozóipar szerepe is jelentősebb lett, miután a Wanhau Csoport az év elején teljes irányítást szerzett a BorsodChemben, a korábbi tulajdonosok valamennyi részvényének megvásárlásával²³. A kazincbarcikai székhelyű vállalkozásnak nagy súlya van a hazai műanyag alapanyagok gyártásában. Emellett kiemelkedő még az infokommunikációs termékeket és

²³ Forrás: BorsodChem honlapja.

szolgáltatásokat nyújtó Huawei Technologies, amely Pécsen és Komáromban gyártóüzemmel, Budapest térségében pedig logisztikai központtal rendelkezik²⁴.

Az egyik legnagyobb kínai pénzintézetnek számító Bank of China a közép-kelet-európai régióban egyedül hazánkban tart fenn fiókintézetet²⁵. A pénzügyi vállalkozás magyarországi jelenlétében szerepet játszik a Magyarországon tartózkodó kínaiak magas száma is.

Már nincs közvetlen légi összeköttetés a két ország között

A két ország közötti áruforgalom leginkább több szállítási mód együttes igénybevétele mellett zajlik. Az áruszállítás legjellemzőbb módja a tengeri, és a közúti vagy vasúti szállítás kombinálása.

A magyar nemzeti légitársaság leállítását megelőzően Budapest és Peking között **közvetlen menetrend szerinti légi járat** üzemelt²⁶. 2007 és 2011 között mindegyik évben meghaladta a 100-at irányonként a menetrend szerint indított járatok száma a két főváros között. 2012-ben viszont már csak 15 alkalommal történt oda-vissza személyszállítás. A szállított utasok száma 2012-ben közel 5 ezer fő volt, azt megelőző években 38 és 58 ezer között mozgott. A Budapest–Peking járat a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalmának csekély részét adta: 2007 és 2012 között az összes menetrend szerinti járat és a szállított utasok számában sem haladta meg az 1%-os arányt. Ezen kívül még Shanghai és Budapest között állt fenn közvetlen légi kapcsolat, de csak 2010-ben, amikor is mindössze 33 járatot indítottak.

A Kínából érkező vendégek kis részt képviselnek a vendégforgalomból

A Kínából érkező **vendégek forgalma** a kereskedelmi szálláshelyeken az elmúlt években fokozatosan növekedett. 2012-ben a kínaiak 128 ezer vendégéjszakát töltek el a kereskedelmi szálláshelyeken, ennek 96%-át szállodákban. A kereskedelmi szálláshelyek, valamint a szállodák külföldi vendégforgalmából a kínaiak aránya 1,1, illetve 1,3% volt. (2005-ben a kínai vendégek még csak 35 ezer vendégéjszakát töltek a magyar kereskedelmi szálláshelyeken.)

Tízezer feletti a hazánkban tartózkodó kínaiak száma

A társadalmi kapcsolatok fejlődése, mélysége általában elősegíti két ország között a gazdasági kapcsolatok erősödését. Mindez megmutatkozhat a kultúra vagy éppen az oktatás területén is.

²⁴ Forrás: Huawei Technologies honlapja.

²⁵ Forrás: Bank of China honlapja.

²⁶ A Magyarország és Kína közötti légi forgalom vizsgálatánál Hongkongot figyelmen kívül hagytuk.

2013. január elsején 11 504 kínai állampolgár tartózkodott hazánkban, az itt tartózkodó külföldiek 8,1%-a. Számuk az ezredfordulóhoz képest megduplázódott, és több mint öt éve meghaladja a 10 ezer főt.

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján²⁷ a lakónépességen belül 8852 fő rendelkezik kínai állampolgársággal, ugyanakkor 6770 fő vallotta magát **kínai nemzetiségűnek**. (A 2001. évi népszámlálás során az előbbieket száma 4057, az utóbbiaké 2915 fő volt.) A kínai nemzetiségűek a magyar népesség 0,07%-át teszik ki. A legtöbben, 4982-en a fővárosban élnek, ahol a népesség 0,3%-át adják. (A budapesti nemzetiségek 3,7%-a kínai.)

A népszámlálási adatok szerint hazánkban 12 163 fő beszéli a **kínai nyelvet**, közel kétharmaduk külföldön született és nem magyar állampolgár. Mindössze 2208 olyan válaszadó volt, aki magyar állampolgár és Magyarországon született.

A 2012/2013-as tanévben a hazai **felsőoktatási képzésben** (minden szintet és munkarendet figyelembe véve) 331 kínai állampolgár vett részt. E hallgatók száma a korábbi két tanévhez képest emelkedett: a 2010/2011-es tanévben 272, 2011/2012-ben pedig 290 kínai tanult Magyarországon. Néhány felsőfokú oktatási intézményben – például az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, a Miskolci Egyetemen vagy a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen – működik olyan intézet vagy központ, ahol a hallgatók a Kínával kapcsolatos ismereteket és a kínai nyelvet sajátíthatják el, valamint kínai ösztöndíjprogramban vehetnek részt. A fővárosban ezen kívül még működik egy magyar-kínai két tanítási nyelvű általános iskola is.

²⁷ A népszámlálás során a nemzetiségre és a nyelvi kötődésre a válaszadás önkéntes volt.

Pillanatkép az európai uniós tagjelölt országokról²⁸

Jelenleg öt ország tartozik a tagjelölt országok csoportjába: **Izland, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** (a továbbiakban: Macedónia), **Montenegró, Szerbia**, valamint a csatlakozási tárgyalásokat Horvátországgal együtt 2005 októberében megkezdő **Törökország**. A lehetséges tagjelölt országok csoportjába tartozik további három állam a délkelet-európai térségből: Albánia, Bosznia-Hercegovina és Koszovó, ezen országokra a jelen elemzés nem terjed ki.

Népesség, népmozgalom

Az öt állam közül a legnagyobb **népességgel** Törökország rendelkezik (2013 elején 75,6 millió fő), amelyen kívül még Szerbia (7,2 millió) és Macedónia (2,1 millió) lakosság száma milliós nagyságrendű. Montenegróban 0,6 millióan, Izlandon pedig 0,3 millióan élnek. Törökország uniós csatlakozása révén – Németországot követően – az unió második legnépesebb tagállama lenne. Törökország népességének nagymértékű növekedése egyben előrevetíti azt is, hogy az ország a legnagyobb népességű tagállammá váljon abban az esetben, ha a népesség utóbbi tíz évben bekövetkezett gyarapodása (5,9 millió fő) a jövőben változatlanul fennmarad²⁹. Törökországon kívül még Izlandon nőtt jelentős mértékben a népességszám (a 2003 és a 2013 közötti évek átlagában évi 1,1%), míg Szerbiában – a tagjelöltek közül egyedülként – a 2013. évi népesség elmaradt az egy évtizeddel korábitól. Törökország népességének korösszetétele alapján nagyon fiatalnak számít: a gyermekkorúak³⁰ aránya 2012-ben 25% (az EU-27 átlagában ugyanekkor 16%), az időseké pedig mindössze 7% volt. Ebből az is következik, hogy Törökországban, más országokhoz képest, az állami kiadások jelentősebb arányát kell az oktatási rendszer működtetésére és a munkaerőpiac hatékonyságának növelésére fordítani. A születéskor **várható átlagos élettartam** Izlandot kivéve elmaradt az uniós átlagtól, ami 2011-ben a nők esetében 82,6 évet, a férfiakra vonatkozóan pedig 76,7 évet tett ki a 27 tagország átlagában. Izlandon a nők várható élettartama 84,1 év, a férfiaké 79,8 év volt 2011-ben. Izlandról még egy érdekes demográfiai mutató emelhető ki: a szigetországban a csecsemőhalandóság az egyik legalacsonyabb a világon (2011-ben 0,9 ezrelék).

²⁸ Az összeállítás gerincét az Eurostat „[Key figures on the enlargement countries, 2013 edition](#)” c. kiadvány és az [Eurostat adatbázisa](#) jelentette.

²⁹ Németország lakossága 2013 elején 80,5 millió fő volt a nem végleges adatok szerint, a tíz évvel korábbival összehasonlítva 2,0 millió fővel kevesebb.

³⁰ Gyermekkorúaknak a 15 évesnél fiatalabbak, időseknek a 64 évesnél idősebbek számítanak.

Társadalmi mutatószámok

A tagjelölt országok közül a legmagasabb **havi bruttó átlagkereset** Izlandon volt 2011-ben, annak ellenére, hogy annak 3,0 ezer eurós összege több mint negyedével volt kevesebb a 2006. évinél. A többi országban a keresetek 339 és 557 euró között alakultak, a legalacsonyabb kereset Macedóniát, a legmagasabb Törökországot jellemezte. Izlandon kívül az összes tagjelölt országban emelkedtek 2006 és 2011 között az átlagkeresetek. A jövedelmi különbségeket tekintve 2010-ben az Európai Unióban a lakosság legmagasabb keresetű 20%-ának a jövedelme ötszöröse volt a legalacsonyabb keresetű 20%-énak. Törökországban a **jövedelemkülönbség** lényegesen nagyobb volt, mint az unió átlagában (8,0-szoros), de csökkenő tendenciát mutatott, mivel 2002-ben még közel 11-szeres volt a különbség. Egészségügyre magasan Izlandon költött a legtöbbet az állam a tagjelöltek közül (2011-ben a GDP 9%-át), és sokat fordított a közoktatásra is (szintén 2011-ben a GDP 7%-át).

2012-ben a **foglalkoztatottsági arány** az Európai Unióban 64,2% volt a 15–64 évesek körében³¹. A foglalkoztatottsági arány Izlandon az uniós átlagnál lényegesen magasabb volt (79,7%), a többi tagjelölt országban viszont számottevően elmaradt attól. Utóbbiak közül a legalacsonyabb arány Macedóniában (44,4%), a legmagasabb pedig Törökországban volt (48,9%). Törökországban – elsősorban kulturális különbségekből fakadóan – a nők és férfiak foglalkoztatási aránya közötti különbség meghaladja a 40 százalékpontot, a nők foglalkoztatási aránya 30% alatti, a férfiaké 70% körüli. (Az EU-ban a különbség 11 százalékpont, míg Izlandon mindössze 4 százalékpont volt.) 2012-ben a **munkanélküliségi ráta** Izlandon volt a legalacsonyabb a tagjelöltek közül (6,0%), a volt jugoszláv tagköztársaságokra viszont igen magas ráta jellemző (Montenegró 19,7, Szerbia 23,9, Macedónia 31,0%). Izlandon a munkanélküliségi ráta a gazdasági válságot megelőzően, 2008-ban és az azt megelőző években 3,0% alatti volt, majd 2009-ben – a legnagyobb kereskedelmi bankok összeomlásának és az azt követő súlyos pénzügyi válság hatására – több mint a duplájára emelkedett. A tagjelöltek közül a munkanélküliség kizárólag Macedóniában nem nőtt a világválság hatására, sőt itt az állástalanok aránya 2005 és 2012 között évről évre csökkent (2005-ben 37,3, 2012-ben 31,0%).

Általános gazdasági mutatók

A **vásárlóerő-paritáson számított egy főre jutó GDP** 2011-ben kizárólag Izlandon haladta meg az uniós átlagot (11%-kal), a többi tagjelölt országban

³¹ A 20–64 évesek között a foglalkoztatottsági arány 68,5%-os volt 2012-ben, amely korcsoportra az „Európa 2020” stratégia 75%-os foglalkoztatottságot célzott meg.

számottevő mértékben elmaradt attól (Törökországban 48, Montenegróban 58%-kal, Szerbiában és Macedóniában pedig egyaránt 65%-kal).

12. tábla

A tagjelölt országok és az Európai Unió GDP-je és annak volumenváltozása

Ország	Érték, milliárd euró		Volumenváltozás, % (a megelőző évhez képest)	
	2011	2012	2011	2012
Izland	10,1	10,6	2,7	1,4
Macedónia	7,5	7,5 ^{a)}	2,8	-0,2 ^{a)}
Montenegró	3,2	3,3 ^{a)}	3,2	-0,5 ^{a)}
Szerbia	31,5	29,9 ^{a)}	1,6	-1,7 ^{a)}
Törökország	554,6	614,5	8,8	2,2 ^{a)}
Európai Unió (EU-27)	12 667,1	12 923,8	1,7	-0,4

^{a)} Becsült adatok.

A legnagyobb értékű **termékexportot** (2012-ben 119 milliárd euró) Törökország bonyolítja le a tagjelöltek közül. A másik négy ország kivitele együttesen is mindössze 16 milliárd euró volt 2012-ben. Izlandnak kis összegű kereskedelmi többlete keletkezett, a többi ország áruforgalmát ugyanakkor milliárdos nagyságrendű deficitek jellemezték. A legnagyobb passzívum (65 milliárd euró) Törökországban alakult ki. (A Törökországba irányuló behozatal euróértéke 2000 és 2012 között 3,1-szeresére emelkedett.) A **kivitel** legnagyobb része, közel háromnegyede Izland esetében irányult az Európai Unióba, míg a másik végletet jelentő Törökország exportjának kevesebb, mint négytizede került uniós országokba. Az izlandi export több mint négytizedét az agrárjellegű kivitel jelenti, amin belül a halászati termékek forgalma igen jelentős. A tagjelölt országok importjában alacsonyabb volt az uniós tagállamok részesedése, mint az exportjukban. A legnagyobb arányban (58%) Macedóniában szerzik be az importőrök a termékeket az EU-ból, míg a legalacsonyabb arány (37%) a forgalom ezen irányában is Törökországban volt.

A tagjelölt országok közül kizárólag Montenegró nem szorul **energiainportra**, sőt 2011-ben a nettó – azaz az importtal csökkentett – exportja a termelésének a nagyobbik részét tette ki. Montenegró energiatermelése teljes mértékben a szénen és a ligniten alapszik. A másik végletet Törökország jelenti, ahol az energiafüggőség több mint 70%-os, azaz a rendelkezésre álló energiamennyiség számottevő része importból származik. (2011-ben az Európai Unió energiafüggősége 54, hazánké 52%-os volt.) Izland energiatermelése teljes egészében egy megújuló energiaforráson, a geotermikus energián nyugszik. A szigetország bőségesen rendelkezésre álló villamosenergia-

kapacitása³² számos nagy energiaigényű feldolgozóipari tevékenységet, mint például az alumíniumgyártást vonzotta az országba.

2009-ben az egy főre jutó (bruttó, hazai) **kutatás-fejlesztési kiadások** értéke Izlandon jelentősen, több mint háromnegyedével meghaladta az uniós átlagot. A többi tagjelölt országban az egy főre jutó éves átlagos kiadás összege viszont 100 euró alatt maradt. 2009-ben az öt tagjelölt országban mindössze 98 ezer fő volt a teljes munkaidejűre számított K+F-létszám, ami az uniós létszám (2,5 millió fő) nem egész 4%-ának felelt meg.

2011-ben az Európai Unióba 225 milliárd euró **külföldi működő tőke** áramlott be. Az öt tagjelölt országba irányuló tőkeáramlás értéke 14,8 milliárd euró volt, amely összeg több mint háromnegyede Törökországba, 13%-a pedig Szerbiába érkezett.

2012-ben mindegyik tagjelölt ország **folyó fizetési mérlege** hiánnyal zárt. A legnagyobb összegű deficit Törökországban (36,4 milliárd euró) keletkezett, amelyet Szerbia követett a sorban (3,2 milliárd euró). Izland, Macedónia és Montenegró esetében néhány száz millió eurós hiány alakult ki, bár annak összege (588 millió euró) Montenegró esetében a GDP több mint egyhatodát tette ki.

2012-ben a **GDP-arányos államháztartási hiány** négy tagjelölt országban is meghaladta a 3%-os küszöbértéket, a legnagyobb mértékben Szerbiában, ahol a becslés szerint 6,4%-os volt a hiány. Törökországra még nem áll rendelkezésre a 2012. évi adat, az azt megelőző két évben viszont 3% alatt alakult a költségvetési hiány. Az államadósság bruttó hazai termékhez viszonyított aránya – a helyi pénzügyi válság következtében – Izlandon volt a legmagasabb (91,7%), a többi tagállamra ugyanakkor teljesült a 60%-os kritérium. (Szerbiában 59, Montenegróban 51, Macedóniában 34% volt 2012-ben, Törökországban pedig 39% 2011-ben.)

A tagjelölt országok **nemzeti valutája** 2012-ben – az éves átlagárfolyamokat tekintve – jellemzően gyengébb volt az euróval szemben, mint 2007-ben. A legnagyobb, több mint 80%-os értékvesztés az izlandi koronára alakult ki, a szerb dinár 41, a török líra pedig 30%-kal értékelődött le. A macedón dinár árfolyama ugyanakkor stabil volt. (Montenegró 2002 óta az eurót használja fizetőeszközü.)

Gazdasági ágazatok

A tagjelölt országok közül Szerbiában a legnagyobb a **mezőgazdasági terület** részaránya az ország területéből (65%). Izlandon a mezőgazdasági terület 98%-a gyepek, összefüggésben az ország zord klímájával. A hideg időjárás, valamint a jelentős mértékű napi hőingadozás nem kedvez a növénytermesztésnek, így az izlandi

³² Izland bőségesen rendelkezésre álló villamosenergia-kapacitás ugyanakkor nem jelenti azt, hogy más típusú energiahordozókból ne szorulna importra az ország.

mezőgazdaság nagyrészt az állattenyésztésen alapul. 2012-ben Törökország 32,5 millió tonna termést takarított be gabonafélékből³³, ami az uniós mennyiség (279,2 millió tonna) 12%-ával egyenértékű.

13. tábla

Néhány mezőgazdasági adat a tagjelölt országokról, 2012

Megnevezés	Izland	Macedónia	Montenegró	Szerbia	Törökország
Az ország területe, ezer km ²	103,0	25,7	13,8	77,5	783,6
Ebből:					
a mezőgazdasági terület aránya, %	15,4	49,3	37,3 ^{a)}	65,2	49,0
a szántóterület aránya, %	0,3	16,1	13,7 ^{a)}	42,4	26,3
Állatállomány, 2012. december, ezer darab					
Szarvasmarha	73	251	85	921	13 915
Sertés	36	177	18	3 139	3
Juh és kecske	474	796	230	1 867	35 783

^{a)} 2011. évi adat.

Az országok eltérő vallási, kulturális hátterét valamelyest visszatükrözi az állatállomány szerkezete és nagysága. Törökországban például, ahol az iszlám vallás tiltja a sertéshús fogyasztását, mindössze 3 ezer sertést tartottak 2012 végén. Ez az állomány kevesebb még az izlandinál is, annak ellenére, hogy Izland lakossága a fél százalékát sem teszi ki a törökországinak. Izlandon a legnagyobb számban juhot és kecskét tartanak, mivel ezek a fajok könnyebben tudnak alkalmazkodni a szigetország zord időjárásához. A juh- és kecskeállomány Törökországban is nagy, számuk 2011-ben az uniós állomány harmadának felelt meg. A **vágóállat-termelés** Törökországban kiemelkedően magas volt a tagjelölt országok közül, ami szinte kizárólag vágóbaromfiból állt.

A gazdasági válság hatására az **ipari termelés** valamennyi tagjelölt országban csökkent 2009-ben. 2010-ben ugyanakkor az öt ország közül háromban, 2011-ben pedig négyben nőtt a teljesítmény. A 2011. évi ipari kibocsátás Törökországban 11, Izlandon 1,6%-kal haladta meg a 2008. évit, a volt jugoszláv tagköztársaságokban viszont elmaradt a három évvel korábbi szinttől (közülük Montenegróban 28%-kal). Az **építőipari termelésben**³⁴ is 2009-ben következett be a legnagyobb mértékű visszaesés. A 2011. évi termelési szint Törökországban tizedével magasabb, Szerbiában pedig ugyanilyen mértékben alacsonyabb volt a három évvel korábbinál.

A **turizmusban** a legnagyobb külföldi vendégforgalmat Törökország bonyolítja le, 2011-ben 23,9 millió külföldi szállt meg az ország kereskedelmi szálláshelyein. A

³³ Rizs nélkül.

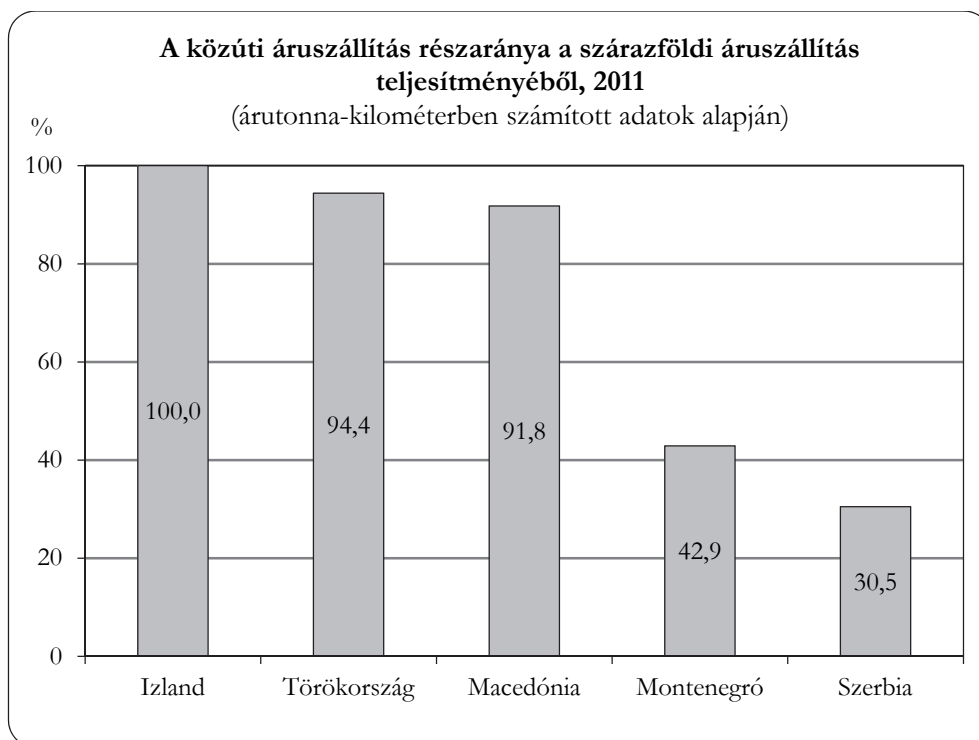
³⁴ Izland építőipari termelésére vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok az Eurostat adatbázisában.

külföldi vendégek száma 2008-hoz képest 23%-kal emelkedett. Izland 1,4 millió fős forgalmat bonyolított le, amelyet a három volt jugoszláv köztársaság együttes forgalma kevéssel (150 ezer fővel) haladta meg. A statisztikák szerint Izlandon mindössze 21 ezer szállodai ágy jelentette 2011-ben a szállodák és hasonló létesítmények kínálatát, az egy ágyra jutó éves külföldi vendégforgalom (68 fő) lényegesen magasabb volt, mint a többi tagjelölt országban. (A második helyezett Törökországban átlagosan 36 külföldi használt egy szállodai ágyat 2011 folyamán.)

A **személygépkocsi-állomány** 2000 és 2012 között az öt ország közül egyedül Macedóniában nem nőtt számottevően. Törökországban a személygépkocsik száma közel duplájára emelkedett tizenkét év alatt (4,4 milliőről 8,6 millióra). A jelentős növekedés ellenére a motorizációs ráta (azaz a személygépkocsik száma a lakosságszámhoz viszonyítva) négy országban még mindig jelentősen elmarad az uniós átlagtól, ami 2010-ben 473 ezreléket tett ki. Az ötödik országban, Izlandon ezzel szemben 656 ezrelékes az arány, lényegesen magasabb az uniós átlagnál. Ami az épített közlekedési infrastruktúrát illeti: a **vasútvonalak** hossza kizárólag Törökországban emelkedett az ezredforduló óta, a hálózat 2012. évi hossza (9,6 ezer kilométer) 971 kilométerrel haladta meg a 2000. évit. 2012 végén Szerbiában 3,8 ezer kilométer, Macedóniában 924 kilométer, Montenegróban pedig 250 kilométer volt a vasúthálózat hossza. Izlandon nem tartanak fenn közforgalmú vasúti közlekedést. Az **autópálya-hálózat** is Törökországban volt a leghosszabb, bár ennek értéke (2,1 ezer kilométer) az ország méretéhez és a lakosság számához viszonyítva meglehetősen alacsonynak számít. A **szállítási teljesítményen** belül 2001 és 2011 között a vasúti áruszállítás árutonna-kilométerben regisztrált teljesítménye Törökországban és Montenegróban nagyobb mértékben emelkedett, mint a közútié. Miután a harmadik szárazföldi szállítási mód, a belvízi szállítás sem Törökországban, sem pedig Montenegróban nem használatos árutovábbításra³⁵, így a közúti áruszállítás 2011. évi részaránya mindkét országban elmaradt a tíz évvel korábbtól. Érdekes tény, hogy Szerbiában a vasút részesedése az áruszállítási teljesítményből 58% volt 2011-ben. (A kétezres években a közúti áruszállítás teljesítménye több mint kétszer akkora ütemben nőtt, mint a vasútié, így a vasút részesedése jelentősen csökkent 2001-hez képest.)

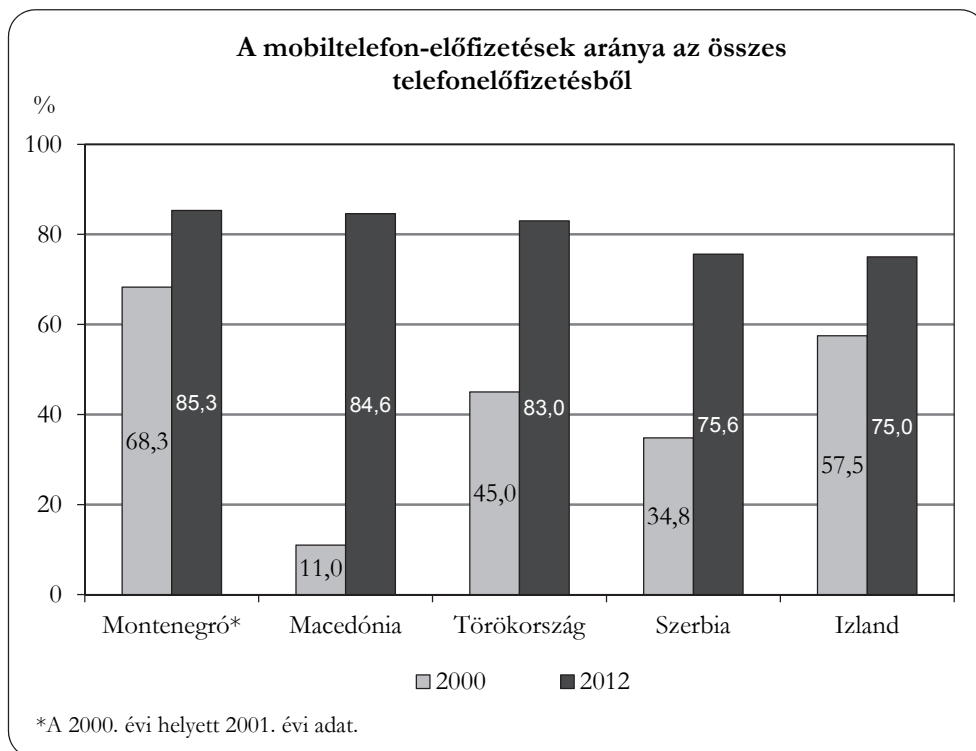
³⁵ Az öt tagjelölt országból egyedül Szerbiában továbbítanak árutat belvizeken.

27. ábra

A **vonalastelefon-előfizetések** száma – az európai tendenciával megegyezően – négy országban csökkent, Szerbiában viszont több mint harmadával nőtt 2000 és 2012 között. A mobiltelefon-előfizetések száma mindegyik tagjelölt országban jelentősen emelkedett 2000 óta. Érdekesség, hogy Montenegroban és Szerbiában a mobiltelefon-előfizetések lakosságarányos száma a vizsgált időszak végén magasabb volt, mint az uniós átlag.

28. ábra

Az észak-európai országokban az **infokommunikációs eszközökkel való felszereltség** és azok használata hagyományosan magas. Ez alól Izland sem kivétel, ahol 2012-ben a háztartások 95%-a rendelkezett otthoni internetelérhetőséggel. A többi tagjelölt országban az arány 47 és 58% közötti volt ugyanebben az évben.

TÁBLÁZATOK

Az adatok forrása, ahol más megjegyzés nincs, a KSH adatgyűjtése. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A kerekített részadatok összegei eltérhetnek az összesen adattól. Az indexek, ahol más megjegyzés nincs, összehasonlító áron szerepelnek.

Az évközi havi, illetve negyedéves adatok általában előzetesnek tekintendők, a későbbiek során módosulhatnak.

A nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok esetében Magyarország adatait a többi országgal összehasonlítható módszer alapján számítva közöljük.

A táblázatos anyag a legfőbb statisztikai adatokat tartalmazza. Részletesebb adatok és módszertan a KSH honlapján (www.ksh.hu) található.

Jelmagyarázat:

- = a jelenség nem fordult elő
- .. = az adat nem ismeretes
- 0 = a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
- x = a mutató nem értelmezhető
- + = előzetes adat
- R = revideált adat
- , | = a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

1. Havi konjunktúra-jelzőszámok

1.1. Ipari, építőipari termelés

Időszak	Ipari termelés*			Építőipari termelés		
	előző hó = 100,0 ^a	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző hó = 100,0 ^a	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2011.						
január	110,4	113,6	113,6	99,6	93,9	93,9
február	102,0	115,0	114,3	105,2	94,1	94,0
március	96,3	109,5	112,6	99,4	91,4	92,9
április	101,3	107,0	111,2	91,2	86,3	90,9
május	98,2	107,5	110,4	108,8	96,9	92,4
június	99,4	98,6	108,3	95,1	87,7	91,3
július	101,4	101,1	107,2	94,0	82,3	89,7
augusztus	98,9	105,2	107,0	106,0	87,4	89,4
szeptember	101,4	103,2	106,5	95,8	88,7	89,5
október	100,9	103,4	106,1	101,0	91,0	91,1
november	103,3	103,5	105,8	109,7	105,1	91,1
december	94,7	102,4	105,6	94,2	99,7	92,1
2012.						
január	101,4	101,2	101,2	99,5	98,8	98,8
február	100,0	101,5	101,4	92,1	84,9	91,2
március	100,2	98,6	100,4	100,3	85,8	88,8
április	97,4	97,0	99,6	102,5	97,0	91,2
május	103,6	100,1	99,7	96,3	85,5	89,7
június	97,6	100,4	99,8	98,9	88,0	89,3
július	99,4	100,8	99,9	108,8	103,6	91,6
augusztus	102,6	100,1	99,9	94,6	91,3	91,5
szeptember	99,6	96,3	99,5	106,9	103,8	93,3
október	96,6	98,3	99,4	96,8	98,2	93,9
november	99,6	92,6	98,7	96,5	86,4	93,0
december	99,6	92,7	98,2	105,0	96,6	93,4
2013.						
január	102,5	98,3 ^R	98,3 ^R	98,5	93,3	93,3
február	100,2	94,1 ^R	96,1	103,1	105,0 ^R	99,2 ^R
március	100,5	96,5 ^R	96,3 ^R	101,3	106,4 ^R	102,2 ^R
április	101,3	105,0 ^R	98,3 ^R	101,9	106,6	103,6
május	98,8	97,9 ^R	98,2	101,9	111,7 ^R	105,6 ^R
június	101,3	99,4 ^R	98,4	100,5	113,2 ^R	107,3
július	100,8	105,5	99,4	98,6	103,6 ^R	106,6 ^R
augusztus	100,1	98,5	99,3	102,0	113,4 ^R	107,7
szeptember	101,7	105,4 ^R	100,0	100,4	108,5 ^R	107,8 ^R
október	99,5	105,9 ^R	100,6 ^R	101,0	110,3 ^R	108,1 ^R
november	99,8	103,8 ^R	100,9	103,1	118,9	109,4 ^R
december	98,1	106,8	101,4	98,7	111,4	109,6

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korigált index. A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^b A tárgyhoz végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.2. Energiafelhasználás, fogyasztóiár-index

Időszak	Energiafelhasználás ^a			Fogyasztóiár-index		
	petajoule	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2011.						
január	113,9	99,0	99,0	100,7	104,0	104,0
február	103,8	98,9	99,0	100,4	104,1	104,0
március	97,8	100,8	99,5	101,1	104,5	104,2
április	75,3	106,1	100,7	100,6	104,7	104,3
május	71,7	112,0	102,3	100,2	103,9	104,2
június	70,1	98,7	101,8	99,8	103,5	104,1
július	72,9	97,2	101,3	99,7	103,1	104,0
augusztus	70,9	93,3	100,4	99,9	103,6	103,9
szeptember	76,2	99,0	100,2	99,9	103,6	103,9
október	87,3	90,9	99,2	100,7	103,9	103,9
november	103,6	97,7	99,0	100,7	104,3	103,9
december	109,8	83,2	97,1	100,2	104,1	103,9
2012.						
január	107,1	94,0	94,0	102,1	105,5	105,5
február	109,4	105,4	99,4	100,8	105,9	105,7
március	87,5	89,5	96,4	100,8	105,5	105,6
április	67,4	89,5	95,0	100,8	105,7	105,6
május	69,9	97,5	95,4	99,8	105,3	105,6
június	65,1	92,9	95,1	100,1	105,6	105,6
július	69,0	94,7	95,0	99,9	105,8	105,6
augusztus	67,8	95,6	95,1	100,1	106,0	105,7
szeptember	70,6	92,7	94,8	100,4	106,6	105,8
október	86,4	99,0	95,3	100,1	106,0	105,8
november	94,4	91,1	94,8	99,9	105,2	105,7
december	102,9	93,7	94,7	100,0	105,0	105,7
2013.						
január				100,8	103,7	103,7
február				99,9	102,8	103,2
március				100,3	102,2	102,9
április				100,3	101,7	102,6
május				99,9	101,8	102,4
június				100,2	101,9	102,3
július				99,7	101,8	102,3
augusztus				99,7	101,3	102,1
szeptember				100,5	101,4	102,1
október				99,7	100,9	101,9
november				99,9	100,9	101,9
december				99,5	100,4	101,7
2014.						
január				100,3	100,0	100,0

^a Adatforrás: Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal.^b A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.3. A mezőgazdaság termelőiár-indexe

Időszak	Növényi termékek	Élő állatok és állati termékek	Összesen	Növényi termékek	Élő állatok és állati termékek	Összesen
	előző év azonos hó = 100,0			évkezdeti ^a		
2011.						
január	157,6	110,5	139,6	157,6	110,5	139,6
február	167,9	113,3	147,5	161,3	112,0	142,8
március	167,3	115,5	148,2	164,1	113,5	145,2
április	159,1	119,9	145,2	162,6	115,2	145,0
május	148,9	116,6	137,6	159,7	115,7	143,4
június	146,7	115,0	135,3	156,6	115,6	141,4
július	132,3	111,4	124,9	147,6	114,7	135,4
augusztus	112,4	112,1	112,4	140,6	114,4	130,9
szeptember	119,2	112,7	116,9	137,1	114,1	128,5
október	112,0	115,9	113,4	128,9	114,4	123,5
november	108,7	117,3	111,8	123,3	114,7	120,2
december	104,7	120,2	110,0	121,6	115,3	119,3
2012.						
január	93,8	115,4	100,3	93,8	115,4	100,3
február	88,4	113,2	95,5	92,4	114,1	98,8
március	88,3	114,8	95,9	90,7	114,6	97,7
április	91,3	111,1	97,1	91,2	113,1	97,7
május	98,2	110,4	101,9	93,4	112,6	99,1
június	98,3	108,9	101,5	95,4	112,5	100,6
július	105,3	109,3	106,6	101,7	112,5	105,1
augusztus	122,1	110,4	118,1	106,0	112,3	108,1
szeptember	126,2	110,9	120,8	110,3	112,2	111,0
október	133,3	109,6	124,5	115,5	112,1	114,3
november	125,0	107,5	118,5	117,4	111,7	115,4
december	126,1	104,5	118,1	117,8	111,0	115,4
2013.						
január	124,2	107,4	118,1	124,2	107,4	118,1
február	122,9	106,5	117,0	123,9	107,1	117,8
március	120,5	104,2	114,6	122,8	106,0	116,7
április	115,9	103,2	111,5	122,0	105,0	115,8
május	112,4	103,2	109,2	120,2	104,0	114,4
június	106,8	106,0	106,5	117,6	104,2	112,8
július	92,6	107,8	97,7	107,0	104,8	106,2
augusztus	85,4	107,2	92,6	104,1	104,9	104,4
szeptember	77,2	104,7	86,3	97,4	104,8	100,0
október	76,1	101,8	84,6	90,8	104,4	95,5
november	78,2	99,1	85,4	85,8	103,8	91,9
december	79,9	100,1	86,8	86,3	103,4	92,2

^a A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.4. Az ipar termelőiár- és belföldi értékesítésiár-indexe

Időszak	Az ipar termelőiár-indexe			Az ipar belföldi értékesítésiár-indexe		
	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^a	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^a
2011.						
január	100,0	107,0	107,0	100,6	109,6	109,6
február	100,2	106,3	106,7	100,4	109,2	109,4
március	100,0	106,6	106,7	100,1	108,7	109,2
április	99,7	104,9	106,2	100,8	106,4	108,5
május	100,1	101,2	105,2	100,3	103,2	107,4
június	99,2	99,0	104,2	99,4	101,5	106,4
július	100,3	99,0	103,4	101,2	103,4	106,0
augusztus	100,7	99,9	103,0	100,3	103,4	105,7
szeptember	103,3	104,1	103,1	101,7	105,9	105,7
október	101,9	107,0	103,5	101,3	107,5	105,9
november	102,5	108,0	103,9	101,5	107,8	106,1
december	99,5	107,5	104,2	99,7	107,4	106,2
2012.						
január	100,3	107,8	107,8	100,8	107,7	107,7
február	98,7	106,2	107,0	100,3	107,6	107,7
március	100,2	106,4	106,8	99,9	107,4	107,6
április	100,3	107,1	106,9	100,4	107,0	107,4
május	100,8	107,8	107,1	100,6	107,4	107,4
június	98,4	106,9	107,0	98,9	106,9	107,3
július	99,6	106,2	106,9	100,4	106,1	107,2
augusztus	99,7	105,1	106,7	100,0	105,7	107,0
szeptember	100,8	102,5	106,2	100,3	104,2	106,7
október	99,6	100,2	105,6	99,8	102,7	106,3
november	99,3	97,1	104,8	99,4	100,6	105,8
december	100,5	98,2	104,3	99,9	100,8	105,3
2013.						
január	101,4	99,1	99,1	99,8	99,8	99,8
február	100,4	100,8	99,9	101,1	100,6	100,2
március	101,6	102,2	100,7	99,9	100,7	100,4
április	98,8	100,7	100,7	99,2	99,4	100,1
május	98,8	98,7	100,3	99,7	98,5	99,8
június	100,3	100,6	100,3	100,2	99,8	99,8
július	100,2	101,3	100,5	100,4	99,8	99,8
augusztus	100,7	102,4	100,7	100,6	100,4	99,9
szeptember	100,0	101,6	100,8	99,7	99,8	99,9
október	98,2	100,2	100,8	98,8	98,7	99,7
november	99,7	100,6	100,7	98,7	98,1	99,6
december	100,5	100,5	100,7	100,5	98,6	99,5

^a A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.5. Kereset

Időszak	Alkalmazásban állók bruttó nominális keresete ^a		Alkalmazásban állók nettó nominális keresete ^a	
	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2011.				
január	101,8	101,8	103,5	103,5
február	104,7	103,2	105,6	104,5
március	98,6	101,6	101,7	103,5
április	105,9	102,6	107,5	104,5
május	106,9	103,5	107,7	105,2
június	104,6	103,7	105,9	105,3
július	106,3	104,1	106,9	105,5
augusztus	106,6	104,4	106,9	105,7
szeptember	105,3	104,5	105,8	105,7
október	106,1	104,6	106,6	105,8
november	106,1	104,8	107,9	106,0
december	110,1	105,2	111,5	106,4
2012.				
január	104,0	104,0	101,1	101,1
február	106,8	105,4	103,6	102,4
március	102,5	104,4	99,8	101,5
április	102,5	103,9	99,9	101,1
május	106,3	104,4	103,8	101,6
június	104,1	104,4	101,6	101,6
július	107,0	104,7	104,3	102,0
augusztus	103,9	104,6	101,2	101,9
szeptember	103,8	104,5	101,1	101,8
október	104,7	104,6	102,1	101,8
november	105,5	104,6	103,2	102,0
december	105,1	104,7	103,2	102,1
2013.				
január	102,8	102,8	104,2	104,2
február	102,9 ^R	102,8	104,2 ^R	104,2
március	103,3	103,0	104,5	104,3
április	104,7	103,4	106,0	104,8 ^R
május	102,9	103,3	104,3	104,7
június	103,8	103,4	105,2	104,8
július	102,1	103,2	103,7	104,6
augusztus	104,7	103,4	106,2	104,8
szeptember	104,9 ^R	103,6	106,4	105,0
október	105,7	103,8	107,2	105,2
november	104,1	103,8	105,7	105,3
december	98,9	103,4	100,4	104,9

^a A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

^b A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.6. Külkereskedelmi termékforgalom

(millió euró)

Időszak	Behozatal		Kivitel		Egyenleg	
	tárgyhóban	évkezdettől ^a	tárgyhóban	évkezdettől ^b	tárgyhóban	évkezdettől ^a
2011.						
január	5 700	5 700	6 130	6 130	430	430
február	5 753	11 453	6 687	12 817	934	1 364
március	6 496	17 949	7 326	20 142	830	2 194
április	5 899	23 848	6 338	26 480	438	2 632
május	6 186	30 034	6 889	33 369	703	3 335
június	5 983	36 016	6 528	39 897	545	3 881
július	5 765	41 781	6 169	46 066	404	4 285
augusztus	6 006	47 788	6 461	52 527	454	4 739
szeptember	6 411	54 199	7 164	59 691	753	5 492
október	6 325	60 524	6 900	66 591	574	6 067
november	6 749	67 273	7 442	74 033	693	6 760
december	5 644	72 917	5 944	79 978	301	7 061
2012.						
január	5 908	5 908	6 154	6 154	246	246
február	5 870	11 777	6 640	12 794	770	1 017
március	6 439	18 216	7 095	19 889	657	1 673
április	5 703	23 919	6 149	26 038	446	2 119
május	6 248	30 167	7 003	33 041	755	2 874
június	6 193	36 360	6 948	39 990	755	3 629
július	6 057	42 417	6 437	46 426	380	4 009
augusztus	6 020	48 437	6 626	53 052	606	4 615
szeptember	6 125	54 562	6 840	59 893	715	5 330
október	6 734	61 297	7 352	67 244	617	5 948
november	6 723	68 020	7 290	74 534	567	6 515
december	5 278	73 297	5 418	79 952	140	6 655
2013.						
január	6 175	6 175	6 481	6 481	306	306
február	5 903	12 078	6 577	13 059	675	981
március	6 136	18 214	6 866	19 925	730	1 711
április	6 177	24 391	6 851	26 776	674	2 385
május	6 354	30 744	6 894	33 670	540	2 925
június	6 143	36 887	6 723	40 393	581	3 506
július	6 298	43 185	6 746	47 139	448	3 954
augusztus	5 785	48 969	6 398	53 537	613	4 567
szeptember	6 505	55 474	7 335	60 872	830	5 398
október	6 931	62 406	7 691	68 563	759	6 157
november	6 599 ^R	69 005 ^R	7 424 ^R	75 987 ^R	825 ^R	6 982 ^R
december ^b	5 642	74 646	5 931	81 918	290	7 272

^a A tárgyhó végéig.^b Első becslés.

1.7. A külkereskedelmi termékforgalom ár- és volumenindexei

Időszak	Behozatali árindex ^a		Kiviteli árindex ^a		Volumenindex évkedettől ^b	
	előző év azonos hó = 100,0	évkedettől ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkedettől ^b	behozatal	kivitel
2011.						
január	108,4	108,4	106,7	106,7	122,8	122,3
február	105,9	107,0	105,6	105,7	117,7	122,4
március	105,7	106,7	106,6	106,3	115,4	118,8
április	105,1	106,1	104,0	105,4	114,3	117,1
május	100,7	105,0	100,0	104,3	113,8	117,2
június	98,2	103,9	97,7	103,4	111,4	113,5
július	98,2	102,9	96,9	102,1	109,5	112,5
augusztus	100,0	102,6	98,1	101,6	109,6	112,4
szeptember	103,8	102,8	101,1	101,7	108,5	111,6
október	111,0	103,6	106,6	102,2	107,4	111,0
november	112,3	104,4	109,3	102,9	107,3	110,6
december	111,8	105,0	108,0	103,3	106,7	109,9
2012.						
január	111,6	111,6	108,3	108,3	104,1	104,0
február	108,1	109,9	105,3	106,8	103,0	102,6
március	108,5	109,4	105,5	106,4	101,2	101,1
április	110,1	109,6	108,2	106,9	100,1	100,6
május	109,9	109,6	108,1	107,1	100,5	101,3
június	109,4	109,6	107,3	107,1	101,2	102,8
július	105,9	109,1	105,2	106,9	101,7	103,1
augusztus	104,0	108,4	103,6	106,4	101,6	103,1
szeptember	101,4	107,6	100,4	105,8	100,7	102,0
október	96,5	106,4	96,8	104,8	101,1	102,3
november	94,6	105,2	93,8	103,7	100,6	101,4
december	94,4	104,3	94,6	102,9	99,9	100,7
2013.						
január	95,2	95,2	96,4	96,4	103,6	103,3
február	99,3	97,2	99,3	97,8	102,5	101,7
március	100,7	98,4	101,9	99,2	100,9	100,6
április	99,4	98,6	100,1	99,4	103,4	103,6
május	96,7	98,2	97,8	99,1	103,7	102,8
június	97,3	98,1	99,1	99,1	103,2	101,9
július	100,4	98,4	100,3	99,3	103,7	102,6
augusztus	101,7	98,8	101,4	99,5	103,2	102,5
szeptember	101,2	99,1	101,1	99,7	104,1	103,6
október	100,4	99,2	100,1	99,7	104,5	104,3
november	100,4	99,3	100,8	99,8	104,4	104,5
december						

^a Az árindexek a forintárszint változását jelzik.^b A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.8. Kiskereskedelmi forgalom

Időszak	A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe ^a				
	előző hó = 100,0 (szezónális és naptárhatástól megtisztítva) ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^c	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^c
		naptárhatástól megtisztítva		kiigazítás nélkül	
2011.					
január	100,9	101,0	101,0	101,3	101,3
február	100,2	100,1	100,5	100,1	100,7
március	99,0	99,0	100,0	97,4	99,5
április	101,2	99,2	99,8	100,1	99,7
május	100,2	101,0	100,0	101,8	100,1
június	99,3	99,3	99,9	98,8	99,9
július	100,1	98,7	99,8	98,4	99,6
augusztus	100,2	100,6	99,9	101,5	99,9
szeptember	100,3	100,9	100,0	100,8	100,0
október	100,0	100,7	100,0	100,6	100,1
november	100,1	101,4	100,2	101,3	100,2
december	99,5	101,6	100,3	100,5	100,2
2012.					
január	99,7	100,5	100,5	101,0	101,0
február	99,1	98,8	99,6	100,1	100,6
március	101,1	101,5	100,3	100,6	100,6
április	98,3	97,0	99,4	96,9	99,6
május	100,4	97,8	99,1	97,3	99,1
június	100,7	98,8	99,1	98,8	99,0
július	98,9	97,5	98,8	97,9	98,8
augusztus	100,0	98,0	98,7	97,7	98,7
szeptember	99,8	97,0	98,5	96,1	98,4
október	99,0	96,0	98,3	97,2	98,2
november	99,2	95,8	98,1	95,9	98,0
december	101,0	97,5	98,0	96,6	97,8
2013.					
január	99,6	97,5	97,5	97,2	97,2
február	100,1	98,7	98,1	97,6	97,4
március	99,3	96,9	97,7	99,5	98,2
április	105,2	103,2	99,1	100,6	98,8
május	99,6	102,2	99,7	102,2	99,6
június	99,0	99,6	99,7	99,1	99,5
július	100,3	101,4 ^R	99,9	101,8	99,8
augusztus	99,8	101,4	100,1	100,9	100,0
szeptember	99,4	100,5 ^R	100,1	100,9 ^R	100,1
október	100,3	102,5	100,4	102,5	100,4
november	100,4	104,8	100,8	104,3	100,7
december	98,9	101,8	100,9	102,3	100,9

^a Gépjármű-kiskereskedelem nélkül, a korábbi közléstől eltérően üzemyag-forgalommal együtt.

^b A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^c A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.9. Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege

(milliárd forint)

Időszak	Az államháztartás egyenlege ^a		Ebből: a központi költségvetés egyenlege ^a	
	tárgyhóban	évkezdettől ^b	tárgyhóban	évkezdettől ^b
2011.				
január	-122,8	-122,8	-110,8	-110,8
február	-436,9	-559,7	-419,5	-530,3
március	-182,4	-742,1	-157,3	-687,6
április	75,9	-666,2	101,1	-586,5
május	-58,0	-724,2	-40,1	-626,6
június	-310,4	-1 034,6	-280,8	-907,4
július	-459,9	-1 494,5	-460,1	-1 367,5
augusztus	-50,1	-1 544,6	-16,8	-1 384,3
szeptember	-26,0	-1 570,6	18,6	-1 365,7
október	242,7	-1 327,8	108,7	-1 257,0
november	79,9	-1 247,9	-39,3	-1 296,3
december	-493,7	-1 741,6	-430,8	-1 727,1
<i>december</i>	..	-1 600,0	-	-
2012.				
január	107,3	107,3	85,3	85,3
február	-393,9	-286,6	-404,5	-319,3
március	-230,9	-517,6	-235,6	-554,8
április	289,3	-228,2	283,8	-271,0
május	-115,9	-344,1	-132,6	-403,6
június	-173,6	-517,7	-188,6	-592,3
július	80,2	-437,5	49,7	-542,5
augusztus	-122,0	-559,5	-106,0	-648,5
szeptember	13,7	-545,8	19,7	-628,9
október	-112,3	-658,1	-100,6	-729,4
november	-33,6	-691,7	-10,1	-739,5
december	93,1	-598,6	128,3	-611,2
<i>december</i>	..	-508,3	-	-
2013.				
január	-2,5	-2,5	-90,7	-90,7
február	-337,0	-339,5	-360,4	-451,1
március	-154,1	-493,6	-137,6	-588,7
április	-35,0	-528,6	-79,4	-668,1
május	-30,8	-559,4	-59,8	-727,9
június	-162,3	-721,7	-186,4	-914,3
július	-129,5	-851,2	-179,1	-1 093,3
augusztus	-110,0	-961,2	-137,4	-1 230,7
szeptember	12,1	-949,0	13,9	-1 216,8
október	61,4	-887,7	24,5	-1 192,4
november	11,3	-876,3	195,5	-996,8
december	-52,9	-929,2	17,1	-979,8
<i>december</i>	-	-
2014.				
január	-75,4	-75,4	-166,6	-166,6

^a Adatforrás: Nemzetgazdasági Minisztérium.^b A tárgyhó végéig. - ^c Helyi önkormányzatokkal együtt.

2. Negyedéves konjunktúra-jelzőszámok
2.1. Bruttó hazai termék és a háztartások fogyasztása

Időszak	Bruttó hazai termék (GDP)			Háztartások tényleges fogyasztása (makroadat)		
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2011.						
I. n.év	101,1	102,5	102,5	101,1	99,8	99,8
II. n.év	99,9	101,3	101,9	99,8	99,9	99,9
III. n.év	100,0	101,3	101,7	101,2	100,6	100,1
IV. n.év	100,3	101,3	101,6	98,6	100,9	100,3
2012.						
I. n.év	98,6	99,4	99,4	99,6	99,2	99,2
II. n.év	99,6	98,4	98,9	99,3	98,6	98,9
III. n.év	99,7	98,3	98,7	99,2	96,0	97,9
IV. n.év	99,5	97,3	98,3	100,8	99,3	98,3
2013.						
I. n.év	101,1	99,2	99,2	99,8	99,1 ^R	99,1 ^R
II. n.év	100,3	100,5	99,9	100,3	100,1 ^R	99,6 ^R
III. n.év	100,8	101,8	100,6	99,5	99,9 ^R	99,7 ^R
IV. n.év	100,5	102,7	101,1	100,8	100,5	99,9

^a Szezonálisan és naptárhatással kiigazított indexek 2005. évi áron. A teljes idősor minden publikációval változhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.2. Beruházás és a mezőgazdasági termékek felvásárlása

Időszak	Beruházás			Mezőgazdasági termékek felvásárlása	
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^{b,c}	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2011.					
I. n.év	99,7	99,3	99,3	93,7	93,7
II. n.év	97,8	93,5	96,0	101,1	97,5
III. n.év	98,6	94,6	95,5	112,7	104,1
IV. n.év	99,6	95,5	95,5	93,3	100,2
2012.					
I. n.év	98,6	93,5	93,5	114,2	114,2
II. n.év	97,5	96,0	94,9	101,1	112,8
III. n.év	100,2	98,5	96,3	98,4	111,1
IV. n.év	98,1	92,1	94,8	85,8	102,3
2013.					
I. n.év	99,9	91,3	91,3	94,7	94,7
II. n.év	101,0	104,6	98,8	93,0	93,8
III. n.év	114,0	109,8	103,1	102,9	98,2
IV. n.év	99,7	114,9	107,2	128,3	106,9

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval változhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

^c Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak, és eltérhetnek az éves adatoktól. A 2011. évi adatok szerint a beruházások volumene az előző évhez képest 4,6%-kal csökkent. A 2012. évi előzetes adatok szerint a volumen 5,2%-kal csökkent.

2.3. Ipari és építőipari termelés

Időszak	Ipari termelés*			Építőipari termelés		
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkedzettől ^b	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkedzettől ^{b,c}
2011.						
I. n.év	104,7	112,6	112,6	101,0	92,9	92,9
II. n.év	98,1	104,2	108,3	96,2	90,3	91,3
III. n.év	100,1	103,2	106,5	95,9	86,3	89,3
IV. n.év	101,8	103,1	105,6	104,4	98,6	92,1
2012.						
I. n.év	98,9	100,4	100,4	93,4	88,8	88,8
II. n.év	99,1	99,2	99,8	97,0	89,6	89,3
III. n.év	100,5	98,9	99,5	105,1	99,5	93,3
IV. n.év	96,8	94,6	98,2	98,6	93,6	93,4
2013.						
I. n.év	102,3	96,3 ^R	96,3 ^R	103,1	102,2 ^R	102,2 ^R
II. n.év	101,3	100,7	98,4	101,4	110,8 ^R	107,3
III. n.év	101,9	103,2 ^R	100,0	100,3	108,5 ^R	107,8 ^R
IV. n.év	99,9	105,4	101,4	100,9	113,4	109,6

* Víz- és hulladékgyűjtés nélküli.

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

^c Az adatok az évközi adatgyűjtésből származnak, és eltérhetnek az éves adatoktól.

2.4. Külkereskedelmi termékforgalom

Időszak	Behozatal volumene			Kivitel volumene		
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkedzettől ^b	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkedzettől ^b
2011.						
I. n.év	103,0	115,4	115,4	104,4	118,8	118,8
II. n.év	98,6	107,6	111,4	98,0	108,8	113,5
III. n.év	100,0	103,5	108,5	102,0	107,9	111,6
IV. n.év	102,9	101,7	106,7	102,5	105,1	109,9
2012.						
I. n.év	98,8	101,2	101,2	98,9	101,1	101,1
II. n.év	100,2	101,2	101,2	101,5	104,4	102,8
III. n.év	100,8	99,5	100,7	99,5	100,5	102,0
IV. n.év	99,3	98,4	99,9	98,5	97,1	100,7
2013.						
I. n.év	102,9	100,9	100,9	102,9	100,6	100,6
II. n.év	101,8	105,5	103,2	101,4	103,1	101,9
III. n.év	100,1	106,1	104,1	103,0	107,1	103,6
IV. n.év						

^a Szezonális hatásoktól megtisztított index. A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.5. Foglalkoztatottak száma és a munkanélküliség

Időszak	Foglalkoztatottak száma ^a			Munkanélküliség ^a		
	ezer fő	előző év azonos negyedév = 100,0	évkedzettől ^b	ezer fő	előző év azonos negyedév = 100,0	rátája (%)
2011.						
I. n.év	3 701,6	100,4	100,4	489,6	98,4	11,7
II. n.év	3 776,8	100,8	100,6	460,6	97,3	10,9
III. n.év	3 822,1	100,8	100,7	461,8	99,2	10,8
IV. n.év	3 815,4	101,1	100,8	458,4	99,3	10,7
2012.						
I. n.év	3 756,1	101,5	101,5	503,2	102,8	11,8
II. n.év	3 839,6	101,7	101,6	471,0	102,3	10,9
III. n.év	3 901,4	102,1	101,7	456,9	98,9	10,5
IV. n.év	3 873,9	101,5	101,7	467,9	102,1	10,8
2013.						
I. n.év	3 786,9	100,8	100,8	508,1	101,0	11,8
II. n.év	3 899,1 ^R	101,5 ^R	101,2	448,8 ^R	95,3 ^R	10,3
III. n.év	3 957,1	101,4	101,3	433,9	95,0	9,9
IV. n.év	3 982,1	102,8	101,7	402,9	86,1	9,2

^a A munkaerő-felmérés adatai alapján, a 15–64 éves népességen belül.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.6. Alkalmazásban állók nettó nominális keresete és fogyasztóiár-index

Időszak	Alkalmazásban állók nettó nominális keresete ^a		Fogyasztóiár-index		
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkedzettől ^b	előző negyedév = 100,0	előző év azonos negyedév = 100,0	évkedzettől ^b
2011.					
I. n.év	103,5	103,5	101,8	104,2	104,2
II. n.év	107,0	105,3	101,6	104,0	104,1
III. n.év	106,5	105,7	99,6	103,4	103,9
IV. n.év	108,7	106,4	101,1	104,1	103,9
2012.					
I. n.év	101,5	101,5	103,3	105,6	105,6
II. n.év	101,7	101,6	101,5	105,5	105,6
III. n.év	102,2	101,8	100,1	106,1	105,8
IV. n.év	102,9	102,1	100,4	105,4	105,7
2013.					
I. n.év	104,3	104,3	100,8	102,9	102,9
II. n.év	105,2	104,8	100,4	101,8	102,3
III. n.év	105,4	105,0	99,8	101,5	102,1
IV. n.év	104,4	104,9	99,7	100,7	101,7

^a A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.7. A folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg egyenlege

(millió euró)

Időszak	Folyó fizetési mérleg egyenlege ^a		Tőkemérleg egyenlege ^a	
	tárgynegyed- évben	évkezdettől ^b	tárgynegyed- évben	évkezdettől ^b
2011.				
I. n.év	4	4	465	465
II. n.év	216	220	386	851
III. n.év	260	480	743	1 594
IV. n.év	-35	446	734	2 328
2012.				
I. n.év	-196	-196	415	415
II. n.év	518	322	477	892
III. n.év	685	1 007	578	1 469
IV. n.év	10	1 016	1 042	2 512
2013.				
I. n.év	664	664	606	606
II. n.év	615	1 279	892	1 497
III. n.év	1 064	2 343	600	2 097
IV. n.év				

^a Adatforrás: MNB. Az adatok visszamenőlegesen folyamatosan változhatnak. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül.

^b A tárgynegyedév végéig.

2.8. Szállítás

Időszak	Áruszállítás, árutonna-kilométer alapján		Helyközi személyszállítás, utaskilométer alapján		Helyi személyszállítás, utaskilométer alapján	
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a
2011.						
I. n.év	104,4	104,4	99,4	99,4	100,3	100,3
II. n.év	102,4	103,4	103,0	101,3	99,7	100,0
III. n.év	100,3	102,3	105,3	102,7	99,0	99,7
IV. n.év	97,1	101,0	106,4	103,7	97,9	99,2
2012.						
I. n.év	99,5 ^R	99,5 ^R	97,6	97,6	100,0	100,0
II. n.év	99,4 ^R	99,5 ^R	90,9	94,0	100,8	100,4
III. n.év	100,3	99,7 ^R	84,0	90,4	97,2	99,4
IV. n.év	98,1 ^R	99,3 ^R	87,5	89,6	97,5	98,9
2013.						
I. n.év	97,4 ^R	97,4 ^R	98,3	98,3	98,0	98,0
II. n.év	98,4 ^R	97,9 ^R	103,6	101,0 ^R	99,0	98,5
III. n.év	105,1 ^R	100,3 ^R	103,2 ^R	101,8	105,0 ^R	100,5 ^R
IV. n.év	112,0	103,1	117,9	105,9	101,8	100,8

^a A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.9. Telefon- és internet-előfizetések száma

Időszak	Vezetékestelefon-		Mobiltelefon-		Internet- előfizetések az időszak végén (ezer)
	fővonalak száma az időszak végén (ezer)	hívások időtartama (millió perc)	előfizetések száma az időszak végén (ezer)	hívások időtartama (millió perc)	
2011.					
I. n.év	2 914	1 350	11 893	4 358	3 460
II. n.év	2 886	1 335	11 704	4 550	3 669
III. n.év	2 883	1 318	11 669	4 567	4 004
IV. n.év	2 908	1 409	11 690	4 386	4 333
2012.					
I. n.év	2 893	1 374	11 634	4 501	4 563
II. n.év	2 911	1 307	11 528	4 546	4 759
III. n.év	2 918	1 219	11 509	4 476	5 119
IV. n.év	2 927	1 336	11 579	4 477	5 456
2013.					
I. n.év	3 065	1 375	11 582	4 432	5 652
II. n.év	3 023	1 251	11 581	4 630	5 871
III. n.év	2 820	1 237	11 657	4 594	6 181
IV. n.év					

3. A bruttó hazai termék (GDP) alakulása*

Megnevezés	Megoszlás, 2013 (%)	2012	2013	2013. IV. n.év
		az előző év azonos időszaka = 100,0		
GDP összesen^a	100,0^b	98,3	101,1	102,7
A GDP termelése				
Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	4,8	81,1	122,0	122,2
Ipar	26,0	98,7	99,8	103,3
Építőipar	4,1	93,7	107,4	110,4
Kereskedelem, javítás, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	11,2	98,3	99,7	102,0
Szállítás, raktározás	6,3	98,5	101,8	104,3
Információ, kommunikáció	5,1	103,3	100,4	101,8
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	4,9	96,4	98,5	98,3
Ingtalanügyletek	8,6	98,1	96,8	97,3
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	8,4	99,9	100,9	101,9
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás, oktatás, humán egészségügyi, szociális ellátás	17,6	101,6	101,4	101,5
Művészet, szórakozás, szabadidő, egyéb szolgáltatás	2,9	95,3	103,5	103,8
A GDP felhasználása				
Belföldi felhasználás	92,0	96,5	100,8	101,2
Ebből:				
végső fogyasztás összesen	74,4	98,5	100,5	101,2
– háztartások tényleges fogyasztása	64,4	98,3	99,9	100,5
Ebből:				
háztartások fogyasztási kiadása	52,1	98,3	100,2	101,0
természetbeni társadalmi juttatás a kormányzattól	10,5	97,5	98,4	97,9
természetbeni társadalmi juttatás a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől	1,7	103,4	100,9	101,3
– közösségi fogyasztás	10,0	100,1	104,3	105,7
bruttó felhalmozás	17,6	88,8	102,1	101,3
– bruttó állóeszköz-felhalmozás	18,1	96,3	105,9	110,4
Termékek és szolgáltatások				
export	96,0	101,7	105,3	108,8
import	88,0	99,9	105,3	107,6
kiviteli (+), illetve behozatali (-) többlet	8,0	x	x	x

* Negyedéves adatok alapján. A GDP 2013-ban folyó áron 29 billió 114 milliárd Ft volt.

^a Az adatok 2011 szeptemberétől kezdődően TEÁOR 2008 szerinti bontásban vannak közölve.

^b A termelés esetében ágazatok összesen, alapáron = 100,0; a felhasználás esetében GDP összesen = 100,0.

4. A nemzetgazdaság beruházásai*

Ág	2013 (milliárd forint)	2012	2013	2013. IV. n.év
		az előző év azonos időszaka = 100,0		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	258,6	98,1	109,3	96,5
Bányászat, kőfejtés	14,8	76,1	96,2	64,9
Feldolgozóipar	1 384,3	104,9	104,9	111,5
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	138,7	61,4	91,5	125,4
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérsítés	207,3	89,4	160,8	146,5
Építőipar	76,6	90,7	117,2	126,5
Kereskedelem, gépjárműjavítás	285,2	97,5	105,4	114,0
Szállítás, raktározás	692,1	97,6	115,6	136,3
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	36,9	93,6	105,6	99,1
Információ, kommunikáció	144,9	110,9	90,8	97,9
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	41,8	62,7	96,4	99,2
Ingatlanügyletek	573,9	94,9	88,6	90,7
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	82,6	91,1	129,9	116,2
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	112,6	99,3	128,0	135,8
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	245,4	113,0	138,0	148,2
Oktatás	91,0	62,1	101,7	101,4
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	69,7	60,0	105,8	119,8
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	49,0	76,0	117,2	174,1
Egyéb szolgáltatás	17,3	60,2	95,9	89,0
Összesen	4 522,7	94,8	107,2	114,9

* Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak.

5. A mezőgazdasági termékek felvásárlása

Megnevezés	Megoszlás, 2013. jan–dec. (%)	2012. év	2013.	
			dec.	jan–dec.
az előző év azonos időszaka = 100,0				
Növénytermesztési és kertészeti termékek	50,9	99,6	155,4	117,3
Ebből:				
gabonafélék	27,5	90,6	179,6	117,2
zöldségfélék	3,8	108,1	79,7	96,1
gyümölcsök	4,9	105,3	138,4	123,4
Élő állatok és állati termékek	49,1	104,6	98,6	98
Ebből:				
élő állatok	35,3	104,1	99,6	99,2
állati termékek	13,8	105,9	96,1	95,1
Összesen	100	102,3	118,5	106,9

6. A fontosabb növények összes termésmennyisége

Megnevezés	2008–2012. évek átlaga	2010	2011	2012	2013 ⁺
	termésmennyiség, ezer tonna				
Búza	4 383	3 745	4 107	4 011	5 032
Kukorica	7 233	6 985	7 992	4 763	6 725
Árpa	1 092	944	988	996	1 071
Cukorrépa	773	819	856	882	879
Napraforgó	1 277	970	1 375	1 317	1 470
Repce	541	531	527	415	524
Burgonya	576	488	600	548	443
Zöldség	1 483	1 144	1 475	1 363	..
Gyümölcs ^a	780	766	513	834	..
Szőlő	444	295	451	356	..

^a Étkezési szőlővel együtt.

7. Állatállomány

Megnevezés	2010. dec. 1.	2011.		2012.		2013.		index ^a
		jún. 1.	dec. 1.	jún. 1.	dec. 1.	jún. 1. ⁺	dec. 1.	
	ezer db							
Szarvasmarha	682	692	697	733	760	766	772	101,6
Ebből:								
tehén	309	327	329	335	339	337	340	100,3
Sertés	3 169	3 156	3 044	2 947	2 989	2 903	2 935	98,2
Ebből:								
anyakoca	219	220	211	206	200	194	187	93,5
Juh	1 181	1 167	1 120	1 205	1 185	1 223	1 238	104,4
Baromfi ^b	42 213	49 981	41 470	45 691	38 189	44 407	37 189	97,4
Ebből:								
tyúk	31 848	38 309	32 860	34 718	30 075	33 990	28 596	95,1

^a Előző év azonos időpontja = 100,0

^b Gyöngyös nélkül.

8. Az ipar főbb adatai*

Megnevezés	Megoszlás, 2012 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0		
		2012. jan–dec.	2013.	
			dec.	jan–dec.
Ipari termelés^b	100,0	98,2	106,8	101,4
Bányászat, kőfejtés	0,4	108,0	78,5	86,1
Feldolgozóipar	92,8	98,3	108,6	102,0
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	10,9	104,6	106,4	99,7
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	1,4	96,5	92,5	98,7
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	3,0	98,1	107,5	100,3
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás	7,8	90,3	117,8	98,2
Vegyi anyag, termék gyártása	5,4	99,7	96,2	106,4
Gyógyszergyártás	3,3	103,5	88,5	92,0
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	6,9	100,7	97,5	97,3
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	6,9	99,7	102,5	100,9
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	13,9	82,8	85,5	87,7
Villamos berendezés gyártása	3,9	99,0	103,5	102,7
Gép, gépi berendezés gyártása	7,6	101,2	102,2	98,9
Járműgyártás	19,2	107,8	149,7	119,0
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,5	110,7	101,5	102,0
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	6,8	96,6	86,0	92,3
Ipari értékesítés^b	x	97,8	105,3	102,0
Alkalmazásban állók száma ^c	x	97,9	101,6	100,6
A termelékenység indexe ^c	x	100,4	105,0	100,8

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron, a legalább 5 főt foglalkoztató gazdálkodói kör = 100,0.

^b Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^c Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

9. Az ipar belföldi értékesítése*

Megnevezés	Megoszlás, 2012 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			Arány, 2013. jan–dec. (%) ^{a,b}
		2012. jan–dec.	2013.		
			dec.	jan–dec.	
Belföldi értékesítés összesen^c	100,0	96,1	98,0	98,2	42,2
Bányászat, kőfejtés	0,7	101,6	94,4	86,3	83,5
Feldolgozóipar	54,7	97,0	106,6	98,3	27,8
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	13,9	101,2	106,0	98,1	61,6
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	0,6	119,8	72,6	78,7	16,3
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	3,1	95,4	106,1	99,8	51,0
Kokszyártás, kőolaj-feldolgozás	11,0	89,9	110,5	97,6	67,7
Vegyí anyag, termék gyártása	5,0	102,1	97,1	101,7	43,3
Gyógyszergyártás	0,9	93,7	98,2	105,0	14,5
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	5,1	90,9	106,6	98,4	36,1
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	5,4	102,7	103,5	93,5	36,8
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	1,5	76,9	129,5	81,6	4,9
Villamos berendezés gyártása	1,1	98,1	125,7	104,8	14,6
Gép, gépi berendezés gyártása	2,1	117,0	73,8	93,2	12,7
Járműgyártás	2,5	89,9	194,7	121,2	6,6
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,4	110,0	101,3	94,2	43,6
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	44,5	94,7	87,5	97,4	88,7

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron. Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^b A belföldi értékesítés aránya az ágazat összes értékesítésében.

^c Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

10. Az ipar exportértékesítése*

Megnevezés	Megoszlás, 2012 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			Arány, 2013. jan–dec. (%) ^{a,b}
		2012. jan–dec.	2013.		
			dec.	jan–dec.	
Exportértékesítés összesen^c	100,0	99,3	112,9	104,9	57,8
Bányászat, kőfejtés	0,1	174,4	34,6	86,6	16,5
Feldolgozóipar	97,2	99,6	111,1	103,7	72,2
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	5,9	111,0	117,3	105,7	38,4
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	1,6	92,7	105,6	104,8	83,7
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	2,1	101,3	113,7	101,1	49,0
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás	3,7	98,9	95,7	97,8	32,3
Vegyí anyag, termék gyártása	4,4	98,3	100,6	111,4	56,7
Gyógyszergyártás	4,2	105,4	72,9	91,8	85,5
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	6,5	107,2	104,0	98,8	63,9
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	6,3	99,9	111,5	105,0	63,2
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	19,6	83,6	84,2	87,5	95,1
Villamos berendezés gyártása	4,9	98,7	102,8	102,7	85,4
Gép, gépi berendezés gyártása	9,6	99,1	114,9	99,9	87,3
Járműgyártás	26,6	110,0	149,7	118,4	93,4
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	1,9	111,3	101,9	109,7	56,4
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	2,7	86,3	158,7	149,8	11,3

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron. Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^b Az exportértékesítés aránya az ágazat összes értékesítésében.

^c Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

11. Építőipar

Megnevezés	Megoszlás, 2012 (%)	Az előző év azonos időszaka = 100,0		
		2012. jan–dec.	2013.	
			dec.	jan–dec.
Épületeken végzett munka	50,6	91,6	112,8	110,4
Egyéb építményeken végzett munka	49,4	95,3	109,3	108,6
Építőipar összesen (építőipari termelés)	100,0	93,4	111,4	109,6
Ebből:				
épületek építése	23,8	87,3	128,5	117,6
egyéb építmények építése	29,9	97,7	127,8	115,1
speciális szaképítés	46,3	94,1	96,2	101,9

12. Kiskereskedelmi forgalom

Megnevezés	2013. jan–dec., folyó áron (milliárd forint)	Az előző év azonos időszaka = 100,0		
		2012. jan–dec.	2013.	
			dec.	jan–dec.
Élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem	3 867,4	99,1	100,4	100,4
Ebből:				
élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem	3 354,9	98,8	95,2	97,2
élelmiszer-, ital-, dohányáru- kiskereskedelem	512,5	102,1	153,0	129,9
Nem élelmiszertermék	2 986,1	96,5	103,6	100,8
Ebből:				
iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem	247,0	99,8	104,2	99,4
textil-, ruházati és lábbeli- kiskereskedelem	421,5	101,6	107,3	104,6
bútor-, műszakcikk-kiskereskedelem	953,0	89,0	103,4	98,2
könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-kiskereskedelem	682,5	96,9	97,3	96,8
gyógyszer-, gyógyászattermék-, illatszer- kiskereskedelem	518,1	100,5	104,1	101,3
Üzemanyag-kiskereskedelem	1 572,0	97,5	104,9	102,3
Kiskereskedelem összesen	8 425,5	97,8	102,3	100,9
Gépjármű-, járműalkatrész- kiskereskedelem	565,1	97,4	107,3	100,3

13. Külkereskedelmi termékforgalom

(folyó áron)

Devizanem	Behozatal		Kivitel		Az egyenleg értéke	
	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	a tárgyidő- szakban	az előző év azonos időszaká- ban
2013. december^a						
Millió euró	5 641,6	106,9	5 931,4	109,5	289,8	140,0
Millió dollár	7 699,7	112,3	8 096,7	114,8	397,0	192,1
Milliárd forint	1 690,4	112,9	1 777,6	115,5	87,1	40,9
2013. január– december^b						
Millió euró	74 646,4	101,8	81 917,9	102,5	7 271,5	6 654,5
Millió dollár	99 185,4	105,2	108 842,9	105,8	9 657,5	8 522,7
Milliárd forint	22 135,1	104,3	24 302,7	105,0	2 167,6	1 922,0

^a Első becslés.^b Előzetes adatok.

**14. Külkereskedelmi termékforgalom országcsoportok szerint,
2013. január–november**

(folyó áron, millió euró)

Országcsoport	Behozatal		Kivitel		Az egyenleg értéke	
	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	a tárgyidő- szakban	az előző év azonos időszaká- ban
Európai Unió (EU–28)	49 359,7	102,0	58 798,2	101,4	9 438,5	9 560,1
Ebből:						
EU–15	35 661,7	100,1	41 454,1	103,2	5 792,4	4 568,9
új tagállamok	13 698,1	107,1	17 344,1	97,6	3 646,1	4 991,2
EU-n kívüli országok	19 645,0	100,1	17 188,3	103,7	–2 456,7	–3 045,6
Ebből:						
európai országok	8 556,9	103,4	8 210,6	104,7	–346,3	–434,1
ázsiai országok	8 330,2	93,8	4 546,1	96,1	–3 784,1	–4 147,3
többi ország	2 758,0	112,0	4 431,7	110,8	1 673,7	1 535,9
Összesen	69 004,8	101,4	75 986,5	101,9	6 981,8	6 514,6

**15. A külkereskedelmi termékforgalom árucsoportok és országcsoportok szerint,
2013. január–november**

(millió euró)

Árucsoport	Európai Unió (EU–28)	Ebből		EU-n kívüli országok	Összesen
		EU–15	új tagállamok		
Behozatal					
Élelmiszerek, italok, dohány	3 368,9	2 087,6	1 281,3	208,0	3 576,9
Nyersanyagok	1 211,9	775,6	436,3	397,5	1 609,4
Energiahordozók	2 534,4	1 224,5	1 309,9	6 013,0	8 547,4
Feldolgozott termékek	20 396,5	14 654,5	5 742,0	3 388,5	23 785,1
Gépek és szállítóeszközök	21 848,0	16 919,5	4 928,5	9 638,0	31 485,9
Összesen	49 359,7	35 661,7	13 698,1	19 645,0	69 004,8
Kivitel					
Élelmiszerek, italok, dohány	5 199,9	2 922,4	2 277,5	876,0	6 075,9
Nyersanyagok	1 980,6	1 352,7	627,9	344,5	2 325,1
Energiahordozók	1 997,3	564,0	1 433,4	672,2	2 669,5
Feldolgozott termékek	19 181,2	12 602,2	6 579,0	5 171,0	24 352,1
Gépek és szállítóeszközök	30 439,3	24 012,9	6 426,4	10 124,6	40 563,9
Összesen	58 798,2	41 454,1	17 344,1	17 188,3	75 986,5

16. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei árucsoportok és országcsoportok szerint, 2013. január–november

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árucsoport	Európai Unió (EU-28)	Ebből		EU-n kívüli országok	Összesen
		EU-15	új tagállamok		
Behozatal					
Élelmiszerek, italok, dohány	98,3	101,1	93,9	94,6	98,1
Nyersanyagok	99,1	91,8	115,2	96,0	98,3
Energiahordozók	93,0	76,8	115,1	110,5	104,6
Feldolgozott termékek	106,6	104,0	113,9	108,0	106,7
Gépek és szállítóeszközök	104,9	103,7	109,3	100,8	103,6
Összesen	104,3	102,1	110,2	104,6	104,4
Kivitel					
Élelmiszerek, italok, dohány	100,1	102,3	97,4	92,8	99,0
Nyersanyagok	91,9	98,5	80,3	115,0	94,7
Energiahordozók	93,1	87,0	95,6	127,8	100,0
Feldolgozott termékek	105,7	106,7	104,1	111,7	107,0
Gépek és szállítóeszközök	105,0	106,1	100,4	104,3	104,7
Összesen	103,7	105,5	100,0	106,8	104,5

**17. A külkereskedelmi termékgazdaság fontosabb országok szerint,
2013. január–november**

(folyó áron)

Ország	Behozatal	Kivitel	Egyenleg	Behozatal	Kivitel
	millió euró			az előző év azonos időszakára = 100,0	
Összes forgalom	69 004,8	75 986,5	6 981,8	101,4	101,9
Ebből:					
Ausztria	4 561,1	4 186,2	-374,9	95,3	97,4
Belgium	1 509,9	1 159,8	-350,1	104,0	105,9
Csehország	2 826,5	2 883,4	56,9	116,8	99,9
Dánia	431,4	592,1	160,7	109,4	111,8
Egyesült Királyság	1 324,0	3 047,5	1 723,5	101,5	98,7
Finnország	220,7	271,9	51,1	57,8	149,8
Franciaország	2 478,1	3 402,5	924,4	100,8	98,9
Görögország	63,8	265,5	201,7	103,3	108,5
Hollandia	2 720,3	2 120,8	-599,5	99,6	104,2
Horvátország	382,3	1 107,7	725,4	121,8	95,3
Lengyelország	3 344,2	2 930,6	-413,6	105,1	103,6
Németország	17 172,3	19 677,5	2 505,2	101,8	104,4
Olaszország	2 997,5	3 629,2	631,6	98,8	104,9
Országok	5 865,4	2 377,4	-3 487,9	101,4	99,5
Portugália	175,3	198,7	23,4	111,6	89,4
Románia	1 931,8	4 274,6	2 342,7	99,5	95,7
Spanyolország	913,7	1 949,4	1 035,7	113,9	111,8
Svájc	440,2	744,9	304,6	96,2	106,6
Svédország	681,1	737,4	56,3	92,2	93,3
Szerbia ^a	400,4	1 068,3	667,9	122,8	93,4
Szlovákia	3 948,9	4 006,7	57,8	103,0	91,5
Szlovénia	817,6	884,3	66,8	112,2	103,9
Ukrajna	1 141,3	1 806,4	665,0	102,3	110,1
Japán	866,3	405,9	-460,4	95,1	97,4
Kína ^b	3 798,5	1 393,6	-2 404,9	97,6	107,3
Koreai Köztársaság	817,9	200,3	-617,6	76,9	120,2
Malajzia	143,7	96,4	-47,3	58,5	87,6
Szingapúr	436,1	196,6	-239,5	109,6	65,7
Tajvan	685,7	99,3	-586,4	80,2	149,9
Egyesült Államok	1 485,8	2 230,3	744,5	109,1	128,4

^a Koszovó nélkül.^b Tajvan és Hongkong nélkül.

18. Turizmus, vendéglátás

Megnevezés	2013. jan-dec.	Az előző év azonos időszaka = 100,0		
		2012. év	2013.	
			dec.	jan-dec.
Kereskedelmi szálláshelyek				
vendégeinek száma, ezer fő	8 830	104,5	103,6	105,3
vendégéjszakáinak száma, ezer	22 799	105,8	104,6	104,6
külföldi vendégek száma, ezer fő	4 378	108,9	100,5	105,1
külföldiek vendégéjszakáinak száma, ezer	11 920	109,4	100,6	104,6
belföldi vendégek száma, ezer fő	4 452	100,5	106,6	105,5
belföldiek vendégéjszakáinak száma, ezer	10 879	102,0	108,9	104,5
Vendéglátóhelyek forgalma, milliárd Ft	756,9	99,8	103,5	100,3

19. Áralakulás

19.1. Termelőiár-indexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Megnevezés	2012.		2013.	
	dec.	jan-dec.	dec.	jan-dec.
Mezőgazdasági termékek termelőiár-indexe^a	118,1	115,4	86,8	92,2
Ezen belül:				
növénytermesztési és kertészeti termékek	126,1	117,8	79,7	86,3
élő állatok és állati termékek	104,5	111,0	100,1	103,4
Az ipar termelőiár-indexe	98,2	104,3	100,5	100,7
Ezen belül:				
belföldi értékesítés árindexe	100,8	105,3	98,6	99,5
exportértékesítésiár-index	96,4	103,6	101,6	101,5
Az építőipar termelőiár-indexe^b	..	101,9	..	101,9

^a A 2005. évi értékesítés súlyarányaival számolva.^b Az építőipar termelőiár-indexére negyedévente állnak rendelkezésre az adatok.

19.2. Külkereskedelmi árindexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árúfcsoport	2012.		2013.	
	év	jan–nov.	nov.	jan–nov.
Behozatal				
Élelmiszerek, italok, dohány	109,7	110,6	103,1	105,0
Nyersanyagok	103,6	104,2	101,5	96,8
Energiahordozók	114,1	115,9	95,3	95,8
Feldolgozott termékek	102,5	103,1	100,9	99,7
Gépek és szállítóeszközök	102,4	103,5	101,1	99,5
Összesen	104,3	105,2	100,4	99,3
Kivitel				
Élelmiszerek, italok, dohány	107,1	107,6	97,5	103,7
Nyersanyagok	105,3	105,3	94,5	98,7
Energiahordozók	109,3	111,0	94,4	91,4
Feldolgozott termékek	103,8	104,5	101,6	100,4
Gépek és szállítóeszközök	101,3	102,2	101,6	99,6
Összesen	102,9	103,7	100,8	99,8

19.3. Fogyasztóiár-indexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árúfcsoport	2013.		2014.
	év	jan.	jan.
Élelmiszerek	102,8	105,8	99,8
Szeszes italok, dohányárak	110,9	113,1	110,5
Ruházkodási cikkek	99,6	100,8	99,3
Tartós fogyasztási cikkek	98,1	97,9	99,2
Háztartási energia	91,5	102,4	83,1
Egyéb cikkek, üzemanyagok	100,5	101,3	99,4
Szolgáltatások	103,6	103,1	103,1
Összesen	101,7	103,7	100,0

20. Az alkalmazásban állók száma*

Ágazat	Átlagos létszám (ezer fő)		Az előző év azonos időszaka = 100,0	
	2012	2013	2012	2013
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	77,8	75,3	104,1	96,8
Ipar	678,0	681,3	97,9	100,5
Ebből:				
feldolgozóipar	609,4	612,8	98,1	100,6
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	23,9	23,4	96,2	97,9
Építőipar	112,5	108,3	97,3	96,3
Kereskedelem, gépjárműjavítás	331,7	327,8	98,0	98,8
Szállítás, raktározás	184,5	183,7	101,2	99,6
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	79,9	76,9	95,2	96,2
Információ és kommunikáció	71,6	69,8	101,6	97,6
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	64,2	63,3	97,8	98,6
Ingtatlanügyletek	27,1	29,4	93,1	108,5
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	78,6	82,8	98,7	105,2
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	135,6	142,6	92,8	105,2
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	260,0	269,7	105,2	103,7
Oktatás	254,3	243,9	97,0	95,9
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	263,8	294,3	107,4	111,6
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	33,0	32,0	91,9	96,8
Egyéb szolgáltatás	21,4	17,6	98,1	81,9
Nemzetgazdaság összesen	2 674,1	2 698,6	99,4	100,9
Ebből:				
versenyszféra	1 816,8	1 817,9	98,1	100,1
költségvetés (közfoglalkoztatottak együtt)	751,3	786,0	102,3	104,6
költségvetés (közfoglalkoztatottak nélkül)	660,6	671,1	97,7	101,6

* A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

21. Nyilvántartott álláskereső*

Megnevezés	Létszám (ezer fő)		Az előző év azonos időszaka = 100,0	
	2012	2013	2012	2013
Nyilvántartott álláskereső (regisztrált munkanélküliek) száma ^a	569,3	414,3	103,1	72,8
Ebből:				
pályakezdő	66,8	52,3	128,1	78,2
szakképzetlen ^b	287,3	202,0	104,0	70,3
diplomás	30,1	22,7	99,7	75,4
nyilvántartásba belépők	88,7	69,1	101,7	77,9

* A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnak az időszak utolsó hónapjának 20-ára vonatkozó adatai.

^a A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 2005. nov. 1-jei változással összhangban.

^b A szakképzetelenek közé sorolják a legfeljebb 8 általánost és gimnáziumot végzett álláskeresőket.

22. Regionális munkaügyi adatok, 2013*

Területi egység	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Foglalkoztatási	Munkanélküliségi
	száma (ezer fő)		ráta (%)	
Közép-Magyarország	1 273,7	122,1	62,8	8,7
Közép-Dunántúl	448,3	43,6	61,0	8,9
Nyugat-Dunántúl	419,9	35,6	62,0	7,8
Dél-Dunántúl	347,3	35,1	55,7	9,2
Észak-Magyarország	399,8	59,6	51,7	13,0
Észak-Alföld	528,4	89,4	53,3	14,5
Dél-Alföld	488,9	63,0	56,9	11,4
Összesen	3 906,3	448,4	58,4	10,3

* A munkaerő-felmérés adatai alapján, a 15–64 éves népességen belül.

23. Az alkalmazásban állók havi nominális átlagkeresete, 2013*

Ágazat	Bruttó	Nettó ^a	Bruttó	Nettó ^a
	havi átlagkereset (forint)		kereset indexe (az előző év azonos időszakára = 100,0)	
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	171 921	112 609	104,7	105,3
Ipar	246 628	161 542	104,0	105,7
Ebből:				
feldolgozóipar	241 170	157 966	104,5	106,1
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légtudásosítás	410 485	268 868	101,6	104,2
Építőipar	177 790	116 453	108,6	109,7
Kereskedelem, gépjárműjavítás	218 936	143 405	103,0	104,3
Szállítás, raktározás	223 410	146 333	102,6	103,6
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	147 023	96 301	105,2	105,7
Információ és kommunikáció	426 460	279 332	104,0	106,8
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	470 966	308 482	102,4	105,4
Ingyenértékesítések	212 391	139 117	96,9	98,0
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	320 422	209 877	96,8	98,8
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	169 223	110 842	103,6	104,3
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	258 803	169 516	104,7	106,4
Oktatás	216 927	142 087	109,9	110,6
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	151 287	99 093	99,9	100,3
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	216 869	142 047	103,3	104,4
Egyéb szolgáltatás	174 777	114 478	99,4	100,4
Nemzetgazdaság összesen	230 664	151 085	103,4	104,9
Ebből:				
versenyszféra	242 191	158 636	103,6	105,2
költségvetés (közfoglalkoztatottak együtt)	207 191	135 710	103,6	104,6
költségvetés (közfoglalkoztatottak nélkül)	227 767	149 187	106,0	107,1

* Az adatok a teljes munkaidőben alkalmazásban állókra vonatkoznak.

^a A korábbi évek módszertanának megfelelően családi kedvezmény nélkül számított.

24. A háztartások pénzügyi vagyona*

(folyó áron, milliárd forint)

Megnevezés	2012. dec. 31.	2013. dec. 31.
Készpénz és betétek	10 625,2	10 105,4
Ebből:		
készpénz, forint	2 120,2	2 501,3
betét, forint	6 766,1	6 126,0
Nem részvény értékpapír	2 134,7 ^R	2 752,4
Hitelek, kölcsönök	263,5	266,6
Tulajdonosi részesedés	11 104,0 ^R	12 480,3
Ebből:		
részvények, üzletrészek	8 708,6	9 126,8
befektetési jegyek	2 395,4 ^R	3 353,5
Biztosítástechnikai tartalékok	3 088,4	3 190,9
Ebből:		
életbiztosítási díjtartalék	1 606,1	1 633,0
nyugdíjpénztári vagyon	1 174,4	1 250,5
Háztartások bruttó pénzvagyona (háztartások követelése)	28 287,0^R	29 947,0
Hitelek, kölcsönök	8 938,4 ^R	8 329,2
Ebből:		
hitelintézetek ingatlanhitele	3 557,7	3 356,1
hitelintézetek fogyasztási és egyéb hitele	3 718,7	3 522,4
egyéb hitel	1 662,0 ^R	1 450,7
Háztartások tartozásai	9 636,3^R	9 045,2
Háztartások nettó pénzügyi vagyona	18 650,7^R	20 901,7

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank.

25. Államháztartás központi alrendszere, 2014. január *

(folyó áron)

Bevételek, kiadások	Milliárd forint	Az éves előirányzat	2013. jan.
		százalékában	
Az államháztartás egyenlege^a	-75,4	x	x
Ebből:			
Központi költségvetés			
Bevételek	691,1	6,5	99,5
Ebből:			
gazdálkodó szervezetek befizetései	81,5	6,0	127,4
fogyasztáshoz kapcsolt adók	313,3	7,3	107,0
lakosság befizetései	164,6	9,7	97,2
költségvetési szervek bevételei	99,9	8,6	101,6
szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása	8,0	0,5	17,6
állami vagyonnal kapcsolatos bevételek	2,2	1,1	243,5
Kiadások	857,7	7,4	109,2
Ebből:			
egyedi és normatív támogatás	14,1	5,0	117,6
szociálpolitikai menedíj támogatás	8,9	8,6	105,6
lakásépítési támogatások	15,3	9,6	111,6
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap	57,9	8,1	85,4
költségvetési szervek kiadásai	311,7	9,7	119,6
szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	68,1	6,5	119,0
szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai	78,7	3,7	80,7
garancia és hozzájárulás a TB alapok kiadásaihoz	76,4	8,3	86,0
helyi önkormányzatok támogatása	69,4	9,7	175,4
kamatkiadások	72,7	6,2	121,3
hozzájárulás az EU költségvetéséhez	35,7	12,4	95,0
<i>Egyenleg (privatizációs bevétel nélkül)</i>	<i>-166,6</i>	<i>x</i>	<i>x</i>

* Adatforrás: Nemzetgazdasági Minisztérium.

^a Helyi önkormányzatok nélkül.

26. Fizetési mérleg*

(millió euró)

Megnevezés	2012. I–III. n.év	2012	2013. I–III. n.év
Áruk			
kivitel	56 699	75 654	58 066
behozatal	53 665	72 103	54 568
egyenleg	3 034	3 551	3 497
Szolgáltatások			
bevétel	11 866	15 867	11 903
kiadás	9 123	12 460	9 088
egyenleg	2 743	3 407	2 815
ebből:			
idegenforgalom	1 714	2 243	1 845
Jövedelmek			
bevétel	3 478	4 590	3 237
kiadás	8 055	10 953	7 562
egyenleg	-4 577	-6 363	-4 325
Viszonyzatlan folyó átutalások egyenlege	-194	421	356
Folyó fizetési mérleg egyenlege	1 007	1 016	2 343
Nem adósságeneráló finanszírozás, egyenleg	-4 276	-5 503	1 572
Ebből:			
részvény és egyéb részesedés, újrabefektetett jövedelem			
- külföldön, egyenleg	-7 807	-12 287	505
- Magyarországon, egyenleg	2 012	5 238	484
portfólióbefektetésekből részvény és egyéb részesedés, egyenleg	1 519	1 546	584

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank. Az adatok meghatározott időrend szerint revidáltak. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül.

27. Külföldi adósságállomány*

(millió euró)

Megnevezés	2012. szept. 30.	2012. dec. 31.	2013. szept. 30.
Bruttó	98 741	94 738	86 393
Nettó	45 080	42 492	37 793
Ebből:			
államháztartás és MNB	19 490	18 862	15 315

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül, és a közvetlen tőkebefektetéseken belüli egyéb tőke nélkül.

28. A Budapesti Értéktőzsde összefoglaló adatai*

(milliárd forint)

Értékpapír	Piaci tőkeérték (az időszak végén)		Az azonnali piac forgalma	
	2013. jan.	2014. jan.	2013	2014. jan.
Összesen	17 588,7	17 927,9	2 415,7	205,2
Ebből:				
részvények	4 891,2	4 336,6	2 343,5	197,8
certifikátok ^a	98,5	99,5	60,2	5,6
befektetési jegyek	255,4	518,6	7,3	0,6
vállalati kötvények	353,7	443,5	0,2	0,1
jelzáloglevelek	847,3	707,4	0,2	0,0

* Adatforrás: Budapesti Értéktőzsde.

^a A certifikátok olyan értékpapírosított, bank által kibocsátott származékos termékek, amelyek árfolyama előre meghatározott módon követi a mögöttes termék (értékpapír, index, származékos ügylet, deviza- vagy árupiaci termék) árfolyamát.**29. A Budapesti Értéktőzsde részvényindexe (BUX)***

(1991. január 2. = 1000,00)

Megnevezés	2013. jan.	2013	2014. jan.
Maximum	19 664,12	19 743,65	19 596,46
Minimum	18 487,51	17 815,69	18 546,80
Záró érték (az időszak végén)	19 368,02	18 564,08	18 958,24

* Adatforrás: Budapesti Értéktőzsde.

30. Területi adatok

Területi egység	A népesség megoszlása (%) ^a	Gazdasági szervezetek beruházásainak teljesítményértéke, 2013 ^b		Ipari termelés*, 2013.	Építőipari termelés, 2013 ^{b,c}
		milliárd forint	egy lakosra jut (ezer forint)		
Budapest	17,5	883,1	508,8	96,1	95,8
Pest	12,5	178,6	146,6	97,5	113,3
Közép-Magyarország	30,0	1 061,7	359,4	96,6	99,5
Fejér	4,3	91,2	216,7	95,8	108,4
Komárom-Esztergom	3,1	127,4	421,3	98,5	154,6
Veszprém	3,6	70,3	200,2	98,1	137,2
Közép-Dunántúl	11,0	289,0	268,9	97,4	130,5
Győr-Moson-Sopron	4,5	191,2	426,5	104,5	108,8
Vas	2,6	79,5	311,4	109,7	123,5
Zala	2,9	24,5	86,9	91,7	128,0
Nyugat-Dunántúl	10,0	295,2	299,6	103,5	117,5
Baranya	3,9	50,2	133,1	99,2	117,2
Somogy	3,2	30,5	95,8	95,0	122,1
Tolna	2,3	34,0	147,8	107,9	113,8
Dél-Dunántúl	9,4	114,6	123,9	100,1	118,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	6,8	83,2	121,9	104,8	126,0
Heves	3,1	42,4	138,3	108,6	135,4
Nógrád	2,0	14,2	70,8	102,7	109,2
Észak-Magyarország	11,9	139,8	117,5	105,7	127,0
Hajdú-Bihar	5,4	86,8	160,4	92,4	121,6
Jász-Nagykun-Szolnok	3,8	61,9	160,2	97,1	127,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5,5	77,9	138,1	97,8	131,6
Észak-Alföld	14,7	226,6	151,9	95,8	126,3
Bács-Kiskun	5,2	85,3	164,1	139,5	137,6
Békés	3,6	40,4	112,4	101,0	133,3
Csongrád	4,2	60,2	147,1	104,9	118,9
Dél-Alföld	13,0	186,0	144,3	121,9	130,2
Összesen	100,0	2 312,9	233,4	101,4	109,6

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a 2013. január 1-jei népességgel számolva.^b Székhely szerinti adatok.^c A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások adatai, az összesen azonban teljes körre vonatkozik.

30. Területi adatok (folytatás)

Területi egység	Nettó nominális kereset, 2013 ^a		Lakásépítés, 2013		
	forint	az előző év azonos idő- szaka = 100,0	használatba vett lakások száma	az előző év azonos idő- szaka = 100,0	tízezer lakosra jutó ^b
Budapest	192 118	105,2	1 770	107,4	10,2
Pest	139 938	105,6	1 414	50,7	11,6
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>181 431</i>	<i>105,3</i>	<i>3 184</i>	<i>71,8</i>	<i>10,8</i>
Fejér	144 821	105,1	188	59,3	4,5
Komárom-Esztergom	148 923	106,8	107	40,5	3,5
Veszprém	128 693	106,5	134	39,2	3,8
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>141 381</i>	<i>106</i>	<i>429</i>	<i>46,5</i>	<i>4,0</i>
Győr-Moson-Sopron	154 029	106,0	955	115,1	21,4
Vas	131 575	106,3	202	82,4	7,9
Zala	118 130	105,0	124	51,7	4,4
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>139 751</i>	<i>106,1</i>	<i>1 281</i>	<i>97,4</i>	<i>13,0</i>
Baranya	124 356	103,8	128	44,9	3,4
Somogy	121 404	105,5	236	69,6	7,5
Tolna	136 505	105,8	75	63,0	3,3
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>126 100</i>	<i>104,9</i>	<i>439</i>	<i>59,1</i>	<i>4,8</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	117 681	102,7	249	88,3	3,7
Heves	140 087	106,8	104	45,0	3,4
Nógrád	111 672	101,1	34	37,4	1,7
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>122 467</i>	<i>103,5</i>	<i>387</i>	<i>64,1</i>	<i>3,3</i>
Hajdú-Bihar	124 055	103,5	324	40,0	6,0
Jász-Nagykun-Szolnok	117 769	104	175	90,2	4,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	109 650	103,7	254	86,4	4,5
<i>Észak-Alföld</i>	<i>117 363</i>	<i>103,7</i>	<i>753</i>	<i>58,0</i>	<i>5,1</i>
Bács-Kiskun	121 766	104,9	338	71,8	6,5
Békés	110 052	104,3	170	120,6	4,7
Csongrád	125 604	104,7	312	49,6	7,6
<i>Dél-Alföld</i>	<i>120 036</i>	<i>104,7</i>	<i>820</i>	<i>66,1</i>	<i>6,4</i>
Összesen	151 085	104,9	7 293	69,1	7,4

^a Székhely szerinti adatok.

^b 2013. január 1-jei népességgel számolva.

31. A népmozgalom összefoglaló adatai*

Év, hónap	Élveszü- letések	Halálozások	Természetes szaporodás, fogyás (-)	Élveszü- letések	Halálozások	Ezer élve- szülöttre jutó egy éven aluli meghalt
	száma			ezer lakosra		
1990	125 679	145 660	-19 981	12,1	14,0	14,8
2001	97 047	132 183	-35 136	9,5	13,0	8,1
2002	96 804	132 833	-36 029	9,5	13,1	7,2
2003	94 647	135 823	-41 176	9,3	13,4	7,3
2004	95 137	132 492	-37 355	9,4	13,1	6,6
2005	97 496	135 732	-38 236	9,7	13,5	6,2
2006	99 871	131 603	-31 732	9,9	13,1	5,7
2007	97 613	132 938	-35 325	9,7	13,2	5,9
2008	99 149	130 027	-30 878	9,9	13,0	5,6
2009	96 442	130 414	-33 972	9,6	13,0	5,1
2010	90 335	130 456	-40 121	9,0	13,0	5,3
2011	88 049	128 795	-40 746	8,8	12,9	4,9
2012	90 269	129 440	-39 171	9,1	13,0	4,9
2012.						
január	7 652	11 422	-3 770	9,1	13,6	5,2
február	7 169	11 503	-4 334	9,1	14,6	4,3
március	7 279	12 872	-5 593	8,7	15,3	7,3
április	7 040	11 126	-4 086	8,7	13,7	5,5
május	7 318	10 298	-2 980	8,7	12,3	5,1
június	7 227	9 930	-2 703	8,9	12,2	5,0
július	8 045	10 708	-2 663	9,6	12,7	2,6
augusztus	8 258	10 153	-1 895	9,8	12,1	4,6
szeptember	8 067	9 528	-1 461	9,9	11,7	4,8
október	7 704	10 338	-2 634	9,2	12,3	4,4
november	7 141	10 096	-2 955	8,8	12,4	4,6
december	7 369	11 466	-4 097	8,8	13,7	5,0
2013. +						
január	7 487 ^R	11 291 ^R	-3 804 ^R	8,9	13,4	4,3
február	6 611 ^R	10 686 ^R	-4 075 ^R	8,7	14,1	5,1
március	6 985	11 947 ^R	-4 962 ^R	8,3	14,2	5,4
április	6 429 ^R	10 937 ^R	-4 508 ^R	7,9	13,4	5,4
május	7 014 ^R	9 749 ^R	-2 735 ^R	8,3	11,6	4,8
június	7 319	10 257 ^R	-2 938 ^R	9,0	12,6	6,1
július	8 278 ^R	10 035 ^R	-1 757 ^R	9,9	11,9	5,8
augusztus	7 841 ^R	9 866 ^R	-2 025 ^R	9,3	11,7	5,6
szeptember	8 134 ^R	9 846 ^R	-1 712 ^R	10,0	12,1	4,1 ^R
október	7 962 ^R	10 739 ^R	-2 777 ^R	9,5	12,8 ^R	4,6 ^R
november	7 246 ^R	10 114 ^R	-2 868 ^R	8,9	12,5 ^R	5,5 ^R
december	7 394	11 333	-3 939	8,8	13,5	4,1
jan–dec.	88 700	126 800	-38 100	9,0	12,8	5,1
2013. jan–dec.						
2012. jan–dec. százalékában	98,3	98,0	97,3	98,5	98,2	104,6

* Születéskor várható élettartam, 2012: férfi: 71,5 év, nő: 78,4 év, együtt: 75,0 év. Nettó (tisztított) reprodukciós együttható 2012-ben 0,639. (A 2012. évi halandósági tábla alapján számítva.)

32. Regisztrált bűncselekmények*

Megnevezés	Összesen			Az előző év azonos időszaka = 100,0		
	2012	2013	ezen belül: Budapesten	2012	2013	ezen belül: Budapesten
Bűncselekmények száma, ezer	472,2	377,8	109,6	104,6	80,0	92,4
Ebből:						
büntett	147,1	140,8	48,5	90,7	95,7	111,9
vétség	325,1	237,0	61,1	112,4	72,9	81,2
A bűncselekményekből:						
személy elleni erőszakos, ezer ^a	38,5	99,7
közterületen elkövetett, ezer	105,2	94,8	36,3	96,2	90,2	96,0
Százezer lakosra jutó bűncselekmény	4 729,1	3 794,3	6 298,6	104,9	80,0	92,4
Sértett természetes személyek száma, ezer	276,7	245,7	72,4	105,9	88,8	99,0
Ebből:						
gyermekkorú sértett, ezer fő	7,7	10,3	0,7	87,5	132,8	95,5
Bűnelkövetők száma, ezer	100,2	103,7	12,9	88,8	103,4	109,8
Ebből:						
fiatalkorú, ezer fő	10,1	10,2	0,8	91,1	101,5	98,0
külföldi állampolgár, ezer fő	4,8	3,9	0,4	97,9	82,2	78,7

* AAdatforrás: www.crimestat.b-m.hu, Kriminálstatistikai Értesítő, ENYÜBS.

A 2013. július 1-től hatályba lépő, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szerint gyűjtött adatokat is tartalmazza.

Az új Btk. szerinti adatok az ENYÜBS 2014.01.02-i állapota szerinti előzetes adatok.

^a A 2008. december 31-ig 'erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények' néven szereplő bűncselekményi kategória megszűnt. 2009. január 1-től új, speciális bűncselekményi csoport került bevezetésre 'személy elleni erőszakos bűncselekmények' néven. A 2013. július 1-től hatályba lépő, a Büntetőtörvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szerint gyűjtött adatok nem állnak rendelkezésre.

33. Nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok

33.1. Bruttó hazai termék (GDP)*

Ország, országcsoport	2012		2013.	2013.	2013.	
	összesen (milliárd euró)	egy főre jutó (PPS) ^a	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	
			volumenindex, előző év azonos időszaka = 100,0			
EU–27	12 927,2	25 600	99,6	99,9	100,2	101,1
Ausztria	307,0	33 100	100,9	100,3	100,4	100,5
Bulgária	39,7	12 000	100,8	100,5	101,0	101,2
Csehország	152,9	20 700	99,0	98,3	98,8	100,8
Észtország	17,4	18 200	103,9	101,2	100,5	99,8
Görögország	193,7	19 200	93,6	96,3	97,0	97,4
Lengyelország	381,2	17 100	101,9	101,3	101,8	102,2
Litvánia	32,9	18 300	103,7	104,0	102,3	103,3
Magyarország	97,0	17 000	98,3	100,6	101,7	102,8
Németország	2 666,4	31 500	100,7	100,5	100,6	101,4
Olaszország	1 567,0	25 600	97,5	97,7	98,1	99,2
Portugália	165,1	19 400 ^b	96,8 ^b	98,0	99,1	101,6
Szlovákia	71,1	19 400	101,8	100,8	100,9	101,3
Szlovénia	35,3	21 400	97,5	98,3	99,2	101,9
Egyesült Államok	12 643,7	38 800	102,8	101,6	102,0	102,7
Japán	4 622,7	25 800 ^c	101,4	101,3	102,4	102,7

* Adatforrás: EUROSTAT. A negyedéves volumenindexek szezonálisan és munkanaptényezővel kiigazítottak. Görögország esetében az adatok kiigazítatlanok.

^a Vásárlóerő-egység.

^b Előzetes adat.

^c 2011.

33.2. Külkereskedelmi termékforgalom, 2013. január–november*

Ország, országcsoport	Behozatal		Kivitel		Egyenleg, milliárd euró
	milliárd euró	előző év azonos időszaka = 100,0 ^a	milliárd euró	előző év azonos időszaka = 100,0 ^a	
EU–27	4 078,5	96,9	4 208,8	100,7	130,3
Ausztria	126,9	98,0	121,6	101,0	–5,3
Bulgária	23,8	101,0	20,6	107,0	–3,2
Csehország	99,2	97,0	112,4	99,0	13,2
Észtország	12,7	102,0	11,4	98,0	–1,3
Görögország	43,3	96,0	25,4	101,0	–17,9
Lengyelország	142,8	100,0	141,0	105,0	–1,8
Litvánia	24,4	107,0	22,5	107,0	–1,9
Magyarország	69,5	101,0	75,6	101,0	6,1
Németország	826,1	98,0	1 011,7	100,0	185,5
Olaszország	331,6	94,0	358,4	99,0	26,8
Portugália	52,2	101,0	43,8	104,0	–8,4
Szlovákia	56,7	102,0	60,2	103,0	3,5
Szlovénia	23,2	101,0	23,7	102,0	0,5

* Adatforrás: EUROSTAT.

^a Folyó euróárak alapján.

33.3. Ipari termelés volumenindexe*

(előző év azonos időszaka = 100,0)

Ország, országcsoport	2013. év	2013.				
		III. n.év	IV. n.év	okt.	nov.	dec.
EU–27	99,5 ^a	99,3	101,6 ^a	101,0	102,8	100,9 ^a
Ausztria	100,3 ^b	100,3	100,0 ^b	100,7	99,7	99,6 ^b
Bulgária	99,7 ^b	98,4	101,9 ^b	103,6	103,2	99,0 ^b
Csehország	100,7	101,3	107,2	106,0	108,8	106,7
Észtország	103,5	102,7	101,4	106,9	103,4	93,6
Görögország	96,4 ^b	94,0	96,6 ^b	94,8	94,5	100,6 ^b
Lengyelország	102,3	104,1	104,4	104,3	104,3	104,6
Litvánia	103,3	100,7	97,6	99,8	97,7	95,2
Magyarország	101,4	102,3	105,5	105,9	106,2	104,4
Németország	100,0	99,8	102,5	101,2	104,1	102,4
Olaszország	97,1	96,2	100,1	99,6	101,5	99,3
Portugália	100,9	98,6	104,5	103,1	103,6	107,1
Románia	107,3 ^b	107,6	109,0 ^b	110,7	108,9	107,0 ^c
Szlovákia	105,2 ^b	104,8	110,5 ^b	107,0 ^b	112,7 ^b	112,1 ^b
Szlovénia	99,3	98,3	101,9	99,2	101,9	105,2
Egyesült Államok	102,6	102,5	103,3	103,6	103,0	103,3
Japán	99,2	101,9	105,4	105,2	105,9	105,3

* Víz- és hulladékgyártás nélkül. A havi és a negyedéves adatok munkanaptényezővel kiigazítottak.
Adatforrás: EUROSTAT, OECD.

^a EUROSTAT becslés

^b Előzetes adat.

33.4. Fogyasztóiár-index*

(előző év azonos időszaka = 100,0)

Ország, országcsoport	2013. év	2013.				
		III. n.év	IV. n.év	okt.	nov.	dec.
EU–27	101,5	101,5	101,0	100,9	101,0	101,0
Ausztria	102,1	102,0	101,7	101,5	101,5	102,0
Bulgária	100,4	99,3	99,0	98,9	99,0	99,1
Csehország	101,4	101,2	101,1	100,8	101,0	101,5
Észtország	103,2	103,4	102,1	102,2	102,1	102,0
Görögország	99,1	99,2	97,8	98,1	97,1	98,2
Lengyelország	100,8	100,9	100,6	100,7	100,5	100,6
Litvánia	101,2	100,5	100,5	100,5	100,5	100,4
Magyarország	101,7	101,6	100,7	101,1	100,4	100,6
Németország	101,6	101,7	101,3	101,2	101,6	101,2
Olaszország	101,3	101,1	100,7	100,8	100,7	100,7
Portugália	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,2
Románia	103,2	102,4	101,3	101,2	101,3	101,3
Szlovákia	101,5	101,4	100,5	100,7	100,5	100,4
Szlovénia	101,9	102,2	101,1	101,1	101,2	100,9
Egyesült Államok	101,5	101,6	101,2	101,0	101,2	101,5
Japán	100,4	100,9	101,4	101,1	101,5	101,6

* Harmonizált fogyasztóiár-indexek (HICP) az Európai Unióra és tagállamaira.
Adatforrás: EUROSTAT, OECD.

33.5. Munkanélküliségi ráta*

(%)

Ország, országcsoport	2013. év	2013.				
		III. n.év	IV. n.év	okt.	nov.	dec.
EU-27	10,9	10,9	10,7	10,8	10,8	10,7
Ausztria	..	5,0	..	5,0	5,0	5,0
Bulgária	12,9	12,8	12,9	12,9	12,9	13,0
Csehország	7,0	6,9	6,8	6,7	6,8	6,8
Észtország	..	8,5	..	9,1	9,3	..
Franciaország	10,8	10,9	10,8	10,8	10,8	10,8
Lengyelország	10,3	10,2	10,1	10,1	10,1	10,0
Litvánia	11,8	11,5	11,0	11,2	11,1	11,4
Magyarország	10,2	10,1	9,2	9,5	9,3	..
Németország	5,3	5,3	5,1	5,2	5,1	5,1
Portugália	16,5	16,1	15,5	15,6	15,4	15,3
Románia	7,3	7,3	7,3	7,4	7,4	7,3
Spanyolország	26,4	26,5	26,1	26,3	26,2	25,9
Szlovákia	14,2	14,3	14,0	14,1	14,0	13,8
Szlovénia	10,2	9,8	9,9	9,7	9,9	10,1
Egyesült Államok	7,4	7,2	7,0	7,2	7,0	6,7
Japán	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0	3,7

* Szezonálisan kiigazított harmonizált ráták.
Adatforrás: EUROSTAT, OECD.

33.6. Devizaárfolyamok*

Ország, országcsoport	2012. év	2013.			
		III. n.év	okt.	nov.	dec.
Eurózána, euró	0,76	0,74	0,73	0,73	0,73
Bulgária, leva	1,48	1,45	1,43	1,44	1,42
Csehország, korona	19,06	19,05	18,86	20,12	19,89
Dánia, korona	5,65	5,52	5,47	5,48	5,41
Egyesült Királyság, font	0,62	0,62	0,62	0,61	0,60
Lengyelország, zloty	3,09	3,13	3,06	3,09	3,01
Lettország, lat	0,53	0,52	0,52	0,52	0,51
Litvánia, litas	2,62	2,56	2,53	2,54	2,50
Magyarország, forint	221,54	220,77	216,18	221,22	215,39
Románia, lej	3,37	3,30	3,25	3,26	3,24
Svédország, korona	6,50	6,41	6,45	6,54	6,42
Japán, jen	86,11	97,58	98,23	102,28	104,94

* Nemzeti valuta/USD-középárfolyam, az időszak végén.
Adatforrás: EUROSTAT.

FÜGGELÉK

2009-től a publikációkban használt TEÁOR'08 nomenklátúra szerinti nemzetgazdasági ágak teljes és a tájékoztatásban előforduló közérthető, rövid megnevezései

Teljes megnevezés TEÁOR'08		Rövid megnevezés	
A	Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat	A	Mezőgazdaság
B	Bányászat, kőfejtés	B	Bányászat
C	Feldolgozóipar	C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	D	Energiaipar
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, kármentesítés	E	Víz- és hulladékgyűjtés
F	Építőipar	F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	G	Kereskedelem
H	Szállítás, raktározás	H	Szállítás és raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	I	Vendéglátás
J	Információ, kommunikáció	J	Információ és kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	K	Pénzügyi szolgáltatás
L	Ingatlanügyletek	L	Ingatlanügyletek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	M	Tudományos és műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	N	Adminisztratív szolgáltatás
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	O	Közigazgatás
P	Oktatás	P	Oktatás
Q	Humán egészségügyi, szociális ellátás	Q	Egészségügyi szolgáltatás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	R	Művészet és szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás	S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék elő-állítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	T	Háztartások tevékenysége
U	Területen kívüli szervezet	U	Területen kívüli szervezet